

Vuoden 2018 toisen neljänneksen katsaus ja tammi-kesäkuun puolivuositiedot

Vuoden 2018 ensimmäisen puoliskon tulos oli odotettu; Nokian verkkoliiketoiminnan tuloksen odotetaan paranevan vuoden 2018 jälkimmäisellä puoliskolla

- Nokian konsernitason koko vuoden 2018 ohjeistus toistetaan

Taloudelliset pääkohdat

- Vuoden 2018 toisen neljänneksen liikevaihto oli 5,3 miljardia euroa, kun se oli 5,6 miljardia euroa vuoden 2017 toisella neljänneksellä. Ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta liikevaihto olisi laskenut yhden prosentin vuodentakaiseen verrattuna.
- Vuoden 2018 toisen neljänneksen laimennettu ei-IFRS-osakekohtainen tulos oli 0,03 euroa, kun se oli 0,08 euroa vuoden 2017 toisella neljänneksellä. Vuoden 2018 toisen neljänneksen laimennettu raportoitu osakekohtainen tulos oli -0,05 euroa, kun se oli -0,07 euroa vuoden 2017 toisella neljänneksellä.
- Vuoden 2018 toisen neljänneksen nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset alenivat noin 2,0 miljardia euroa. Tämä johtui ensisijaisesti kahdesta etukäteen tiedetystä tapahtumasta, eli Nokian vuoden 2017 liiketoiminnan tulokseen liittyvistä noin 940 miljoonan euron osinkojen sekä työntekijöiden kannustinpalkkioiden maksamisesta, mikä vaikutti merkittävämpänä tekijänä siihen, että velat pienenevät noin 600 miljoonalla eurolla.

Nokian verkkoliiketoiminnan liikevaihto oli 4,7 miljardia euroa ja liikevoitto 69 miljoonaa euroa

- Tilauksentamme oli toisen neljänneksen lopussa vahva, ja odotamme yhä kaupallisten 5G-verkkojen käyttöönottojen alkavan vuoden 2018 loppupuolella.
- Toisella neljänneksellä edistymme edelleen strategiassamme monipuolistaa ja kasvattaa liiketoimintaa laajentamalla verkkojen myyntiä kiinnostaville rinnakkaisille markkinoille. Etenimme jälleen vahvasti suuryritysten vertikaalisella markkinalla sekä internettoimija-asiakkaidemme keskuudessa liikevaihdon kasvaessa kaksinumeroisin luvuin edellisvuoteen verrattuna.
- Kokonaisvaltaisen tuotevalikoiman strategiaamme edistyi edelleen hyvin, ja noin 40 % myyntihankkeistamme koostuu nyt useiden liiketoimintaryhmien ratkaisista, tuotteista ja palveluista.

Nokia Technologies -liiketoiminnan liikevaihto oli 361 miljoonaa euroa ja liikevoitto 292 miljoonaa euroa

- Vahva tulokunto pysyi yllä, kun lisensiointitoiminnan jatkuva liikevaihto kasvoi 23 % ja liikevoitto 27 % toisella neljänneksellä vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Kasvu johtui ensisijaisesti vuonna 2017 solmituista lisenssisopimuksista.
- Nokia Technologies eteni edelleen hyvin uusien lisensiointisopimusten suhteen; uusia merkittäviä sopimuksia ei julkistettu toisella neljänneksellä.

Näkymät

- Nokia toistaa koko vuoden 2018 Nokian konsernitason ohjeistuksensa ja on edelleen aikataulussa koko vuoden 2018 aikana tavoittelemiensa 1,2 miljardin euron jatkuvien vuotuisten kustannussäästöjen saavuttamisessa.
- Nokia näkee verkkoliiketoimintansa markkinaolosuhteiden paranevan vuoden 2018 toisella puoliskolla, erityisesti vuoden viimeisellä neljänneksellä Pohjois-Amerikassa. Vuoden 2018 ja pidemmän aikavalin tuloksiin odotetaan vaikuttavan: a) kykymme skaalata toimitusketjutoimintomme vastaamaan lisääntyneeseen kysyntään; b) elvytystoimenpiteet vastaamaan lisääntyneeseen hintapaineeseen; ja c) tiettyjen projektien valmistumisten ja hyväksyntien ajoitukset, erityisesti 5G:hen liittyen.
- Nokia näkee edelleen mahdollisuuksia kasvattaa menestyksestä lisensointiliiketoimintaansa, joka on osa Nokia Technologies -liiketoimintaa, ja arvioi sen jatkuvan liikevaihdon kasvavan noin 10 %:n vuotuista kasvuvauhtia kolmivuotisen, vuoden 2020 loppuun asti ulottuvan kauden aikana.
- Lisätietoja kyseisistä ja muista tavoitteista löytyy tämän tiedotteen Näkymät-osiossa.

Vuoden 2018 toisen neljänneksen ja tammi-kesäkuun ei-IFRS-luvut. Katso lisätietoja Tilinpäätöstietojen liitetiedosta 1, Laadintaperiaatteet, ja liitetiedosta 15, Tunnusluvut¹

EUR milj. (paitsi osakekohtainen tulos, EUR)	4-6/2018	4-6/2017	Muutos 4-6/2018 vrt. 4-6/2017		Muutos ilman valuuttakurssi- muutosten vaikutusta 4-6/2018 vrt. 4-6/2017		Muutos 1-6/2018 vrt. 1-6/2017		Muutos ilman valuuttakurssi- muutosten vaikutusta 1-6/2018 vrt. 1-6/2017	
Liikevaihto (ei-IFRS)	5 318	5 629	-6 %		-1 %		10 246	11 017	-7 %	0 %
Nokian verkkoliiketoiminta	4 693	4 971	-6 %		0 %		9 018	9 873	-9 %	-1 %
Nokia Technologies	361	369	-2 %		-2 %		726	616	18 %	19 %
Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut	278	307	-9 %		-4 %		530	562	-6 %	-1 %
Bruttokate (ei-IFRS)	2 038	2 350	-13 %				3 979	4 546	-12 %	
Bruttokateprosentti (ei-IFRS)	38,3 %	41,7 %	-340pp				38,8 %	41,3 %	-250pp	
Liikevoitto (ei-IFRS)	334	574	-42 %				573	915	-37 %	
Nokian verkkoliiketoiminta	69	406	-83 %				112	730	-85 %	
Nokia Technologies	292	230	27 %				565	346	63 %	
Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut	-27	-62	-56 %				-105	-161	-35 %	
Liikevoittoprosentti (ei-IFRS)	6,3 %	10,2 %	-390pp				5,6 %	8,3 %	-270pp	
Rahoitustuotot ja -kulut (ei-IFRS)	-84	-63	33 %				-200	-144	39 %	
Tuloverot (ei-IFRS)	-106	-74	43 %				-143	-122	17 %	
Tulos (ei-IFRS)	139	441	-68 %				223	644	-65 %	
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos (ei-IFRS)	144	449	-68 %				230	646	-64 %	
Määräysvallattomien omistajien osuus tuloksesta (ei-IFRS)	-4	-9					-7	-2		
Osakekohtainen tulos, laimennettu (ei-IFRS)	0,03	0,08	-63 %				0,04	0,11	-64 %	

Vuoden 2018 toisen neljänneksen ja tammi-kesäkuun raportoidut luvut. Katso lisätietoja Tilinpäätöstietojen liitetiedosta 1, Laadintaperiaatteet, ja liitetiedosta 15, Tunnusluvut¹

EUR milj. (paitsi osakekohtainen tulos, EUR)	4-6/2018	4-6/2017	Muutos 4-6/2018 vrt. 4-6/2017	Muutos ilman valuuttakurssi- muutosten vaikutusta 4-6/2018 vrt. 4-6/2017	1-6/2018	1-6/2017	Muutos 1-6/2018 vrt. 1-6/2017	Muutos ilman valuuttakurssi- muutosten vaikutusta 1-6/2018 vrt. 1-6/2017
Liikevaihto	5 313	5 619	-5 %	-1 %	10 237	10 996	-7 %	0 %
Nokian verkkoliiketoiminta	4 693	4 971	-6 %	0 %	9 018	9 873	-9 %	-1 %
Nokia Technologies	361	369	-2 %	-2 %	726	616	18 %	19 %
Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut	278	307	-9 %	-4 %	530	562	-6 %	-1 %
Ei-IFRS-oikaisut	-5	-11	-55 %		-9	-21	-57 %	
Bruttokate	1 860	2 236	-17 %		3 666	4 361	-16 %	
<i>Bruttokateprosentti</i>	35,0 %	39,8 %	-480pp		35,8 %	39,7 %	-390pp	
Liiketappio	-221	-45	391 %		-557	-173	222 %	
Nokian verkkoliiketoiminta	69	406	-83 %		112	730	-85 %	
Nokia Technologies	292	230	27 %		565	346	63 %	
Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut	-27	-62	-56 %		-105	-161	-35 %	
Ei-IFRS-oikaisut	-555	-620	-10 %		-1 129	-1 088	4 %	
<i>Liikevoittoprosentti</i>	-4,2 %	-0,8 %	-340pp		-5,4 %	-1,6 %	-380pp	
Rahoitustuotot ja -kulut	-56	-287	-80 %		-164	-433	-62 %	
Tuloverot	10	-103			104	-256		
Tulos	-271	-433	-37 %		-625	-868	-28 %	
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos	-267	-423	-37 %		-618	-896	-31 %	
Määräysvallattomien omistajien osuus tuloksesta	-4	-9			-7	28		
Osakekohtainen tulos, laimennettu	-0,05	-0,07	-29 %		-0,11	-0,16	-31 %	
Nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset	2 144	3 964	-46 %		2 144	3 964	-46 %	

¹Tulokset ovat raportoituja, ellei toisin mainittu. Tämän katsauksen taloudelliset tiedot ovat tilintarkastamattomia. Ei-IFRS-tulokset eivät sisällä Alcatel-Lucent-hankintaan ja -integraatioon liittyviä kuluja, eikä myöskään liikearvon arvonalentumiskuluja, aineettomien hyödykkeiden poistoja ja muita yrityskaupoista johtuvia hankintahinnan kohdentamiseen liittyviä eriä, uudelleenjärjestelykuluja ja muita niihin liittyviä kuluja sekä eräitä muita eriä, jotka eivät välttämättä ole merkityksellisiä Nokian liiketoiminnan toiminnallisen tuloksen arvioinnin kannalta. Yksityiskohtainen tarkastelu esitetään ei-IFRS-oikaisut-osioissa sekä viimeisen neljänneksen että vuoden 2016 alusta tapahtuneen tulosehityksen kuvausten yhteydessä ja tämän taloudellisen katsauksen Tilinpäätöstiedot-osion ei-IFRS-täsmäytysliitetiedossa (liite 2). Liikevaihdon muutos ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta tarkoittaa liikevaihdon muutosta, johon ei sisälly Nokian raportointivaluutan euron ja muiden valuuttojen välisten valuuttakurssimuutosten vaikutusta. Lisätietoja valuuttakurssimuutosten vaikutuksista esitetään tämän katsauksen Tilinpäätöstiedot-osion liitetiedossa Laadintaperiaatteet (liite 1).

Näkymät

Nokia

Verkkoliiketoiminta

Technologies

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut

Kassa ja kassavirta

Vuoden alusta

Taulukko-osa

Toimitusjohtajan katsaus

Nokian vuoden 2018 toisen neljänneksen tulos vastasi näkemystämme heikosta alkuvuosipuoliskosta, jota seuraa jatkuvasti vahvistuva toinen vuosipuolisko. Voin tyytyväisenä vahvistaa, että uskomme vuoden 2018 tuloksen olevan ohjeistuksen mukaisten vaihteluvälien sisällä.

Liikevaihtomme alkoi toipua toisella neljänneksellä ja pysyi lähes ennallaan ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta sekä koko konsernissa että verkkoliiketoiminnassa. Edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna liikevaihto ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta kasvoi kolmessa verkkoliiketoiminnan viidestä liiketoimintaryhmästä ja kolmella kuudesta alueesta.

Toisella neljänneksellä laajentumisemme suuryritysmarkkinoille jatkoi hyvää etenemistään; edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna liikevaihto ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta kasvoi noin 30%, ja etenimme vahvasti sekä vertikaalisen markkinan että internettoimija-asiakkaidemme osalta. Nokia Technologies -liiketoiminnan toinen neljännes oli erittäin hyvä, jatkuvien lisensointitulojen kasvaessa erittäin vahvasti ja liikevoiton ollessa erinomaisella tasolla edellisvuoden toiseen neljännekseen verrattuna.

Näkemyksemme 5G:n käyttöönoton nopeutumisesta ei ole muuttunut, ja uskomme edelleen, että Nokia on hyvässä asemassa tulevaa teknologiasykliä varten kattavan tuote- ja palveluvalikoiman vahvuuden ansiosta. Olemme saaneet erittäin hyvin sopimuksia ja saavuttaneet merkityksellisiä onnistumisia viime aikoina Yhdysvaltain ja Kiinan keskeisillä 5G:n varhaisilla markkinoilla.

Ylivertaisen suurikapasiteettisen AirScale-tuotteemme asennuskanta kasvaa nopeasti. Tuotteen avulla asiakkaat voivat nopeasti siirtyä 5G:hen ilman laitevaihdoksia. Lisäksi kokonaisvaltainen tuote- ja palveluvalikoimamme on edelleen kilpailuetumme. Myyntihankkeissamme kokonaisvaltaisten, eri liiketoimintaryhmiemme tuotteista ja palveluista muodostuvien sopimusten osuus on 40 %. Näin korkealla tasolla emme ole sitä ennen nähneet.

Tuote- ja alueellinen jakauma vaikutti edelleen bruttokateprosenttiimme jossain määrin, samoin kuin muutamien 5G:n käyttöönottoa nykyisillä budjettisuunnitelmillaan rahoittavien suurasiakkaidemme viime aikojen toimet.

Odotamme markkinatilanteen parantuvan edelleen toisella vuosipuoliskolla, erityisesti vuoden viimeisellä neljänneksellä, joka on Nokian kausiluontoisesti vahvin neljännes, varsinkin kun 5G:n käyttöönotto kiihtyy merkittävästi.

Rajeev Suri
Toimitusjohtaja

Näkymät

	Tarkastelukohde	Arvio	Kommentit
Nokia	Ei-IFRS-liikevoittoprosentti	9–11 % koko vuonna 2018 ja 12–16 % koko vuonna 2020	Nokian ohjeistus merkittävästä parannuksesta koko vuoden 2018 ja koko vuoden 2020 välillä johtuu pääasiassa seuraavista odotuksista: a) Nokian verkkoliiketoiminnan tuloksen parantuminen, johon liittyen lisätietoa alla; b) Nokia Technologies -liiketoiminnan tulosparannus, johon liittyen lisätietoa alla; ja c) Nokian tukitoimintojen alhaisemmat kulut Nokian verkkoliiketoiminnassa ja Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion kuluissa.
	Laimennettu ei-IFRS-osakekohtainen tulos	0,23–0,27 euroa koko vuonna 2018 ja 0,37–0,42 euroa koko vuonna 2020	
	Osinko	Noin 40–70 % ei-IFRS-osakekohtaisesta tuloksesta pitkällä aikavälillä	Nokian hallitus on sitoutunut ehdottamaan kasvavaa osinkoa, myös vuodelta 2018.
	Jatkuva vapaa kassavirta	Hieman positiivinen koko vuonna 2018 ja selvästi positiivinen koko vuonna 2020	Jatkuvan vapaan kassavirran arvioidaan paranevan pidemmällä aikavälillä johtuen alhaisemmista uudelleenjärjestelyihin ja verkkolaitteiston vaihdoksiin ¹ liittyvistä ulosmenevistä rahavirroista sekä ajan myötä parantuvasta operatiivisesta tuloksesta.
	Nokian jatkuvat vuotuiset kustannussäästöt, pois lukien Nokia Technologies	Noin 1,2 miljardin euron jatkuvien vuotuisen kokonaiskustannus säästöjen saavuttaminen koko vuoden 2018 aikana, mistä noin 800 miljoonaa euroa arvioidaan saatavan toimintakuluista ¹	Vertailukautena on koko vuosi 2015, jolloin Nokian ja Alcatel-Lucentin yhdistetyt toimintakulut olivat noin 7,3 miljardia euroa, pois lukien Nokia Technologies. 5G:n käyttöönottoa nopeuttavien aktiivisten toimien johdosta ja pitkän aikavälin strategiamme edistämiseksi 5G:n tulon nopeatumisen vuoksi Nokia arvioi kerryttävänsä vuonna 2018 noin 100–200 miljoonaa euroa väliaikaisia 5G-asiakastesteihin liittyviä lisäkuluja, jotka osin pienentävät jatkuvien vuotuisen kustannussäästöjen positiivista vaikutusta.
	Verkkolaitteiston vaihdokset	Yhteensä noin 1,4 miljardin euron kulut ja ulosmenevät rahavirrat ¹	Verkkolaitteiston vaihdoksiin liittyvät kulut kirjataan ei-IFRS-oikaisuihin, eivätkä ne siten vaikuta Nokian ei-IFRS-liikevoittoon.
	Ei-IFRS-rahoitustuotot ja -kulut	Noin 350 miljoonaa euroa kuluja koko vuonna 2018 ja noin 300 miljoonaa euroa pidemmällä aikavälillä (<u>Tämä on päivitys aiempaan arvioomme</u> noin 300 miljoonan euron kuluista koko vuonna 2018)	Muun muassa seuraavien tekijöiden arvioidaan vaikuttavan Nokian näkymiin ei-IFRS-rahoitustuotoista ja -kuluista koko vuonna 2018 ja pidemmällä aikavälillä: • Korollisiin velkoihin ja etuus pohjaisiin eläkkeisiin ja muihin työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvät nettokorkokulut; • Valuuttakurssimuutokset ja valuuttakurssisuojausajauksista aiheutuvat kulut; ja • Saatavien myyntiin liittyvät kulut.

Ei-IFRS-verokanta	Noin 30 % koko vuonna 2018 ja 25 % pidemmällä aikavälillä	Nokian näkymiin sen koko vuoden 2018 sekä pidemmän aikavälin ei-IFRS-verokannasta arvioidaan vaikuttavan tekijät, kuten tuloksen absoluuttinen taso, tuloksen alueellinen jakauma sekä toimintamalliamme koskevat mahdolliset lisämuutokset. Nokia arvioi veroihin liittyvien ulosmenevien rahavirtojen olevan noin 400 miljoonaa euroa koko vuonna 2018 ja noin 450 miljoonaa euroa pidemmällä aikavälillä, kunnes Nokian laskennalliset verosaamiset Yhdysvalloissa tai Suomessa on täysin käytetty. <u>(Tämä on päivitys aiempaan kommenttiimme, jonka mukaan ulosmenevien rahavirtojen arvioitiin olevan noin 450 miljoonaa euroa koko vuonna 2018)</u>
Käyttöomaisuus-investoinnit	Noin 700 miljoonaa euroa koko vuonna 2018 ja noin 600 miljoonaa euroa pidemmällä aikavälillä	Liittyvät ensisijaisesti Nokian verkkoliiketoimintaan ja vastaavat pidemmällä aikavälillä tehtäviä aineellisten hyödykkeiden poistoja.

Nokian verkkoliiketoiminta	Liikevaihto	Ensisijaista kohdemarkkinaa parempi kehitys vuonna 2018 ja pidemmällä aikavälillä	Nokia arvioi verkkoliiketoimintansa liikevaihdon kehittyvän ensisijaista kohdemarkkinaansa paremmin ja liikevoittoprosentin kasvavan koko vuoden 2018 ja koko vuoden 2020 välillä. Muun muassa seuraavien tekijöiden arvioidaan vaikuttavan Nokian verkkoliiketoiminnan vuosien 2018 ja 2020 liikevaihdon ja liikevoittoprosentin näkymiin:
	Liikevoitto-prosentti	6–9 % koko vuonna 2018 ja 9–12 % koko vuonna 2020	- Nokian verkkoliiketoiminnan ensisijaisen kohdemarkkinan noin 1-3 %:n supistuminen koko vuonna 2018 vuoteen 2017 verrattuna ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta; 5G-tekniikan asiakaskysyntä ja kaupallisten 5G-verkkorakennushankkeiden arvioitu alkaminen vuoden 2018 loppua kohden; - Parantuvat markkinaolosuhteet vuoden 2018 toisella puoliskolla erityisesti vuoden viimeisellä neljänneksellä Pohjois-Amerikassa heikon vuoden 2018 ensimmäisen puoliskon jälkeen <u>(Tämä on päivitys aiempaan kommenttiimme paranevista markkinaolosuhteista vuoden 2018 toisella puoliskolla erityisesti Pohjois-Amerikassa)</u>; - Nokian verkkoliiketoiminnan kasvu ensisijaisella kohdemarkkinallamme vuosina 2019 ja 2020, ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta; - Kykymme skaalata toimitusketjumme toimintaa vastaamaan kasvavaa kysyntää; - Elvytystoimenpiteet vastaamaan lisääntyneeseen hinnoittelupaineeseen, mukaan lukien mahdollisuus kattaa hintojen laskua kustannusten vähentämisellä <u>(uusi kommentti)</u>; - Tiettyjen projektien valmistumisen ja hyväksynnän ajoittumiset, erityisesti 5G:hen liittyen <u>(uusi kommentti)</u>; - Keskittyminen kohdennettuihin kasvumahdollisuuksiin kiinnostavilla rinnakkaisilla markkinoilla; - Itsenäisen ja vahvan ohjelmistoliiketoiminnan rakentaminen; - Tutkimuksen ja kehityksen parantunut tuottavuus uusien työskentelytapojen myötä ja vanhojen alustojen poistuessa käytöstä ajan kuluessa; - Tukitoimintojen alhaisemmat kulut, mukaan lukien IT- ja toimipaikkakulut; - Asiakkaidemme mahdollisiin yrityskauppoihin liittyvä epävarmuus; - Tuote- ja alueellinen jakauma; ja

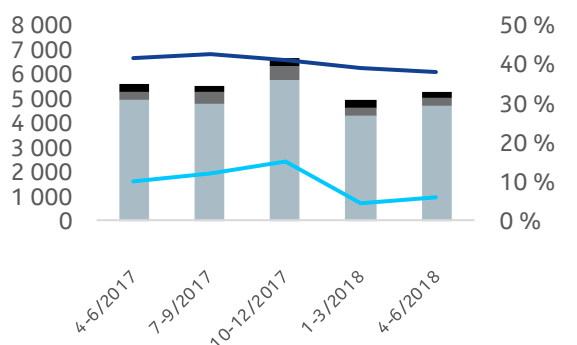
			Kilpailu- ja muu toimialadynamiikka.
Nokian lisensointi- liiketoiminta, joka on osa Nokia Technologies -liiketoimintaa	Jatkuva liikevaihto	10 %:n kertyvä vuotuinen kasvuprosentti (compound annual growth rate, CAGR) kolmivuotisen, vuoden 2020 loppuun asti ulottuvan kauden aikana	Merkittävien patentti-, tavaramerkki- ja teknologialisensointisopimusten ajoituksiin ja arvoon liittyvien riskien ja epävarmuustekijöiden takia Nokia katsoo, ettei ole tarkoituksenmukaista antaa arviota Nokia Technologies -liiketoimintaan kuuluvan Nokian lisensointiliiketoiminnan vuotuisten näkymien vaihteluväleistä. Vaikka tuloksen ennustaminen vuositason haastavaa, Nokia arvioi liikevaihdon sekä liikevoittoprosentin kasvavan kolmivuotisen, vuoden 2020 loppuun asti ulottuvan kauden aikana. Lisensointiliiketoiminnan liikevaihto koko vuonna 2017 oli noin 1,6 miljardia euroa, josta noin 300 miljoonaa euroa oli kertaluonteista ja liittyi aikaisempiin vuosiin. Muun muassa seuraavien tekijöiden arvioidaan vaikuttavan Nokian näkymiin Nokia Technologies -liiketoimintaan kuuluvan Nokian lisensointiliiketoiminnan liikevaihdosta ja liikevoittoprosentista: • Älypuhelinvalmistajien, autoteollisuusyhtiöiden ja kuluttajaelektroniikkayhtiöiden kanssa solmittavien uusien patenttilisenssisopimusten ajoitus ja arvo; • Umpeutuvien patenttilisenssisopimusten uudelleen neuvottelu; • Olemassa oleviin patenttilisenssinsajiin liittyvän liikevaihdon kasvu tai lasku; • Tavaramerkki- ja teknologialisensointitoiminnan tulos; • Immateriaalioikeuksiemme puolustamisesta ja ylläpidosta johtuvat kulut; ja • Säädösympäristö.
	Liikevoitto- prosentti	Kasvu noin 85 %:een koko vuonna 2020	

¹Katso lisätietoja kustannussäästöjä ja verkkolaitteiston vaihdoksia koskevasta ohjeistuksesta Kustannussäästöohjelma-osiosta sivulla 11.

Nokia vuoden 2018 toisella neljänneksellä (ei-IFRS)

Liikevaihto (ei-IFRS)

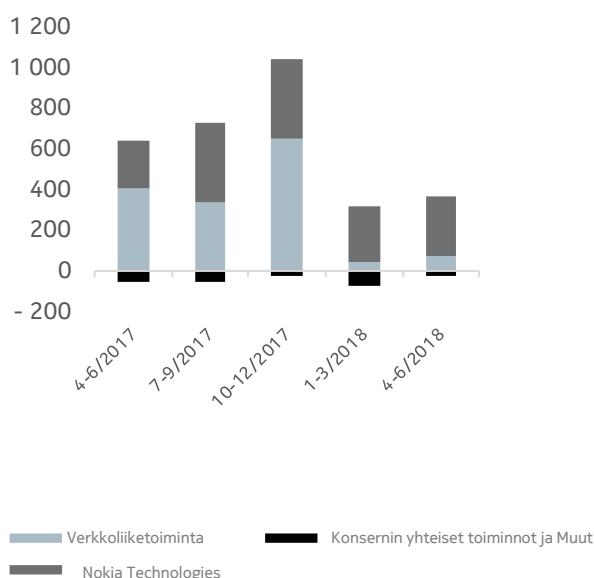
EUR milj.

Kannattavuus (ei-IFRS)

Liikevoiton osatekijät (ei-IFRS)

EUR milj.

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Tämän Nokian tulosta koskevan taloudellisen katsauksen sisältämä taloudellisten pääkohtien tarkastelu sisältää Nokian liiketoimintojen eli Nokian verkkoliiketoiminnan, Nokia Technologies -liiketoiminnan sekä Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion tulokset. Raportoitavista segmenteistä esitetään lisätietoa tämän katsauksen Tilinpäätöstiedot-osion liitetiedossa Segmentti-informaatio (liite 3).

Ei-IFRS-liikevaihdon ja ei-IFRS-liikevoiton muutos vuodentakaiseen verrattuna

Nokian ei-IFRS-liikevaihto laski 6 % vuoden 2018 toisella neljänneksellä vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta Nokian ei-IFRS-liikevaihto olisi laskenut 1 %:n vuoden 2018 toisella neljänneksellä vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

EUR milj., ei-IFRS	Liikevaihto	% muutos	Bruttokate	Tutkimuksen ja kehityksen kulut	Myynnin ja hallinnon kulut	Muut tuotot ja kulut	Liikevoitto	Liikevoitto-prosentin muutos %
Verkkoliiketoiminta	-278	-6 %	-313	5	31	-60	-337	-670pp
Nokia Technologies	-8	-2 %	2	24	25	11	62	1 860pp
Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut	-29	-9 %	-1	-3	4	35	35	1 050pp
Eliminoinnit	3		0	0	0	0	0	
Nokia	-311	-6 %	-312	25	60	-14	-240	-390pp

Valuuttakurssimuutoksilla oli vuoden 2018 toisella neljänneksellä negatiivinen vaikutus ei-IFRS-bruttokatteeseen, positiivinen vaikutus ei-IFRS-toimintakuluihin sekä lähes neutraali nettovaikutus ei-IFRS-liikevoittoon vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvan ei-IFRS-tuloksen muutos vuodentakaiseen verrattuna

EUR milj., ei-IFRS	Liikevoitto	Rahoitustuotot ja -kulut	Tuloverot	Tulos	Määräysvallattomien omistajien osuus tuloksesta	Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos
Nokia	-240	-21	-32	-302	-5	-305

Ei-IFRS-rahoitustuotot ja -kulut

Ei-IFRS-rahoitustuottojen ja -kuluja nettovaikutukseltaan negatiivinen vaihtelu johtui ensisijaisesti listaamattomien rahastojen voitonjaon puuttumisesta. Korkokuluihin vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä uusien IFRS-standardien käyttöönoton seurauksena sisältyviä uusia eriä, kuten saamisten myyntiin liittyviä kuluja sekä asiakas- ja muiden sopimusten rahoituselementtejä tasoittivat rahoituksen pienentyneet korkokulut.

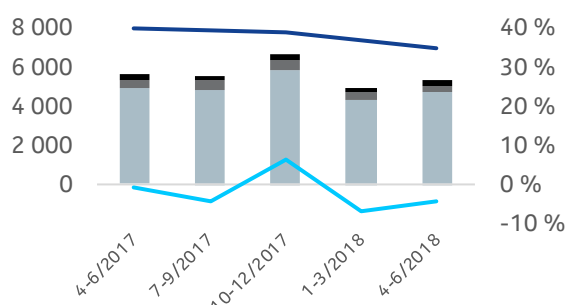
Ei-IFRS-tuloverot

Ei-IFRS-verokannan nousu 43 %:iin vuoden 2018 toisella neljänneksellä johtui ensisijaisesti voiton alueellisesta jakautumisesta. Vuoden 2017 toisella neljänneksellä Nokian tuloksen alueellinen jakauma johti poikkeuksellisen alhaiseen 14 %:n ei-IFRS-verokantaan. Lisäksi vuoden 2018 toisella neljänneksellä alhaisemman voiton ja tiettyjen aikaisempien tilikausien verokulujen yhdistelmä kasvattivat ei-IFRS-verokantaa.

Nokia vuoden 2018 toisella neljänneksellä (raportoitu)

Liikevaihdon osatekijät

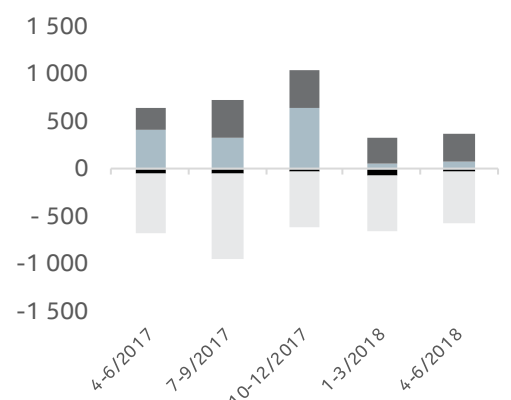
EUR milj.

Kannattavuus

Liikevoiton osatekijät

EUR milj.

Verkkoliiketoiminta
Nokia Technologies
Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut
Ei-IFRS oikaisu

Verkkoliiketoiminta
Nokia Technologies
Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut
Ei-IFRS oikaisu

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Liikevaihdon ja liikevoiton muutos vuodentakaiseen verrattuna

Nokian liikevaihto laski 5 % vuoden 2018 toisella neljänneksellä vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta Nokian liikevaihto olisi laskenut 1 % vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

EUR milj.	Liikevaihto	% muutos	Bruttokate	Tutkimuksen ja kehityksen kulut	Myyntin ja hallinnon kulut	Muut tuotot ja kulut	Liikevoitto	Liikevoitto-prosentin muutos %
Verkkoliiketoiminta	-278	-6 %	-313	5	31	-60	-337	-670pp
Nokia Technologies	-8	-2 %	2	24	25	11	62	1 860pp
Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut	-29	-9 %	-1	-3	4	35	35	1 050pp
Eliminoinnit	3		0	0	0	0	0	
Ei-IFRS-oikaisu	6	-55 %	-64	23	34	72	65	
Nokia	-306	-5 %	-376	49	93	59	-176	-340pp

Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvan tuloksen muutos vuodentakaiseen verrattuna

EUR milj.	Liikevoitto	Rahoitustuotot ja -kulut	Tuloverot	Tulos	Määräysvallattomien omistajien osuus tuloksesta	Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos
Nokia	-176	231	113	162	-5	156

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuottojen ja -kulujen nettovaikutukseltaan positiivinen vaihtelu johtui ensisijaisesti Nokian ostotarjouksiin 15.1.2028 erääntyvien 6,50 %:n joukkovelkakirjalainojen, 15.3.2029 erääntyvien 6,45 %:n joukkovelkakirjalainojen ja 15.5.2019 erääntyvien 5,375 %:n joukkovelkakirjalainojen hankintaan liittyvien ei-IFRS-oikaisujen puuttumisesta, entisen Alcatel-Lucentin rautatiesignaalintiliiketoiminnan myyntiin Thalesille liittyvästä epävarmasta tuloverovelasta aiheutuneen kertaluonteisen korkokulun puuttumisesta, sekä ulkomaisista yksiköistä luopumiseen liittyvien kumulatiivisten valuuttakurssien muutosten purusta ja NSB:n määräysvallattomien osuuksien hankintaan liittyvän rahoitusvelan muutoksesta.

Tuloverot

Tuloverojen muuttuminen vuoden 2017 toisen neljänneksen tuloverokulusta hienoiseksi tuloverotuotoksi vuoden 2018 toisella neljänneksellä johtui pääasiassa entisen Alcatel-Lucentin rautatiesignaalintiliiketoiminnan myyntiin Thalesille ja laskennallisten verosaatavien alaskirjaukseen liittyvien kertaluonteisten verokulujen puuttumisesta, joilla molemmilla oli negatiivinen vaikutus vuoden 2017 toisen neljänneksen verokuluun.

Ei-IFRS-oikaisujen tarkastelu vuoden 2018 toisella neljänneksellä

Ei-IFRS-oikaisu sisältävät Alcatel-Lucent-kauppaan ja integraatioon liittyvät kulut, liikearvon arvonalentumiskulut, aineettomien hyödykkeiden poistot ja yrityskaupoista johtuvia hankintahinnan kohdentamiseen liittyviä eriä, uudelleenjärjestely- ja muita niihin liittyviä kuluja sekä eräitä muita eriä, jotka eivät välttämättä ole merkityksellisiä Nokian liiketoiminnan toiminnallisen tuloksen arvioinnin kannalta. Yksityiskohtainen tarkastelu esitetään tämän katsauksen Tilinpäätöstiedot-osion ei-IFRS-täsmäytysliitetiedossa (liite 2).

Kustannussäästöohjelma

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto kustannussäästöohjelmaamme liittyvästä taloudellisesta tiedosta vuoden 2018 toisen neljänneksen lopussa. Nokian ja Alcatel-Lucentin aiemmat uudelleenjärjestely- ja kustannussäästöohjelmat sisältyvät tähän kokonaiskustannussäästöohjelmaan vuoden 2016 toisesta neljänneksestä alkaen.

Milj. EUR, arviolta	4-6/ 2018
Uudelleenjärjestely- ja muiden niihin liittyvien velkojen alkusaldo	830
+ Kulukirjaukset vuosineljänneksen aikana	30
- Ulosmenevät rahavirrat vuosineljänneksen aikana	110
= Uudelleenjärjestely- ja muiden niihin liittyvien velkojen loppusaldo	750
<i>Uudelleenjärjestelyvarausten osuus loppusaldosta</i>	<i>680</i>
<i>Muiden velkojen osuus loppusaldosta</i>	<i>70</i>
 Odotettavissa olevat uudelleenjärjestely- ja muut niihin liittyvät kulut yhteensä	 1 900
- Kumulatiiviset kulukirjaukset	1 490
= Tulevat kulukirjaukset	410
 Odotettavissa olevat uudelleenjärjestely- ja muihin niihin liittyviin kuluihin liittyvät ulosmenevät kokonaisrahavirrat	 2 250
- Maksetut rahavirrat	1 190
= Tulevat ulosmenevät rahavirrat	1 060

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto koko vuoden 2016 ja koko vuoden 2017 tuloksestamme sekä tulevaisuuden odotuksemme kustannussäästöohjelmaamme ja verkkolaitteiston vaihdoksiin liittyen.

Milj. EUR, arviolta, pyöristetty lähimpään 50 miljoonaan euroon	Toteutunut	Toteutunut	Toteutunut	Arvioidut summat					
	2016	2017	Kumulatiivinen vuoden 2017 loppuun mennessä	Koko vuosi 2018		Koko vuosi 2019 ja siitä eteenpäin		Yhteensä	
				1-3 2018 lopussa	4-6 2018 lopussa	1-3 2018 lopussa	4-6 2018 lopussa	1-3 2018 lopussa	4-6 2018 lopussa
Jatkuvat vuotuiset kustannussäästöt	550	250	800	400	400	0	0	1 200	1 200
- Toimintakulut	350	150	500	300	300	0	0	800	800
- Hankinnan ja valmistuksen kulut	200	100	300	100	100	0	0	400	400
Uudelleenjärjestelykulut ja muut niihin liittyvät kulut	750	550	1 300	600	600	0	0	1 900	1 900
Uudelleenjärjestely- kuluihin ja muihin niihin liittyviin kuluihin liittyvät ulosmenevät rahavirrat	400	550	950	650	650	650	650	2 250	2 250
Verkkolaitteiston vaihdoksiin liittyvät kulut	150	450	600	650	650	150	150	1 400	1 400
Verkkolaitteiston vaihdoksiin liittyvät ulosmenevät rahavirrat	150	450	600	650	650	150	150	1 400	1 400

Nokia on edelleen aikataulussa kumulatiivisesti katsottuna koko vuoden 2018 aikana tavoittelemiensa 1,2 miljardin euron jatkuvien vuotuisen kustannussäästöjen saavuttamisessa.

Nokian verkkoliiketoiminta vuoden 2018 toisella neljänneksellä

Toiminnalliset pääkohdat

Nokia otti useita kehitysaskelaita 5G-teknologian alueella. Tämä tukee menestystämme vuoden 2018 jälkimmäiselle puoliskolle siirryttäessä, kun merkittävien kaupallisten 5G-verkkojen käyttöönottojen odotetaan alkavan Yhdysvalloissa. Tämä kehitys on osoitus Nokian jatkuvasta edistymisestä neljän strategisen painopistealueen tehokkaassa toteuttamisessa.

Ensimmäinen strateginen painopistealueemme on olla johtava huipputehokkaiden ja kokonaisvaltaisten verkkojen toimittaja viestintäpalveluiden tarjoajille. Heti vuoden 2018 toisen vuosineljänneksen päätyttyä ilmoitimme solmineemme jopa miljardin euron arvoisen puitesopimuksen, jonka tarkoituksena on edesauttaa China Mobilen siirtymistä tulevaisuuteen tähtäävään verkkoinfrastruktuuriin kasvavan tietoliikennekysynnän tyydyttämiseksi.

Kesäkuussa ilmoitimme T-Mobilen kanssa saavuttaneemme merkittävän virstanpylvään 5G-mobiiliyhteyksissä, kun toteutimme ensimmäisen onnistuneen kaksisuuntaisen langattoman 5G-datayhteyden Yhdysvalloissa 3GPP:n mukaisella 5G New Radio -järjestelmällä. 5G-tiedonsiirto toteutettiin Nokian AirScale -kantataajuuskaistan ja -radion, AirFrame Open Edge -palvelimen ja pilveen rakennetun radioverkon AirScale Cloud RAN:n avulla. Nokia ja Verizon toteuttivat myös ulkona, poissa laboratoriosta, sarjan 3GPP:n New Radio 5G -standardin mukaisia tiedonsiirtoja. Nokia toteutti onnistuneesti 5G New Radio -datapuhelun osana Kiinan valtion rahoittamaa 5G-teknologian tutkimus- ja kehityshanketta. Myös Ranskassa toteutimme SFR:n kanssa onnistuneen 5G-puhelun 3GPP:n mukaisella 5G New Radio -järjestelmällä.

Toimme markkinoille Nokia AirFrame open edge -palvelimen. Se on toimialan ensimmäinen edge cloud -datakeskusratkaisu, joka täyttää tiukat ja monimuotoiset lyhyen latenssin tietojenkäsittelyn vaatimukset ja mahdollistaa edistyneet sovellukset kuluttajille ja eri toimialoille. AirFrame open edge -palvelin on kehitetty yhdessä Nokia ReefShark -piirisarjan ja pilvi-infrastruktuuriohjelmistomme kanssa 5G-aikakautta varten. Siinä hyödynnetään nopean käyttöönoton mahdollistavia avoimia arkkitehtuureja.

Nokia lanseerasi uusia palveluita auttaakseen operaattoreita priorisoimaan 5G-investointejaan ja tuomaan 5G-pohjaisia palveluita markkinoille aiempaa nopeammin ja kustannustehokkaammin. Nokia AVA -kognitiivista palvelualustaa ja koneoppimisen algoritmeja hyödyntävä Nokia 5G Digital Design simuloi 5G-käyttötilanteiden vaikutusta verkkoihin. Cross-Domain Architecture- ja Site Evolution -palvelut liittyvät käyttöönoton yksityiskohtiin ja auttavat muuntamaan 5G-liiketoimintasuunnitelmat selkeiksi ja täsmällisiksi teknisiksi vaatimuksiksi kaikilla alueilla toimittajasta riippumatta.

Nokia voitti China Mobilen tarjouskilpailun, jossa haettiin laitteistotoimittajaa China Mobilen alueelliselle optiselle siirtoverkolle. Uuden verkon käyttöönotto on jo alkanut. Uudella optisella runkoverkolla on keskeinen merkitys 5G:n käyttöönoton myötä muodostuvalle mobiilipalvelujen uudelle sukupolvelle.

Frontier Communications Corporation valitsi Nokian toteuttamaan 10 gigabitin palvelun yrityksille ja kotitalouksille Texasissa, Floridassa ja Kaliforniassa Nokian seuraavan sukupolven XGS-PON-valokuituyhteystekniikalla. Myös Greenlight Networks valitsi Nokian XGS-PON-tekniiikan tarjotakseen parempia, nopeampia ja älykkäämpiä erittäin nopeita laajakaistayhteyksiä asiakkailleen New Yorkissa. Nokia myös tukee edelleen valokuituverkkojen käyttöönottoa Nepalissa, tällä kertaa Subisun kanssa.

Nokia ja AT&T ilmoittivat suunnitelmista kehittää esineiden internet (IoT)-palveluja eri toimialoille, kuten kuljetusalalle ja terveydenhuoltoon. Nokian maailmanlaajuisen esineiden internetin verkonhallintaratkaisun (WING) avulla pyritään tarjoamaan yrityksille uusia mahdollisuuksia, kuten 5G-verkon viipalointi, jossa verkko jaetaan useaksi verkoksi.

Ilmoitimme, että Nokia ja siihen kuuluva ohjelmisto-ohjattuihin verkkoratkaisuihin (SDN) erikoistunut Nuage Networks laajentavat espanjalaisen Telefónican nykyisen SDN-infrastruktuurin sisältämään nykyaikaiset ohjelmisto-ohjatut datakeskukset (SDDC). Tämä Nokia Nuagen ja IP-reititysratkaisujen avulla toteutettava uudistus laajentaa Espanjan Telefónican palvelutarjonnan yritysten hosting- ja co-location-palveluista yritysten laajaverkkoratkaisuihin (WAN) ja yritysten pilvi-infrastruktuuriin.

Toinen strateginen painopistealueemme on laajentaa verkkojen myyntiä valikoiduille uusille vertikaalisille markkinoille, joilla tarvitaan tehokkaita ja turvallisia verkkoja. Tällä painopistealueella kiinalainen valtionyhtiö State Grid Corporation of China (SGCC) valitsi Nokian päivittämään sen optisen siirtoverkon Pekingissä ja Tianjinissa. Päivityksen tarkoituksena on vastata nopeasti kasvaviin kaistanleveysvaatimuksiin, tehostaa operatiivista toimintaa ja tukea suurta määrää erilaisia tekniikoita, joita tarvitaan SGCC:n kehittäessä sähköverkkoaan älykkäämmäksi.

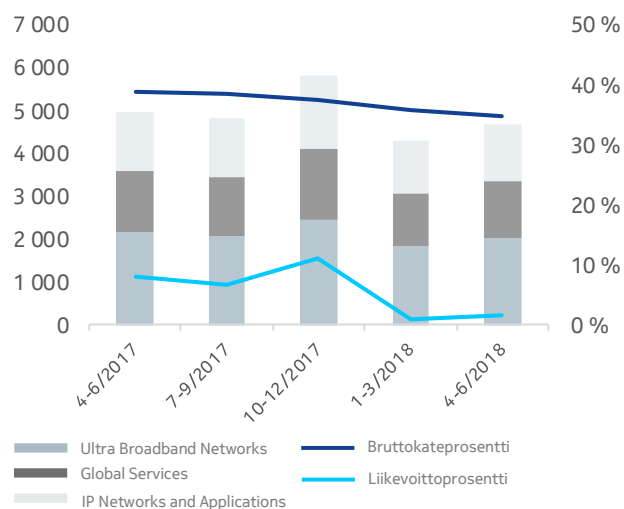
Toimme markkinoille Advanced Command Center -ratkaisun, joka edesauttaa pelastusviranomaisten siirtymistä äänipohjaisesta viestinnästä datapohjaiseen, kun toimijat varustetaan laajakaistayhteyksillä. Uusi ratkaisu kuuluu Nokian ViTrust-portfolioon. Se mahdollistaa älykkään ja turvallisen tilanteiden hallinnan yhdistämällä seuraavan sukupolven pelastuspalvelut (NEXES), edistyneen rich media -pohjaisen hätäilmoitusten vastaanottamisen ja tehtävien välittämisen Nokian Integrated Operations Center -ratkaisuun.

Kolmannen strategisen painopistealueemme tavoitteena on rakentaa vahva mittava ohjelmistoliiketoiminta. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi ostimme kalifornialaisen SpaceTime Insight -yhtiön, joka tarjoaa koneoppimiseen perustuvia analyytiikkaratkaisuja ja IoT-sovelluksia maailman suurimmille kuljetus- ja energia-alan yhtiöille ja julkisia palveluja tarjoaville organisaatioille, kuten FedEx ja Singapore Power. Yrityskauppa tukee Nokian ohjelmistostrategiaa, koska se tuo Nokia Softwaren IoT-tuotevalikoimaan SpaceTime Insight -yhtiön myyntiosaamisen ja vankan kokemuksen IoT-sovellusten, koneoppimisen ja datatieteen alalta. Ilmoitimme myös maailmanlaajuisen yhteenliittymäorganisaation muodostamisesta tehostamaan Nokia Softwaren edistymistä kumppaniekosysteemin rakentamisessa.

Nokia nimitti Sri Reddyn IP/Optical Networks -liiketoimintaryhmän toiseksi johtajaksi ja Nokian johtokunnan jäseneksi.

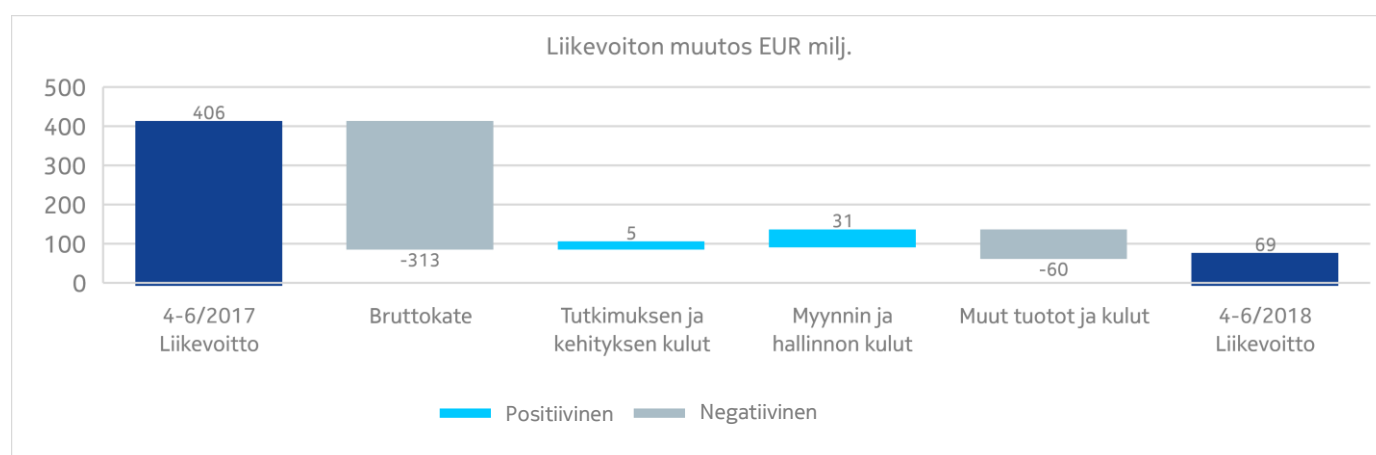
Liikevaihto EUR milj.

Kannattavuus

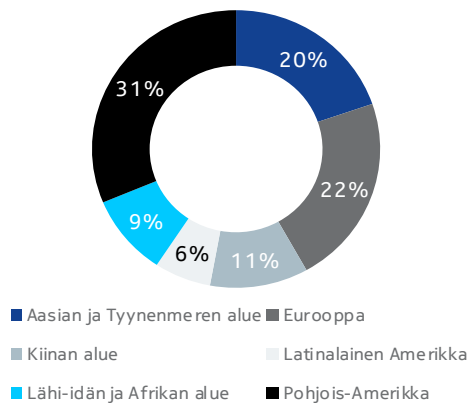

Taloudelliset pääkohdat

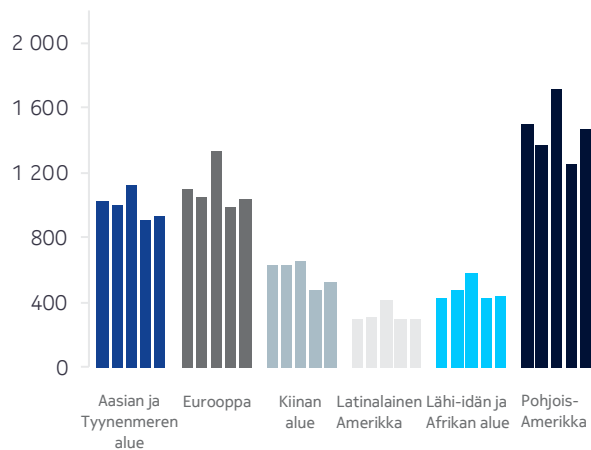
EUR milj.	4-6/2018	4-6/2017	Muutos 4-6/2018 vrt. 4-6/2017	Muutos ilman valuuttakurssi- muutosten vaikutusta 4-6/2018 vrt. 4-6/2017
Liikevaihto	4 693	4 971	-6 %	0 %
Ultra Broadband Networks	2 055	2 165	-5 %	0 %
Global Services	1 326	1 448	-8 %	-3 %
IP Networks and Applications	1 313	1 358	-3 %	2 %
Bruttokate	1 632	1 945	-16 %	
Bruttokateprosentti	34,8 %	39,1 %	-430pp	
Tutkimus- ja kehityskulut	-911	-916	-1 %	
Myyntin ja hallinnon kulut	-621	-652	-5 %	
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-30	30		
Liikevoitto	69	406	-83 %	
Liikevoittoprosentti	1,5 %	8,2 %	-670pp	

Liikevaihto alueittain –4-6/2018

Liikevaihto (EUR milj.) – 4-6/2017– 4-6/2018

Liikevaihto alueittain

EUR milj.	4-6/2018	4-6/2017	Muutos 4-6/2018 vrt. 4-6/2017	Muutos ilman valuuttakurssi- muutosten vaikutusta 4-6/2018 vrt. 4-6/2017
Aasian ja Tyynenmeren alue	926	1 026	-10 %	-3 %
Eurooppa	1 039	1 091	-5 %	-3 %
Kiinan alue	518	627	-17 %	-17 %
Latinalainen Amerikka	299	298	0 %	11 %
Lähi-idän ja Afrikan alue	443	431	3 %	7 %
Pohjois-Amerikka	1 468	1 498	-2 %	6 %
Yhteensä	4 693	4 971	-6 %	0 %

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Liikevaihdon ja liikevoiton muutos vuodentakaiseen verrattuna

Nokian verkkoliiketoiminnan liikevaihto laski 6 % vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta Nokian verkkoliiketoiminnan liikevaihto olisi pysynyt ennallaan vuodentakaiseen verrattuna.

Ultra Broadband Networks-, Global Services- ja IP Networks and Applications -segmenttien tulosten tarkastelu esitetään kyseisiä segmenttejä koskevissa osioissa.

EUR milj.	Liikevaihto	% muutos	Bruttokate	Tutkimuksen ja kehityksen kulut	Myynnin ja hallinnon kulut	Muut tuotot ja kulut	Liikevoitto	Liikevoitto- prosentin muutos %
Ultra Broadband Networks	-110	-5 %	-142	0	38	-38	-142	-640pp
Global Services	-122	-8 %	-104	-1	-1	-8	-112	-770pp
IP Networks and Applications	-45	-3 %	-67	5	-7	-15	-81	-590pp
Verkkoliiketoiminta	-278	-6 %	-313	5	31	-60	-337	-670pp

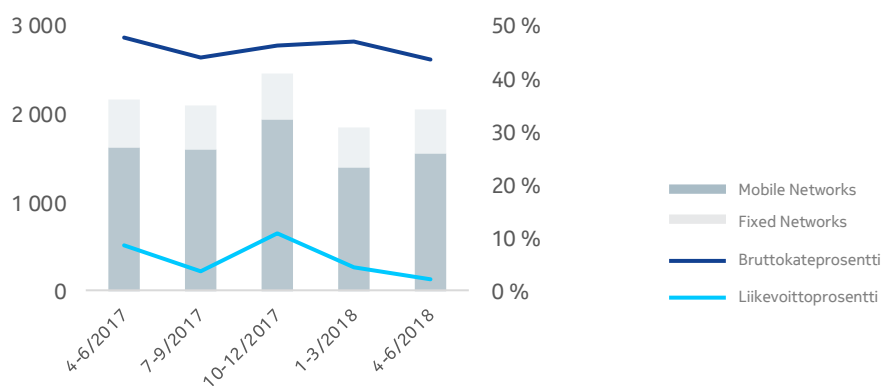
Bruttokatteen lasku vuodentakaiseen verrattuna johtui sekä bruttokateprosentin että liikevaihdon laskusta. Bruttokateprosentin lasku johtui ensisijaisesti siitä, että hintaeroosio oli kustannuseroosiota suurempi useimmilla alueilla ja useimmissa segmenteissä.

Valuuttakurssimuutoksilla oli vuoden 2018 toisella neljänneksellä negatiivinen vaikutus bruttokatteeseen, positiivinen vaikutus toimintakuluihin sekä lievästi negatiivinen nettovaikutus liikevoittoon vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Ultra Broadband Networks vuoden 2018 toisella neljänneksellä

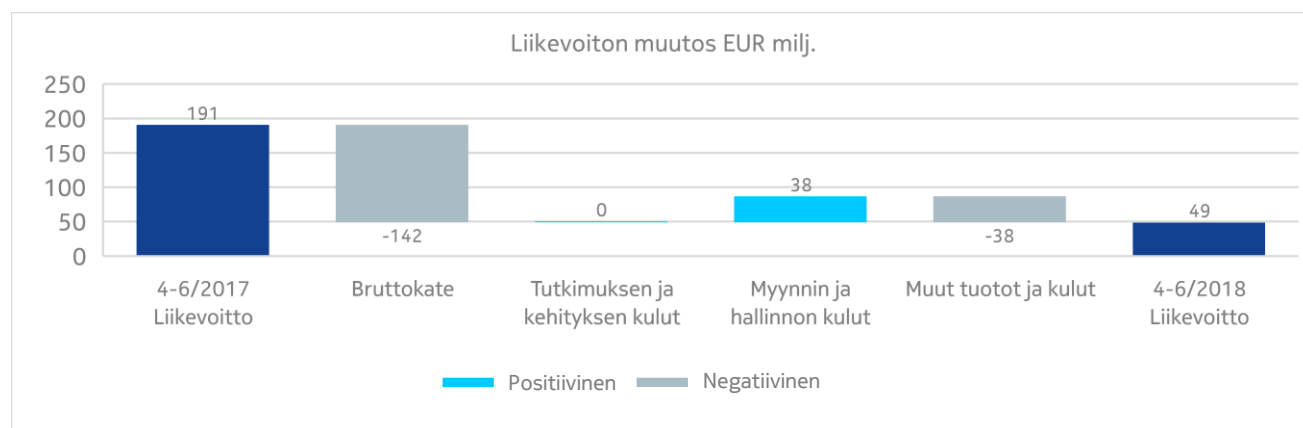
Liikevaihto (EUR milj.)

Kannattavuus

Taloudelliset pääkohdat

EUR milj.	4-6/2018	4-6/2017	Muutos 4-6/2018 vrt. 4-6/2017	Muutos ilman valuuttakurssi- muutosten vaikutusta 4-6/2018 vrt. 4-6/2017
Liikevaihto	2 055	2 165	-5 %	0 %
Mobile Networks	1 565	1 619	-3 %	2 %
Fixed Networks	490	546	-10 %	-6 %
Bruttokate	898	1 040	-14 %	
Bruttokateprosentti	43,7 %	48,0 %	-430pp	
Tutkimus- ja kehityskulut	-581	-581	0 %	
Myyntin ja hallinnon kulut	-255	-293	-13 %	
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-13	25		
Liikevoitto	49	191	-74 %	
Liikevoittoprosentti	2,4 %	8,8 %	-640pp	

Liikevaihto alueittain

EUR milj.	4-6/2018	4-6/2017	Muutos 4-6/2018 vrt. 4-6/2017	Muutos ilman valuuttakurssi- muutosten vaikutusta 4-6/2018 vrt. 4-6/2017		
				Ultra Broadband Networks	Mobile Networks	Fixed Networks
Aasian ja Tyynenmeren alue	409	437	-6 %	0 %	●	↑
Eurooppa	368	417	-12 %	-11 %	↓	●
Kiinan alue	218	275	-21 %	-21 %	↓	↓
Latinalainen Amerikka	86	101	-15 %	-8 %	↓	↓
Lähi-idän ja Afrikan alue	143	149	-4 %	-1 %	↑	↓
Pohjois-Amerikka	831	786	6 %	14 %	↑	↓
Yhteensä	2 055	2 165	-5 %	0 %	2 %	-6 %

● muutos alle 3 %

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Liikevaihto

Ultra Broadband Networks -segmentin liikevaihto laski 5 % vuoden 2018 toisella neljänneksellä vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta Ultra Broadband Networks -segmentin liikevaihto olisi pysynyt lähes ennallaan vuodentakaiseen verrattuna, kun Mobile Networks -liiketoimintaryhmän liikevaihdon 2 %:n kasvua tasoitti Fixed Networks -liiketoimintaryhmän 6 %:n lasku.

Mobile Networks -liiketoimintaryhmän liikevaihdon lasku johtui ensisijaisesti radioverkoista, mitä osittain tasoitti kasvu piensoluissa, runkoverkoissa ja mikroaalloissa.

Fixed Networks -liiketoimintaryhmän liikevaihdon lasku johtui ensisijaisesti laajakaistayhteyksistä ja palveluista.

Liikevoitto

Ultra Broadband Networks -segmentin bruttokatteen lasku johtui ensisijaisesti Mobile Networks -liiketoimintaryhmästä. Mobile Networks -liiketoimintaryhmän bruttokatteen lasku johtui sekä bruttokateprosentin että liikevaihdon laskusta. Mobile Networks -liiketoimintaryhmän bruttokateprosentin lasku johtui ensisijaisesti merkittävästi pienentyneistä katteista Pohjois-Amerikassa, Kiinan alueella, Aasian ja Tyynenmeren alueella sekä Lähi-idän ja Afrikan alueella. Edullinen alueellinen jakauma sekä Euroopan ja Latinalaisen Amerikan paremmat katteet tasoittivat laskua osittain. Mobile Networks -liiketoimintaryhmän bruttokateprosentin lasku Pohjois-Amerikassa johtui ensisijaisesti kustannuseroosiota suuremmasta hintaeroosiosta. Mobile Networks -liiketoimintaryhmän bruttokateprosentin lasku Kiinan alueella sekä Lähi-idän ja Afrikan alueella johtui ensisijaisesti yksittäisistä projekteista tiettyjen asiakkaiden kanssa kyseisillä alueilla.

Ultra Broadband Networks -segmentin myynnin ja hallinnon kulujen lasku johtui ensisijaisesti Mobile Networks -liiketoimintaryhmästä. Mobile Networks -liiketoimintaryhmän myynnin ja hallinnon kulut laskivat johtuen ensisijaisesti alhaisemmista henkilöstökuluista, mikä on osoitus Nokian kustannussäästöohjelman etenemisestä. Tätä osin tasoittivat 5G-asiakaskokeiluihin liittyvät suuremmat kulut.

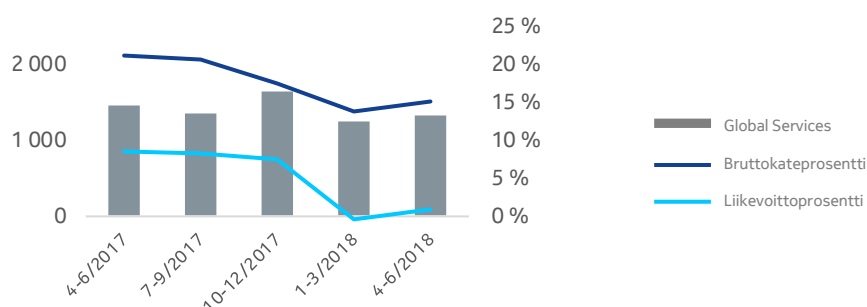
Muiden tuottojen ja kulujen nettovaikutukseltaan negatiivinen vaihtelu johtui ensisijaisesti valuuttakurssisuojuuksista ja suuremmista myyntisaamisten arvonalentamiskirjauksista.

Valuuttakurssimuutoksilla oli vuoden 2018 toisella neljänneksellä negatiivinen vaikutus bruttokatteeseen, positiivinen vaikutus toimintakuluihin sekä lievästi negatiivinen nettovaikutus liikevoittoon vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Global Services vuoden 2018 toisella neljänneksellä

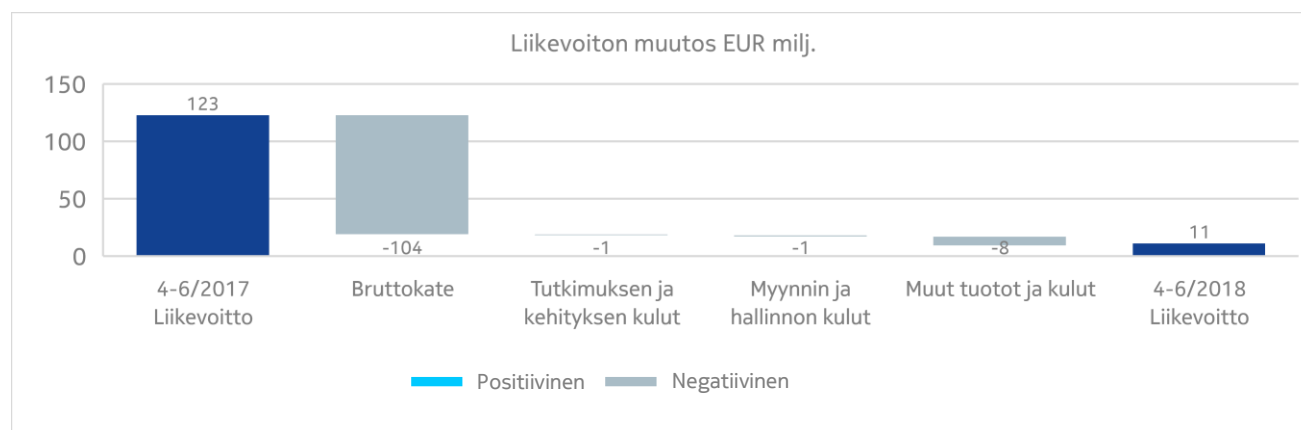
Liikevaihto (EUR milj.)

Kannattavuus

Taloudelliset pääkohdat

EUR milj.	4-6/2018	4-6/2017	Muutos 4-6/2018 vrt. 4-6/2017	Muutos ilman valuuttakurssi- muutosten vaikutusta 4-6/2018 vrt. 4-6/2017
Liikevaihto	1 326	1 448	-8 %	-3 %
Bruttokate	201	305	-34 %	
<i>Bruttokateprosentti</i>	<i>15,2 %</i>	21,1 %	-590pp	
Tutkimus- ja kehityskulut	-22	-21	5 %	
Myyntin ja hallinnon kulut	-160	-159	1 %	
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-9	-1		
Liikevoitto	11	123	-91 %	
<i>Liikevoittoprosentti</i>	<i>0,8 %</i>	8,5 %	-770pp	

Liikevaihto alueittain

EUR milj.	4-6/2018	4-6/2017	Muutos 4-6/2018 vrt. 4-6/2017	Muutos ilman valuuttakurssi- muutosten vaikutusta 4-6/2018 vrt. 4-6/2017
Aasian ja Tyynenmeren alue	271	321	-16 %	-8 %
Eurooppa	289	301	-4 %	-1 %
Kiinan alue	195	232	-16 %	-15 %
Latinalainen Amerikka	111	110	1 %	11 %
Lähi-idän ja Afrikan alue	209	180	16 %	23 %
Pohjois-Amerikka	251	303	-17 %	-11 %
Yhteensä	1 326	1 448	-8 %	-3 %

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Liikevaihto

Global Services -segmentin liikevaihto laski vuoden 2018 toisella neljänneksellä 8 % vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta Global Services -segmentin liikevaihto olisi laskenut 3 % verrattuna vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon.

Global Services -segmentin liikevaihdon lasku johtui ensisijaisesti verkkojen asennus- ja ylläpitopalveluista sekä vähäisemmässä määrin verkkojen suunnittelusta ja optimoinnista.

Liikevoitto

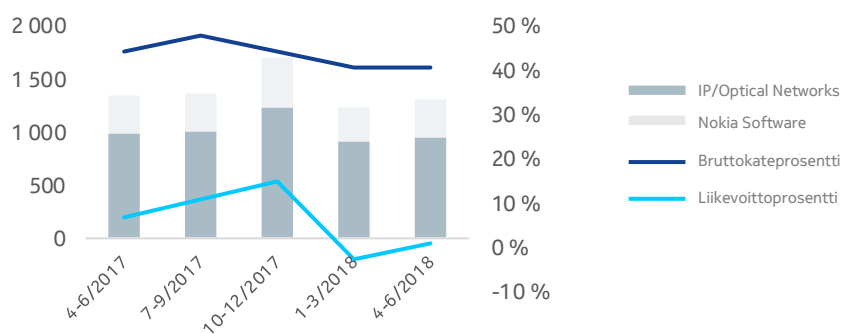
Global Services -segmentin bruttokatteen lasku johtui bruttokateprosentin ja liikevaihdon laskusta. Global Services -segmentin bruttokateprosentin lasku johtui ensisijaisesti Network Implementation -yksiköstä, erityisesti Kiinan alueella, Aasian ja Tyynenmeren alueella sekä Euroopassa. Lähi-idän ja Afrikan alue tasoitti laskua osittain.

Valuuttakurssimuutoksilla oli vuoden 2018 toisella neljänneksellä lievästi negatiivinen vaikutus bruttokatteeseen, lievästi positiivinen vaikutus toimintakuluihin sekä lievästi negatiivinen nettovaikutus liikevoittoon vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

IP Networks and Applications vuoden 2018 toisella neljänneksellä

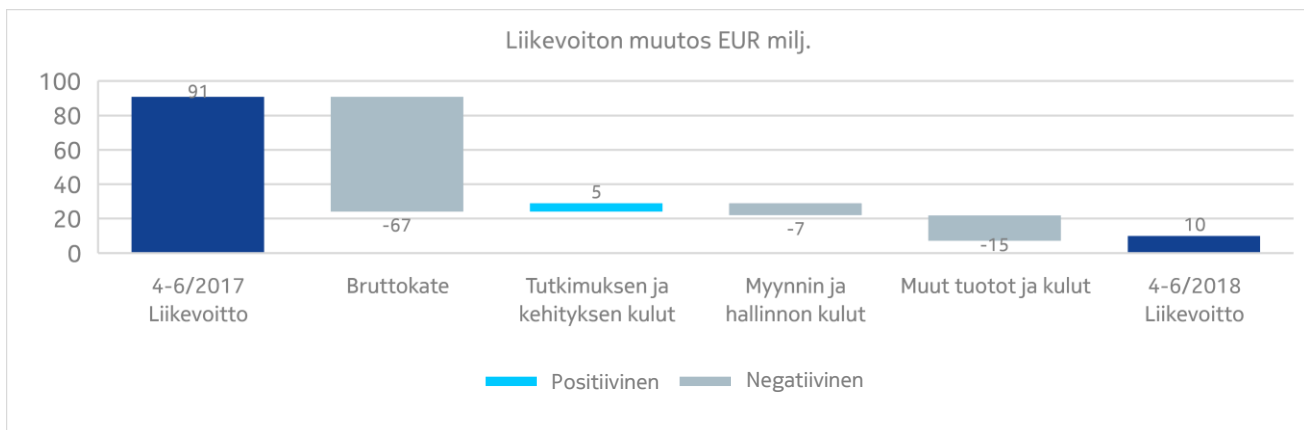
Liikevaihto (EUR milj.)

Kannattavuus

Taloudelliset pääkohdat

EUR milj.	4-6/2018	4-6/2017	Muutos 4-6/2018 vrt. 4-6/2017	Muutos ilman valuuttakurssi- muutosten vaikutusta 4-6/2018 vrt. 4-6/2017
Liikevaihto	1 313	1 358	-3 %	2 %
IP/Optical Networks	956	993	-4 %	1 %
IP Routing	592	654	-9 %	-5 %
Optical Networks	365	339	8 %	13 %
Nokia Software	356	365	-2 %	2 %
Bruttokate	533	600	-11 %	
<i>Bruttokateprosentti</i>	40,6 %	44,2 %	-360pp	
Tutkimus- ja kehityskulut	-309	-314	-2 %	
Myyntin ja hallinnon kulut	-206	-199	4 %	
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-9	6		
Liikevoitto	10	91	-89 %	
<i>Liikevoittoprosentti</i>	0,8 %	6,7 %	-590pp	

Liikevaihto alueittain

EUR milj.	4-6/2018	4-6/2017	Muutos 4-6/2018 vrt. 4-6/2017	Muutos ilman valuuttakurssi- muutosten vaikutusta 4-6/2018 vrt. 4-6/2017		
				IP Networks and Applications	IP/Optical Networks	Nokia Software
Aasian ja Tyynenmeren alue	246	268	-8 %	-3 %	↓	↑
Eurooppa	383	373	3 %	5 %	↑	↓
Kiinan alue	105	120	-13 %	-12 %	↓	↓
Latinalainen Amerikka	101	87	16 %	31 %	↑	↑
Lähi-idän ja Afrikan alue	91	103	-12 %	-8 %	↓	↑
Pohjois-Amerikka	386	408	-5 %	1 %	●	↑
Yhteensä	1 313	1 358	-3 %	2 %	1 %	2 %

● muutos alle 3 %

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Liikevaihto

IP Networks and Applications -segmentin liikevaihto laski 3 % vuoden 2018 toisella neljänneksellä vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta IP Networks and Applications -segmentin liikevaihto olisi kasvanut 2 % vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna, kun IP/Optical Networks kasvoi 1 % ja Nokia Software 2 %.

IP/Optical Networks -liiketoimintaryhmän liikevaihdon lasku johtui IP-reitityksestä, mitä optisten verkkojen liikevaihdon kasvu osin tasoitti. IP-reitityksen liikevaihdon lasku johtui ensisijaisesti Pohjois-Amerikasta, Aasian ja Tyynenmeren alueesta sekä Kiinan alueesta, mitä Eurooppa osin tasoitti. Optisten verkkojen liikevaihdon kasvu johtui ensisijaisesti edistymisestä suuryritysten vertikaalisella markkinalla ja internettoimija-asiakkaidemme keskuudessa sekä tietyistä asiakkauksista Aasian ja Tyynenmeren alueella sekä Latinalaisessa Amerikassa.

Liikevoitto

IP Networks and Applications -segmentin bruttokatteen lasku johtui ensisijaisesti IP/Optical Networks -liiketoimintaryhmästä. IP/Optical Networks -liiketoimintaryhmän bruttokatteen lasku johtui bruttokateprosentin ja liikevaihdon laskusta. IP/Optical Networks -liiketoimintaryhmän bruttokateprosentin lasku johtui ensisijaisesti alhaisemmasta bruttokateprosentista IP-reitityksessä ja tuotejakaumasta sekä optisten verkkojen liikevaihdon suuremmasta suhteellisesta osuudesta.

Muiden tuottojen ja kulujen nettovaikutukseltaan negatiivinen vaihtelu johtui ensisijaisesti suuremmista myyntisaamisten arvonalentamiskirjauksista ja valuuttakurssisuojauksista.

Valuuttakurssimuutoksilla oli vuoden 2018 toisella neljänneksellä negatiivinen vaikutus bruttokatteeseen, merkittävästi positiivinen vaikutus toimintakuluihin sekä lievästi positiivinen nettovaikutus liikevoittoon vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Nokia Technologies vuoden 2018 toisella neljänneksellä

Toiminnalliset pääkohdat

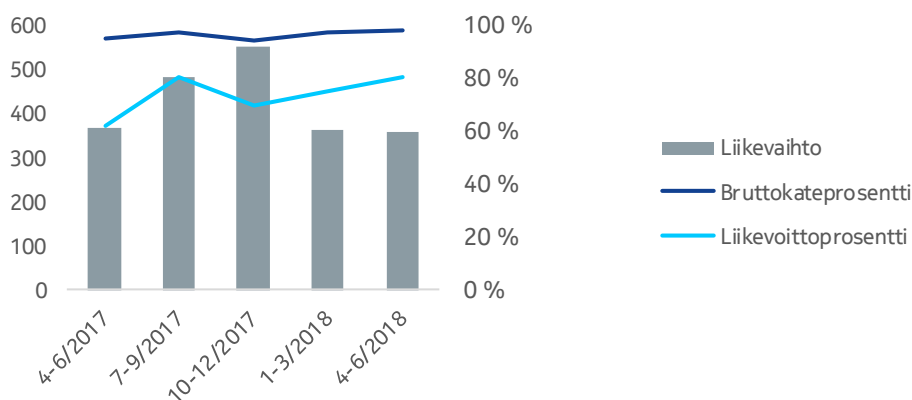
Neljäs strateginen painopistealueemme on luoda uutta liiketoimintaa ja lisensointimahdollisuuksia kuluttajatuotteissa. Tällä painopistealueella Nokia sekä ilmoitti digitaalisen terveydenhuollon liiketoimintamme myynnistä että toteutti kaupan toukokuussa. Nokia Technologies keskittyy nyt lisensointiin.

Nokia Technologies -liiketoiminnan johtajana toiminut Gregory Lee jättää yhtiön digitaalisen terveydenhuollon liiketoimintamme myynnin myötä ja siirtyy uusiin haasteisiin lähikuukausien aikana. Nokia ilmoitti Maria Varsellonan nimityksestä Nokia Technologies -liiketoiminnan johtajaksi. Hän myös jatkaa yhtiön lakiasiaintoimintajana.

Tuotemerkkiämme lisensoiva HMD Global jatkoi Android-älypuhelinportfolionsa kehittämistä tuomalla Nokia 5.1, Nokia 3.1 ja Nokia 2.1 -mallit globaaleille markkinoille. HMD toi yksinomaan Kiinan markkinoille Nokia X6:n, ensimmäisen älypuhelimensa, jossa on lovinäyttö.

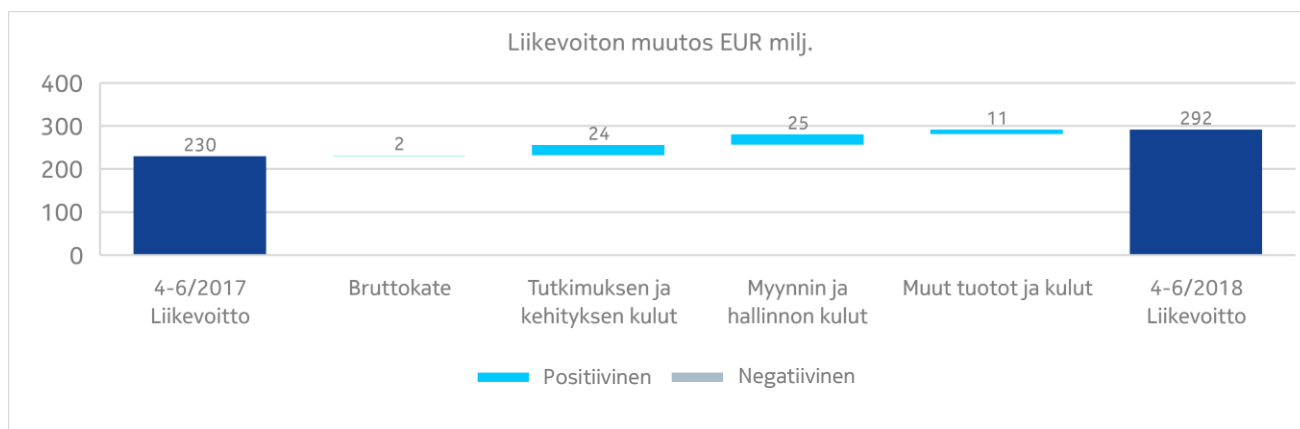
Liikevaihto (EUR milj.)

Kannattavuus

Taloudelliset pääkohdat

EUR milj.	4-6/2018	4-6/2017	Muutos 4-6/2018 vrt. 4- 6/2017	Muutos ilman valuuttakurssi- muutosten vaikutusta 4-6/2018 vrt. 4-6/2017
Liikevaihto	361	369	-2 %	-2 %
Bruttokate	354	352	1 %	
<i>Bruttokateprosentti</i>	<i>98,1 %</i>	95,4 %	270pp	
Tutkimus- ja kehityskulut	-36	-60	-40 %	
Myynnin ja hallinnon kulut	-25	-50	-50 %	
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-1	-12		
Liikevoitto	292	230	27 %	
<i>Liikevoittoprosentti</i>	<i>80,9 %</i>	62,3 %	1 860pp	

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Liikevaihto

Nokia Technologies -liiketoiminnan liikevaihto laski 2 % vuoden 2018 toisella neljänneksellä vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna sekä raportoitu että laskettuna ilman valuuttakurssien muutoksia.

Vuoden 2018 toisen neljänneksen 361 miljoonan euron liikevaihdosta 352 miljoonaa euroa liittyi patenttien, tavaramerkin ja teknologian lisensointitoimintaan ja 9 miljoonaa euroa digitaaliseen terveydenhuoltoon.

Nokia Technologies -liiketoiminnan liikevaihdon lasku johtui ensisijaisesti 70 miljoonan euron kertaluonteisen liikevaihdon puuttumisesta, joka vaikutti myönteisesti 2017 toisella neljänneksellä. Lisensointitoiminnan kasvanut jatkuva liikevaihto tasoitti liikevaihdon laskua osittain. Nokia Technologies -liiketoiminnan aikaisempiin kausiin liittyvä kertaluonteinen liikevaihto oli vuoden 2018 toisella neljänneksellä lähellä nollaa. Vuoden 2017 toisella neljänneksellä aikaisempiin kausiin liittyvä kertaluonteinen liikevaihto oli noin 70 miljoonaa euroa.

Liikevoitto

Nokia Technologies -liiketoiminnan tutkimuksen ja kehityksen kulujen lasku johtui ensisijaisesti pienemmistä investoinneista digitaaliseen mediaan, pienentyneistä patenttiportfolioon liittyvistä kuluista sekä digitaaliseen terveydenhuoltoon liittyvien kustannusten pienentymisestä, mikä oli seurausta digitaalisen terveydenhuollon liiketoiminnan myynnistä 31. toukokuuta 2018.

Nokia Technologies -liiketoiminnan myynnin ja hallinnon kulujen lasku johtui ensisijaisesti pienentyneistä lisensointiin liittyvistä oikeudenkäyntikuluista sekä digitaaliseen terveydenhuoltoon liittyvien kustannusten pienentymisestä, mikä oli seurausta digitaalisen terveydenhuollon liiketoiminnan myynnistä 31. toukokuuta 2018.

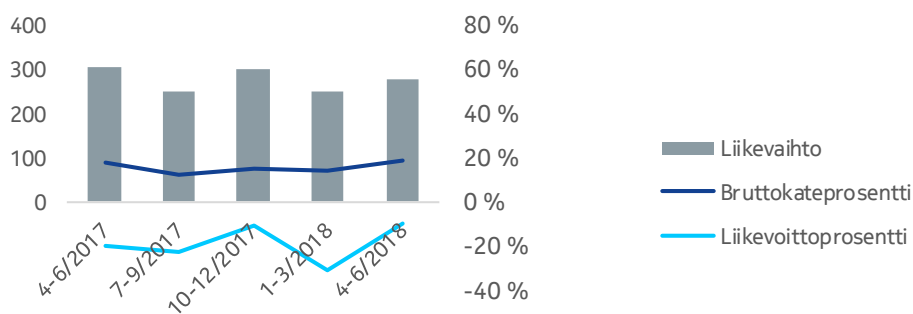
Muiden tuottojen ja kulujen nettovaikutukseltaan positiivinen vaihtelu johtui ensisijaisesti vuoden 2017 toiseen neljännekseen kielteisesti vaikuttaneen valuuttakurssisuojausten nettovaikutukseltaan negatiivisen vaihtelun puuttumisesta.

Valuuttakurssimuutoksilla oli vuoden 2018 toisella neljänneksellä lievästi negatiivinen vaikutus bruttokatteeseen, hieman positiivinen vaikutus toimintakuluihin sekä lähes neutraali nettovaikutus liikevoittoon vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut vuoden 2018 toisella neljänneksellä

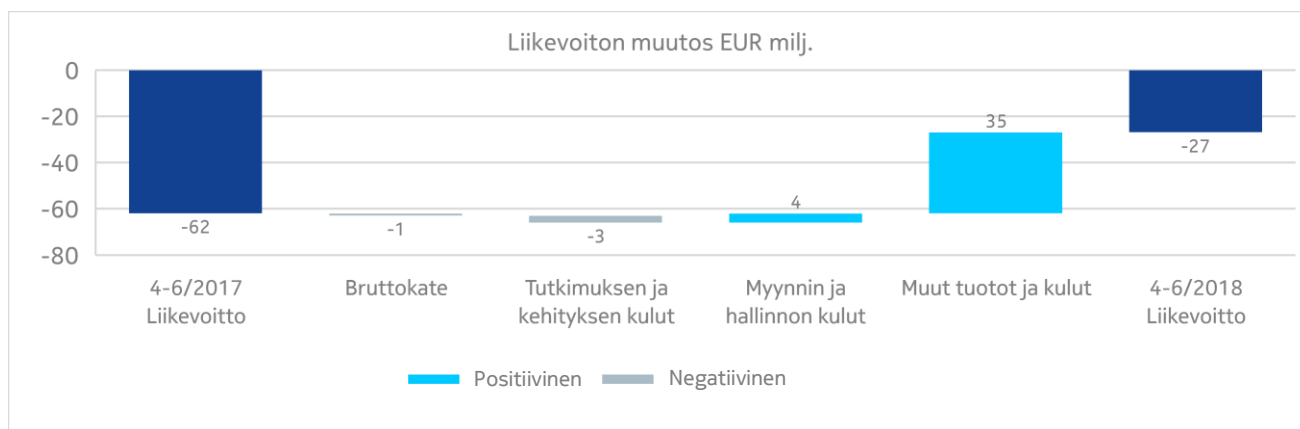
Liikevaihto (EUR milj.)

Kannattavuus

Taloudelliset pääkohdat

EUR milj.	4-6/2018	4-6/2017	Muutos 4-6/2018 vrt. 4- 6/2017	Muutos ilman valuuttakurssi- muutosten vaikutusta 4-6/2018 vrt. 4-6/2017
Liikevaihto	278	307	-9 %	-4 %
Bruttokate	53	54	-2 %	
<i>Bruttokateprosentti</i>	19,1 %	17,6 %	150pp	
Tutkimus- ja kehityskulut	-69	-66	5 %	
Myynnin ja hallinnon kulut	-49	-53	-8 %	
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	38	3		
Liiketappio	-27	-62	-56 %	
<i>Liikevoittoprosentti</i>	-9,7 %	-20,2 %	1 050pp	

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Liikevaihto

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion liikevaihto laski 9 % vuoden 2018 toisella neljänneksellä vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion liikevaihto olisi laskenut 4 % vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion liikevaihdon lasku johtui ensisijaisesti Alcatel Submarine Networks -yksiköstä, mitä Radio Frequency Systems -yksikkö osin tasoitti. Alcatel Submarine Networks -yksikön liikevaihdon lasku johtui ensisijaisesti kahden suuren projektin valmistumisesta, mikä vaikutti myönteisesti vuoden 2017 toisella neljänneksellä.

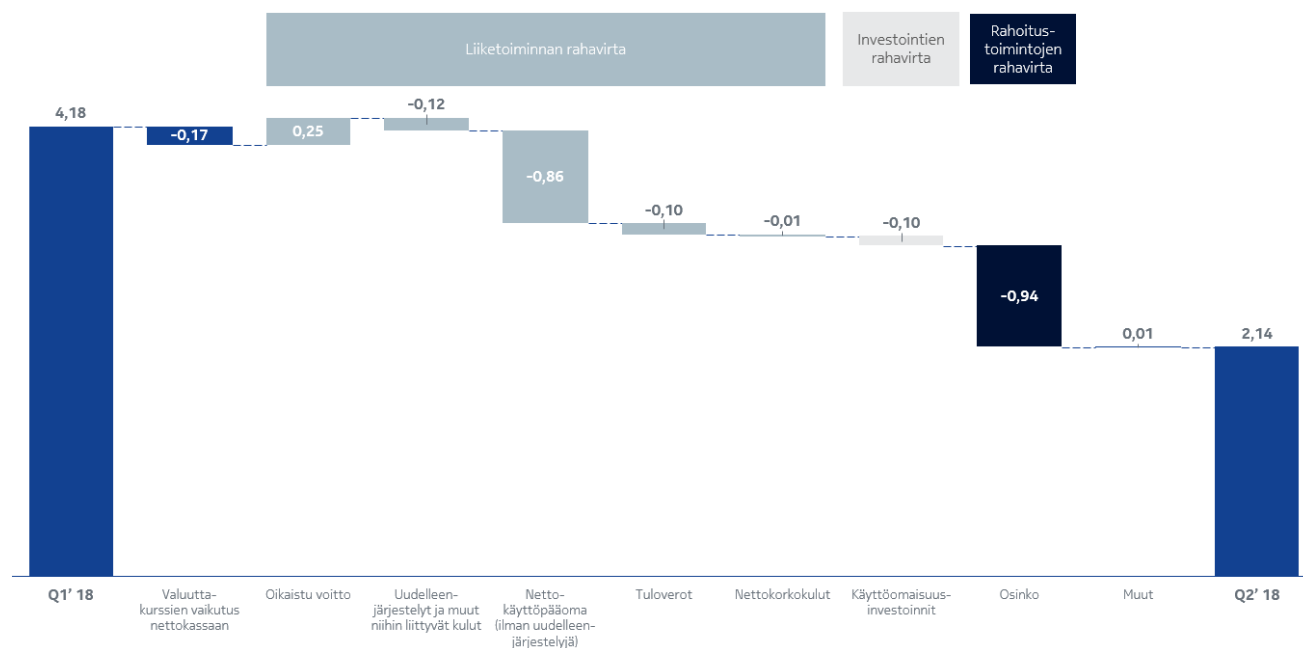
Liikevoitto

Muiden tuottojen ja kulujen nettovaikutukseltaan positiivinen vaihtelu johtui ensisijaisesti Nokian venture fund -sijoitusten voitoista, joihin sisältyi kertaluonteinen oikaisu.

Valuuttakurssimuutoksilla oli vuoden 2018 toisella neljänneksellä lievästi negatiivinen vaikutus bruttokatteeseen, lievästi positiivinen vaikutus toimintakuluihin sekä lievästi positiivinen nettovaikutus liikevoittoon vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Kassa ja kassavirta vuoden 2018 toisella neljänneksellä

Nokian nettokassan ja lyhytaikaisten sijoitusten muutos (miljardia euroa)

EUR milj.	30.6.2018	30.6.2017	Muutos 30.6.2018 vrt. 30.6.2017	31.3.2018	Muutos 30.6.2018 vrt. 31.3.2018
Kassa ja lyhytaikaisten sijoitukset ¹	5 861	7 917	-26 %	7 897	-26 %
Nettokassa ja lyhytaikaisten sijoitukset ¹	2 144	3 964	-46 %	4 176	-49 %

¹ Kassa ja lyhytaikaisten sijoitukset koostuvat seuraavista konsernitaseen riveistä: rahavarat ja lyhytaikaisten sijoitukset. Nettokassaan ja lyhytaikaisiin sijoituksiin sisältyvät kassa ja lyhytaikaisten sijoitukset vähennettynä pitkäaikaisilla korollisilla veloilla ja lyhytaikaisten sijoitusten korollisilla veloilla. Yksityiskohtainen tarkastelu esitetään tämän taloudellisen katsauksen Tilinpäätöstiedot-osion liitetiedoissa Nettokassa ja lyhytaikaisten sijoitukset (liite 9).

Vuoden 2018 toisella neljänneksellä Nokian kassa ja lyhytaikaisten sijoitukset laskivat 2 036 miljoonalla eurolla, ja Nokian nettokassa ja lyhytaikaisten sijoitukset laskivat 2 032 miljoonalla eurolla edelliseen neljännekseen verrattuna. Molempien kohdalla laskuun vaikutti pääasiassa kaksi odotettua erää:

- Noin 940 miljoonan euron osingonjako; sekä
- Vuoden 2017 kannustinpalkkioiden maksu työntekijöille, mikä vaikutti merkittävämpänä tekijänä siihen, että velat pienenivät noin 600 miljoonalla eurolla.

Valuuttakursseilla oli noin 170 miljoonan euron negatiivinen vaikutus nettokassaan ja lyhytaikaisiin sijoituksiin. Noin puolet negatiivisesta vaikutuksesta liittyi Yhdysvaltojen dollareissa oleviin velkakirjoihin ja vaikutusta tasoitti näiden velkojen suojaukseen käytettyjen rahoitusinstrumenttien korkeampi käypä arvo. Noin puolet negatiivisesta vaikutuksesta liittyi eri valuuttojen määräisiin tase-eriin, ja vaikutusta tasoitti niihin liittyvät tiettyjen suojaustoimien positiiviset vaikutukset nettokäyttöpääomassa oleviin velkoihin.

Vuoden 2018 toisella neljänneksellä Nokian liiketoiminnan nettorahavirta oli 830 miljoonaa euroa:

- Nokian oikaistu voitto ennen nettokäyttöpääoman muutoksia oli 250 miljoonaa euroa vuoden 2018 toisella neljänneksellä.
- Vuoden 2018 toisella neljänneksellä Nokian nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset pienenivät noin 980 miljoonaa euroa nettokäyttöpääoman muutoksista johtuen.
 - Nokian nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset pienenivät vuoden 2018 toisella neljänneksellä noin 120 miljoonaa euroa johtuen uudelleenjärjestelykuluihin ja muihin niihin liittyviin kuluihin liittyvistä rahavirroista. Tämä pois luettuna Nokian nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset pienenivät noin 860 miljoonalla eurolla johtuen pääasiassa nettokäyttöpääomassa olevien velkojen vähenemisestä sekä vähäisemmässä määrin vaihto-omaisuuden ja saatavien kasvusta.
 - Saatavien kasvusta johtuva nettokassan ja lyhytaikaisten sijoitusten vähennys oli noin 130 miljoonaa euroa ja johtui pääasiassa kausiluontoisesta kasvusta.
 - Vaihto-omaisuuden kasvusta johtuva nettokassan ja lyhytaikaisten sijoitusten vähennys oli noin 140 miljoonaa euroa ja johtui pääasiassa päätöksestämme varmistaa riittävä joustavuus laitemyynnin kasvua varten vuoden 2018 toisella puoliskolla.
 - Velkojen vähenemiseen liittyvä nettokassan ja lyhytaikaisten sijoitusten vähennys oli noin 600 miljoonaa euroa ja johtui pääasiassa Nokian vuoden 2017 tulokseen liittyvien työntekijöiden kannustinpalkkioiden maksusta sekä vähäisemmässä määrin myynnin jaksotusten vähenemisestä. Tätä osittain tasoitti vaihto-omaisuuden kasvuun ja maksuaikojen pitenemiseen liittyvä ostovelkojen kasvu sekä tiettyjen suojaustoimien positiiviset vaikutukset nettokäyttöpääomassa oleviin velkoihin, mikä tasoitti noin puolella valuuttakurssien 170 miljoonan euron negatiivista vaikutusta nettokassaan ja lyhytaikaisiin sijoituksiin.
- Lisäksi Nokian nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset pienenivät noin 100 miljoonaa euroa tuloveroista johtuen.
- Nokian nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset pienenivät myös noin 10 miljoonaa euroa nettokorkomenoista johtuen.

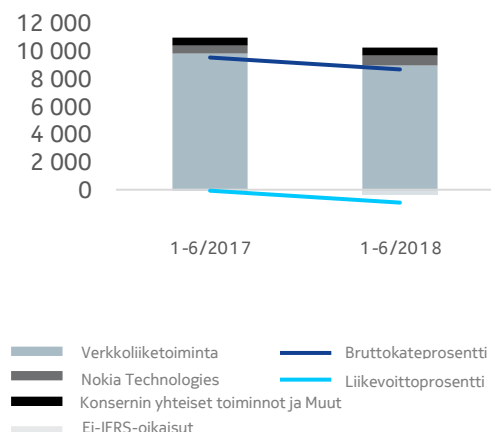
Vuoden 2018 toisella neljänneksellä Nokialla oli investointitoiminnan ulosmenevää nettorahavirtaa, joka johtui ensisijaisesti noin 100 miljoonan euron käyttöomaisuusinvestoinneista.

Vuoden 2018 toisella neljänneksellä rahoituksen nettorahavirta liittyi pääasiassa 940 miljoonan euron maksettuihin osinkoihin.

Vuoden 2018 toisen neljänneksen osingonmaksusta arvioidaan maksettavan noin 130 miljoonan euron lähdevero vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä.

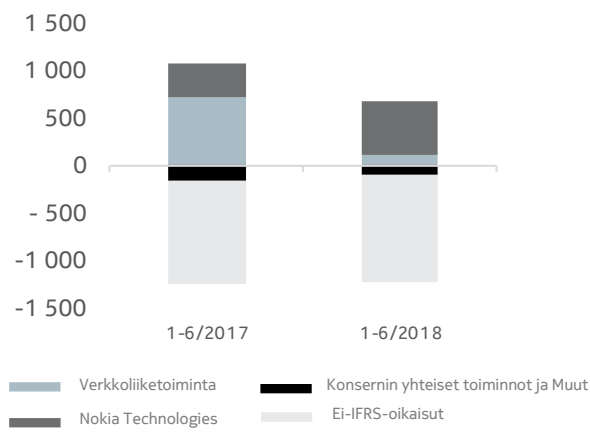
Nokia vuoden 2018 ensimmäisellä vuosipuoliskolla

Liikevaihdon osatekijät (EUR milj.)

Kannattavuus

Liikevoiton osatekijät (EUR milj.)

Taloudelliset pääkohdat¹

EUR milj. (paitsi osakekohtainen tulos, EUR)	1-6/2018	1-6/2017	Muutos 1-6/2018 vrt. 1-6/2017	Muutos ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta 1-6/2018 vrt. 1-6/2017
Liikevaihto	10 237	10 996	-7 %	0 %
Nokian verkkoliiketoiminta	9 018	9 873	-9 %	-1 %
Nokia Technologies	726	616	18 %	19 %
Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut	530	562	-6 %	-1 %
Ei-IFRS-oikaisut	-9	-21	-57 %	
Bruttokate	3 666	4 361	-16 %	
Bruttokateprosentti	35,8 %	39,7 %	-390pp	
Liiketappio	-557	-173	222 %	
Nokian verkkoliiketoiminta	112	730	-85 %	
Nokia Technologies	565	346	63 %	
Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut	-105	-161	-35 %	
Ei-IFRS-oikaisut	-1 129	-1 088	4 %	
Liikevoittoprosentti	-5,4 %	-1,6 %	-380pp	
Rahoitustuotot ja -kulut	-164	-433	-62 %	
Tuloverot	104	-256		
Tulos	-625	-868	-28 %	
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos	-618	-896	-31 %	
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus tuloksesta	-7	28		
Osakekohtainen tulos, laimennettu, euroa	-0,11	-0,16	-31 %	

¹ Tulokset ovat raportoituja, ellei toisin mainittu.

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Liikevaihdon ja liikevoiton muutos vuodentakaiseen verrattuna

Nokian liikevaihto laski 7 % vuoden 2018 tammi–kesäkuussa vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta Nokian liikevaihto olisi pysynyt ennallaan vuodentakaiseen verrattuna.

EUR milj.	Liikevaihto	% muutos	Bruttokate	Tutkimuksen ja kehityksen kulut	Myyntin ja hallinnon kulut	Muut tuotot ja kulut	Liikevoitto	Liikevoitto- prosentin muutos %
Verkkoliiketoiminta	-855	-9 %	-698	52	54	-26	-618	-620pp
Nokia Technologies	110	18 %	123	43	44	11	219	2 160pp
Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut	-32	-6 %	8	2	11	36	56	880pp
Eliminoinnit	6		0	0	0	0	0	
Ei-IFRS-oikaisut	12	-57 %	-128	52	56	-21	-41	
Nokia	-759	-7 %	-695	147	165	-1	-384	-380pp

Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvan tuloksen muutos vuodentakaiseen verrattuna

EUR milj.	Liikevoitto	Rahoitustuotot ja -kulut	Tuloverot	Tulos	Määräysvallattomien omistajien osuus tuloksesta	Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos
Nokia	-384	269	360	243	35	278

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuottojen ja -kulujen nettovaikutukseltaan positiivinen vaihtelu johtui ensisijaisesti Nokian ostotarjouksiin 15.1.2028 erääntyvien 6,50 %:n joukkovelkakirjalainojen, 15.3.2029 erääntyvien 6,45 %:n joukkovelkakirjalainojen, 4.2.2019 erääntyvien 6,75 %:n joukkovelkakirjalainojen ja 15.5.2019 erääntyvien 5,375 %:n joukkovelkakirjalainojen hankintaan liittyvien ei-IFRS-oikaisujen puuttumisesta, entisen Alcatel-Lucentin rautatiesignaalintiliiketoiminnan myyntiin Thalesille liittyvästä epävarmasta tuloverovelasta aiheutuneen kertaluonteisen korkokulun puuttumisesta, sekä ulkomaisista yksiköistä luopumiseen liittyvien kumulatiivisten valuuttakurssien muutosten purusta ja NSB:n määräysvallattomien osuuksien hankintaan liittyvän rahoitusvelan muutoksesta.

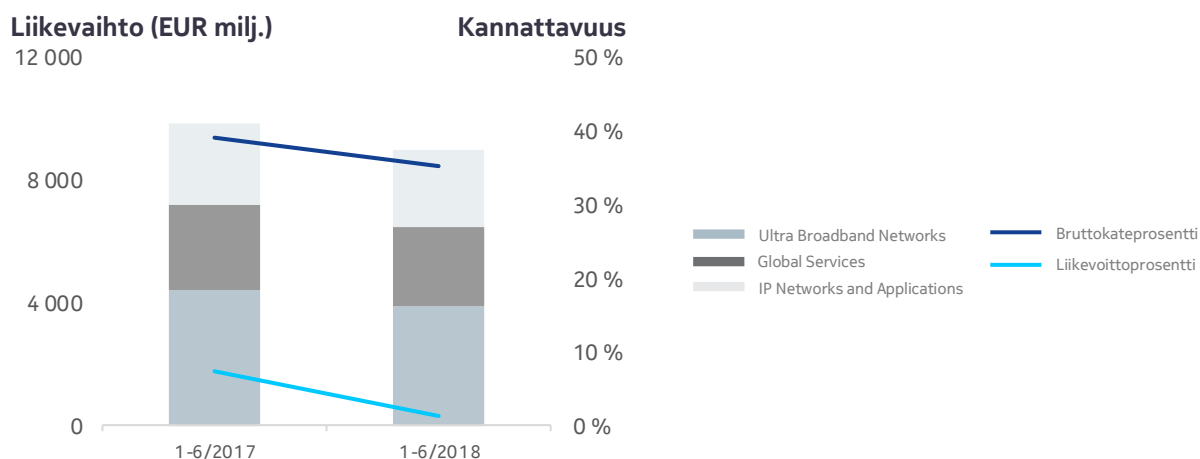
Tuloverot

Vuoden 2018 ensimmäisen puoliskon tuloverotuotto, verrattuna vuoden 2017 ensimmäisen puoliskon tuloverokuluun, johtui pääasiassa entisen Alcatel-Lucentin ja Nokian toimintamallien yhdistämiseen, entisen Alcatel-Lucentin rautatiesignaalintiliiketoiminnan myyntiin Thalesille sekä laskennallisten verosaatavien alaskirjaukseen liittyvien kertaluonteisten verokulujen puuttumisesta, joilla kaikilla oli negatiivinen vaikutus vuoden 2017 ensimmäisen puoliskon verokuluun.

Ei-IFRS-oikaisujen tarkastelu vuoden 2018 tammi–kesäkuussa

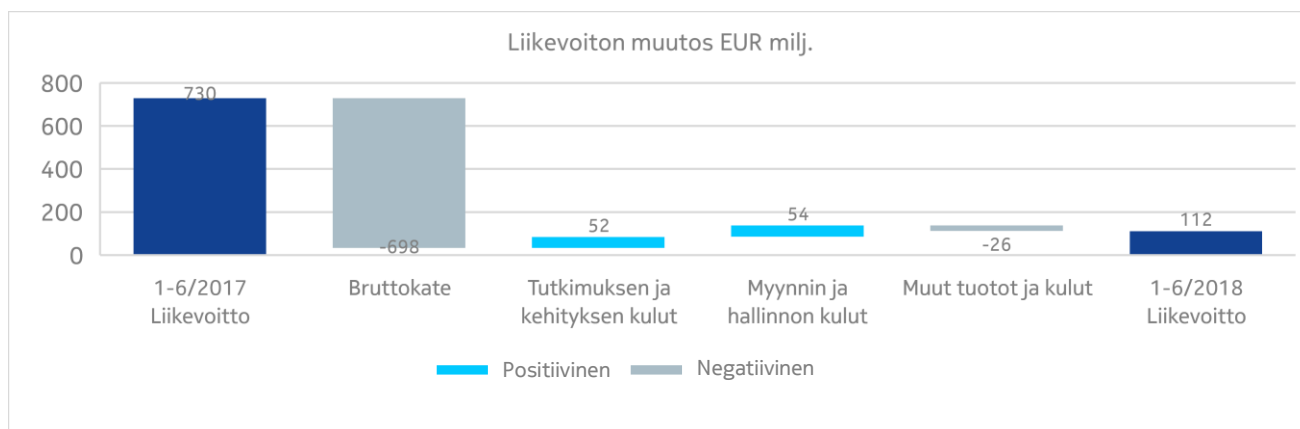
Ei-IFRS-oikaisut sisältävät Alcatel-Lucent-kauppaan ja integraatioon liittyvät kulut, liikearvon arvonalentumiskulut, aineettomien hyödykkeiden poistot ja yrityskaupoista johtuvia hankintahinnan kohdentamiseen liittyviä eriä, uudelleenjärjestely- ja muita niihin liittyviä kuluja sekä eräitä muita eriä, jotka eivät välttämättä ole merkityksellisiä Nokian liiketoiminnan toiminnallisen tuloksen arvioinnin kannalta. Yksityiskohtainen tarkastelu esitetään tämän katsauksen Tilinpäätöstiedot-osion ei-IFRS-täsmäytysliitetiedossa (liite 2).

Nokian verkkoliiketoiminta vuoden 2018 ensimmäisellä puoliskolla

Taloudelliset pääkohdat

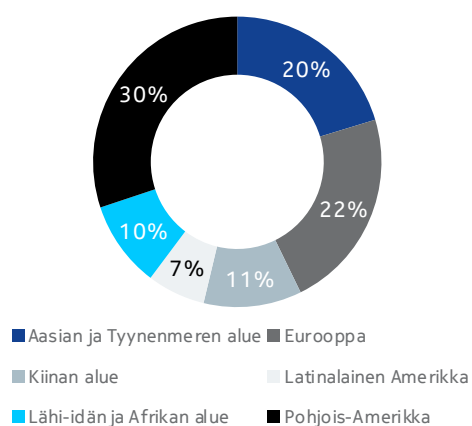
EUR milj.	1-6/2018	1-6/2017	Muutos 1-6/2018 vrt. 1-6/2017	Muutos ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta 1-6/2018 vrt. 1-6/2017
Liikevaihto	9 018	9 873	-9 %	-1 %
Ultra Broadband Networks	3 912	4 401	-11 %	-4 %
Global Services	2 565	2 809	-9 %	-1 %
IP Networks and Applications	2 540	2 663	-5 %	3 %
Bruttokate	3 181	3 879	-18 %	
Bruttokateprosentti	35,3 %	39,3 %	-400pp	
Tutkimus- ja kehityskulut	-1 808	-1 860	-3 %	
Myynnin ja hallinnon kulut	-1 265	-1 319	-4 %	
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	4	30		
Liikevoitto	112	730	-85 %	
Liikevoittoprosentti	1,2 %	7,4 %	-620pp	

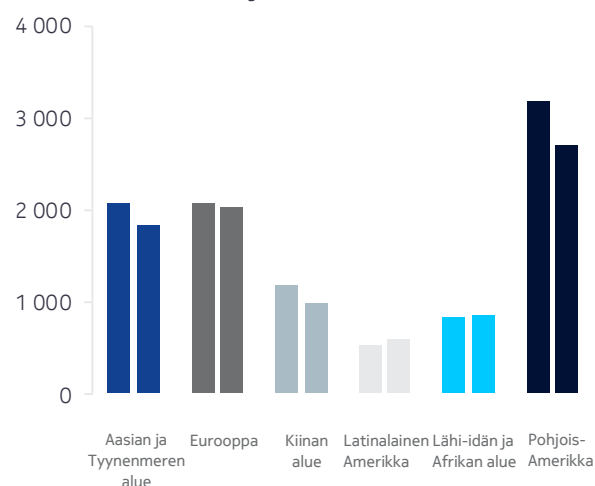
Liikevaihto alueittain

EUR milj.	1-6/2018	1-6/2017	Muutos 1-6/2018 vrt. 1-6/2017	Muutos ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta 1-6/2018 vrt. 1-6/2017
Aasian ja Tyynenmeren alue	1 832	2 072	-12 %	-3 %
Eurooppa	2 024	2 067	-2 %	0 %
Kiinan alue	992	1 183	-16 %	-13 %
Latinalainen Amerikka	588	525	12 %	27 %
Lähi-idän ja Afrikan alue	869	834	4 %	13 %
Pohjois-Amerikka	2 713	3 192	-15 %	-5 %
Yhteensä	9 018	9 873	-9 %	-1 %

Liikevaihto alueittain – 1-6/2018

Liikevaihto (EUR milj.) – 1-6/2017 vrt 1-6/2018

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Liikevaihdon ja liikevoiton muutos vuodentakaiseen verrattuna

Nokian verkkoliiketoiminnan liikevaihto laski 9 % vuoden 2018 tammi–kesäkuussa vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta Nokian verkkoliiketoiminnan liikevaihto olisi laskenut 1 % vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Ultra Broadband Networks-, Global Services- ja IP Networks and Applications -segmenttien tulosten tarkastelu esitetään kyseisiä segmenttejä koskeissa osioissa.

EUR milj.	Liikevaihto	% muutos	Bruttokate	Tutkimuksen ja kehityksen kulut	Myynnin ja hallinnon kulut	Muut tuotot ja kulut	Liikevoitto	Liikevoitto- prosentin muutos %
Ultra Broadband Networks	-489	-11 %	-394	27	74	-9	-303	-650pp
Global Services	-244	-9 %	-175	0	-1	2	-175	-620pp
IP Networks and Applications	-123	-5 %	-129	25	-19	-18	-140	-530pp
Verkkoliiketoiminta	-855	-9 %	-698	52	54	-26	-618	-620pp

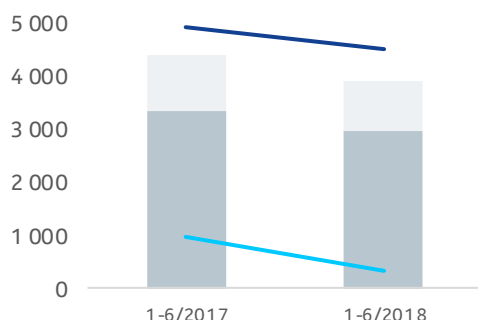
Bruttokatteen lasku vuodentakaiseen verrattuna johtui sekä bruttokateprosentin että liikevaihdon laskusta.

Bruttokateprosentin lasku johtui ensisijaisesti siitä, että hintaeroosio oli kustannuseroosiota suurempi useimmilla alueilla ja useimmissa segmenteissä.

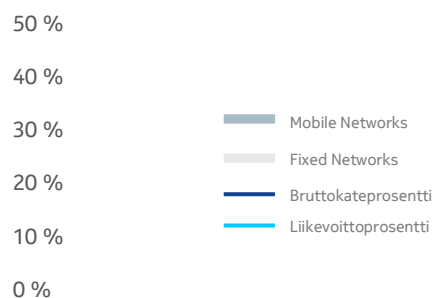
Valuuttakurssimuutoksilla oli vuoden 2018 tammi–kesäkuussa merkittävästi negatiivinen vaikutus bruttokatteeseen, positiivinen vaikutus toimintakuluihin sekä lievästi negatiivinen nettovaikutus liikevoittoon vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Ultra Broadband Networks vuoden 2018 ensimmäisellä vuosipuoliskolla

Liikevaihto (EUR milj.)

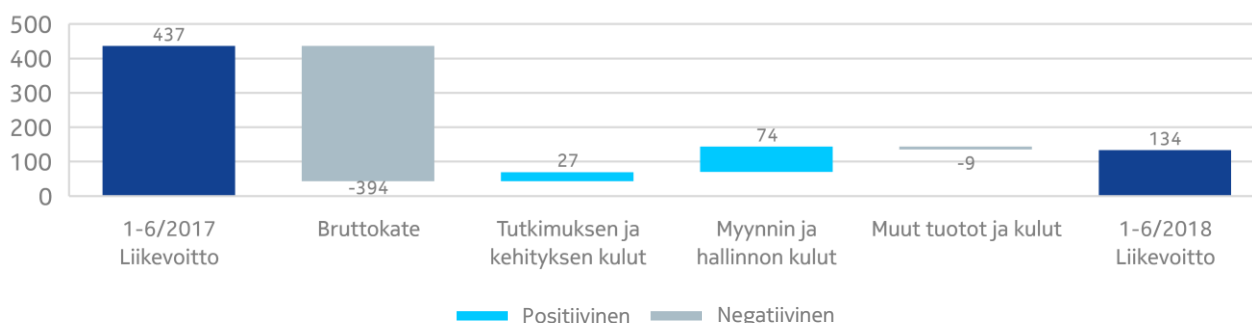
Kannattavuus

Taloudelliset pääkohdat

EUR milj.	1-6/2018	1-6/2017	Muutos 1-6/2018 vrt. 1-6/2017	Muutos ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta 1-6/2018 vrt. 1-6/2017
Liikevaihto	3 912	4 401	-11 %	-4 %
Mobile Networks	2 978	3 353	-11 %	-4 %
Fixed Networks	935	1 048	-11 %	-5 %
Bruttokate	1 777	2 171	-18 %	
<i>Bruttokateprosentti</i>	45,4 %	49,3 %	-390pp	
Tutkimus- ja kehityskulut	-1 137	-1 164	-2 %	
Myyntin ja hallinnon kulut	-520	-594	-12 %	
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	13	22		
Liikevoitto	134	437	-69 %	
<i>Liikevoittoprosentti</i>	3,4 %	9,9 %	-650pp	

Liikevoiton muutos EUR milj.

Liikevaihto alueittain

				Muutos ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta 1-6/2018 vrt. 1-6/2017		
EUR milj.	1-6/2018	1-6/2017	Muutos 1-6/2018 vrt. 1-6/2017	Ultra Broadband Networks	Mobile Networks	Fixed Networks
Aasian ja Tyynenmeren alue	809	894	-10 %	0 %	●	↓
Eurooppa	743	776	-4 %	-4 %	●	↓
Kiinan alue	405	516	-22 %	-19 %	↓	↓
Latinalainen Amerikka	179	165	8 %	21 %	↑	↓
Lähi-idän ja Afrikan alue	281	274	3 %	8 %	↑	↓
Pohjois-Amerikka	1 496	1 775	-16 %	-6 %	↓	●
Yhteensä	3 912	4 401	-11 %	-4 %	-4 %	-5 %

● muutos alle 3 %

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Liikevaihto

Ultra Broadband Networks -segmentin liikevaihto laski 11 % vuoden 2018 tammi–kesäkuussa vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta Ultra Broadband Networks -segmentin liikevaihto olisi laskenut 4 % vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Mobile Networks -liiketoimintaryhmän liikevaihdon lasku johtui ensisijaisesti radioverkoista, mitä osittain tasoitti kasvu piensoluissa ja mikroaalloissa.

Fixed Networks -liiketoimintaryhmän liikevaihdon lasku johtui ensisijaisesti laajakaistayhteyksistä ja palveluista.

Liikevoitto

Ultra Broadband Networks -segmentin bruttokatteen lasku johtui ensisijaisesti Mobile Networks -liiketoimintaryhmästä. Mobile Networks -liiketoimintaryhmän bruttokatteen lasku johtui bruttokateprosentin ja liikevaihdon laskusta. Mobile Networks -liiketoimintaryhmän bruttokateprosentin lasku johtui ensisijaisesti merkittävästi pienentyneistä katteista Pohjois-Amerikassa, Kiinan alueella sekä Lähi-idän ja Afrikan alueella. Euroopan ja Latinalaisen Amerikan paremmat katteet tasoittivat laskua osittain. Mobile Networks -liiketoimintaryhmän bruttokateprosentin lasku Pohjois-Amerikassa johtui ensisijaisesti kustannuseroosiota suuremmasta hintaeroosiosta. Mobile Networks -liiketoimintaryhmän bruttokateprosentin lasku Kiinan alueella sekä Lähi-Idän ja Afrikan alueella johtui ensisijaisesti yksittäisistä projekteista tiettyjen asiakkaiden kanssa kyseisillä alueilla.

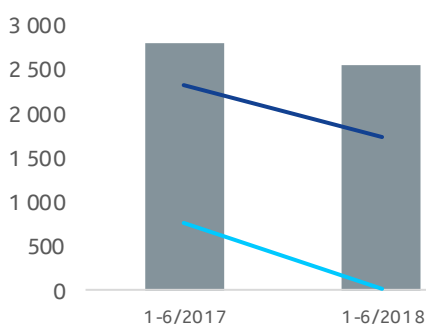
Ultra Broadband Networks -segmentin tutkimuksen ja kehityksen kulujen lasku johtui ensisijaisesti Mobile Networks -liiketoimintaryhmästä. Mobile Networks -liiketoimintaryhmän tutkimuksen ja kehityksen kulujen lasku johtui ensisijaisesti alhaisemmista henkilöstökuluista, mikä on osoitus Nokian kustannussäästöohjelman etenemisestä.

Ultra Broadband Networks -segmentin myynnin ja hallinnon kulujen lasku johtui ensisijaisesti Mobile Networks -liiketoimintaryhmästä. Mobile Networks -liiketoimintaryhmän myynnin ja hallinnon kulut laskivat johtuen ensisijaisesti alhaisemmista henkilöstökuluista, mikä on osoitus Nokian kustannussäästöohjelman etenemisestä. Tätä osin tasoitti 5G-asiakaskokeiluihin liittyvät suuremmat kulut.

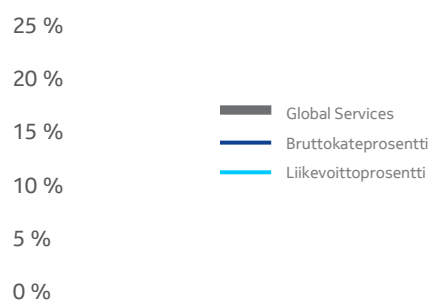
Valuuttakurssimuutoksilla oli vuoden 2018 tammi–kesäkuussa merkittävästi negatiivinen vaikutus bruttokatteeseen, positiivinen vaikutus toimintakuluihin sekä lievästi negatiivinen nettovaikutus liikevoittoon vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Global Services vuoden 2018 ensimmäisellä puoliskolla

Liikevaihto (EUR milj.)

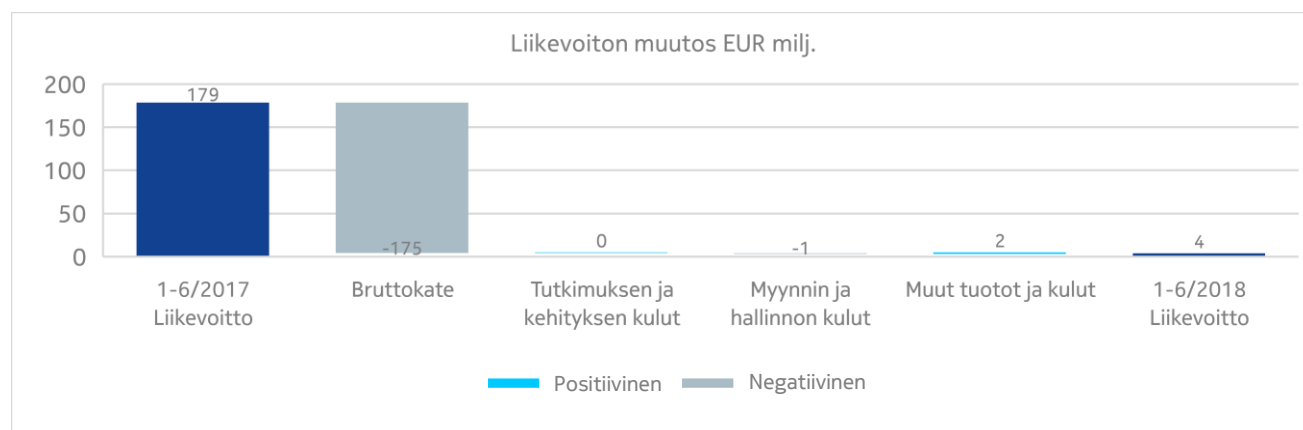

Kannattavuus

Taloudelliset pääkohdat

EUR milj.	1-6/2018	1-6/2017	Muutos 1-6/2018 vrt. 1-6/2017	Muutos ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta 1-6/2018 vrt. 1-6/2017
Liikevaihto	2 565	2 809	-9 %	-1 %
Bruttokate	373	548	-32 %	
<i>Bruttokateprosentti</i>	14,5 %	19,5 %	-500pp	
Tutkimus- ja kehityskulut	-44	-44	0 %	
Myynnin ja hallinnon kulut	-324	-323	0 %	
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-1	-3		
Liikevoitto	4	179	-98 %	
<i>Liikevoittoprosentti</i>	0,2 %	6,4 %	-620pp	

Liikevaihto alueittain

EUR milj.	1-6/2018	1-6/2017	Muutos 1-6/2018 vrt. 1-6/2017	Muutos ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta 1-6/2018 vrt. 1-6/2017
Aasian ja Tyynenmeren alue	539	647	-17 %	-8 %
Eurooppa	565	572	-1 %	1 %
Kiinan alue	391	440	-11 %	-7 %
Latinalainen Amerikka	211	197	7 %	20 %
Lähi-idän ja Afrikan alue	391	355	10 %	22 %
Pohjois-Amerikka	469	598	-22 %	-13 %
Yhteensä	2 565	2 809	-9 %	-1 %

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Liikevaihto

Global Services -segmentin liikevaihto laski 9 % vuoden 2018 tammi–kesäkuussa verrattuna vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon. Ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta Global Services -segmentin liikevaihto olisi laskenut 1 %:n verrattuna vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon.

Global Services -segmentin liikevaihdon lasku johtui ensisijaisesti verkkojen asennuspalveluista, verkkojen ylläpitopalveluista ja järjestelmäintegraatiopalveluista.

Liikevoitto

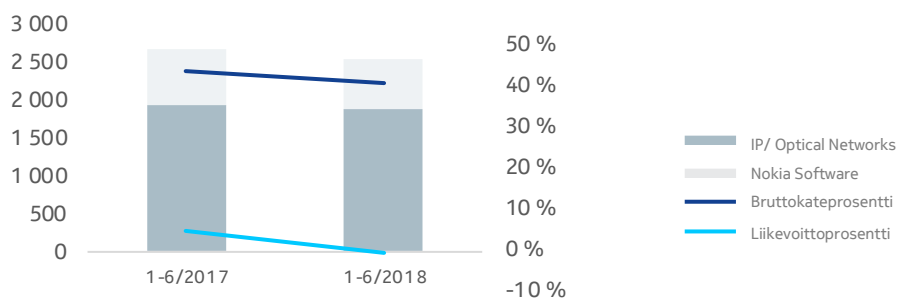
Global Services -segmentin bruttokatteen lasku johtui bruttokateprosentin ja liikevaihdon laskusta. Global Services -segmentin bruttokateprosentin lasku johtui ensisijaisesti Network Implementation -yksiköstä, erityisesti Euroopassa, Kiinan alueella, Aasian ja Tyynenmeren alueella sekä Pohjois-Amerikassa, mitä Lähi-idän ja Afrikan alue osittain tasoitti.

Valuuttakurssimuutoksilla oli vuoden 2018 tammi–kesäkuussa negatiivinen vaikutus bruttokatteeseen, lievästi positiivinen vaikutus toimintakuluihin sekä lievästi negatiivinen nettovaikutus liikevoittoon vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

IP Networks and Applications vuoden 2018 ensimmäisellä puoliskolla

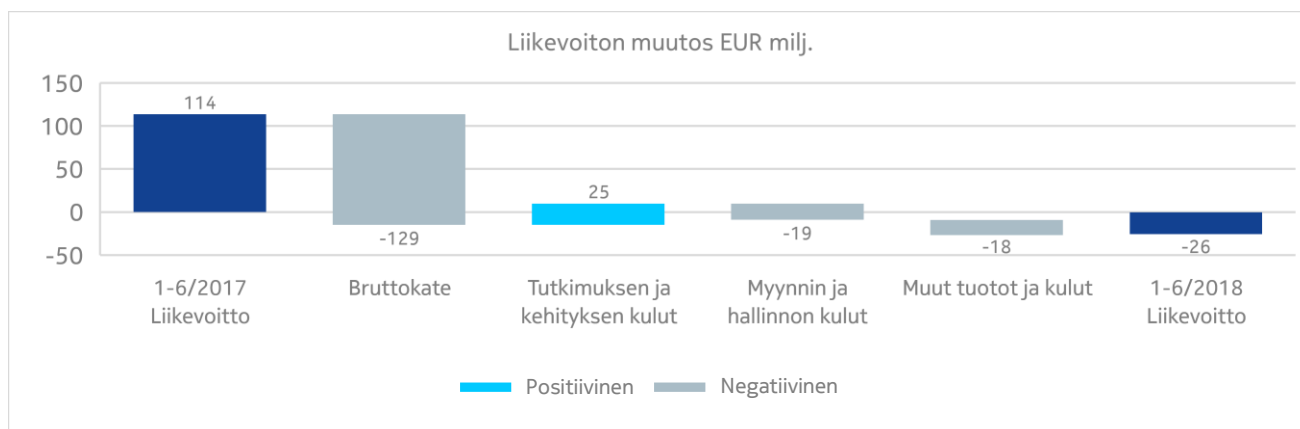
Liikevaihto (EUR milj.)

Kannattavuus

Taloudelliset pääkohdat

EUR milj.	1-6/2018	1-6/2017	Muutos 1-6/2018 vrt. 1-6/2017	Muutos ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta 1-6/2018 vrt. 1-6/2017
Liikevaihto	2 540	2 663	-5 %	3 %
IP/Optical Networks	1 869	1 938	-4 %	4 %
IP Routing	1 141	1 275	-11 %	-4 %
Optical Networks	727	663	10 %	18 %
Nokia Software	672	724	-7 %	-1 %
Bruttokate	1 030	1 159	-11 %	
Bruttokateprosentti	40,6 %	43,5 %	-290pp	
Tutkimus- ja kehityskulut	-627	-652	-4 %	
Myynnin ja hallinnon kulut	-422	-403	5 %	
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-8	10		
Liiketappio/-voitto	-26	114		
Liikevoittoprosentti	-1,0 %	4,3 %	-530pp	

Liikevaihto alueittain

EUR milj.	1-6/2018	1-6/2017	Muutos 1-6/2018 vrt. 1-6/2017	Muutos ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta 1-6/2018 vrt. 1-6/2017		
				IP Networks and Applications	IP/Optical Networks	Nokia Software
Aasian ja Tyynenmeren alue	484	531	-9 %	-1 %	●	●
Eurooppa	717	719	0 %	2 %	●	↑
Kiinan alue	195	227	-14 %	-11 %	●	↓
Latinalainen Amerikka	198	163	21 %	40 %	↑	↑
Lähi-idän ja Afrikan alue	198	205	-3 %	3 %	↓	↑
Pohjois-Amerikka	748	818	-9 %	2 %	↑	↓
Yhteensä	2 540	2 663	-5 %	3 %	4 %	-1 %

● muutos alle 3 %

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Liikevaihto

IP Networks and Applications -segmentin liikevaihto laski 5 % vuoden 2018 tammi-kesäkuussa verrattuna vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon. Ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta IP Networks and Applications -segmentin liikevaihto olisi kasvanut 3 % vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna, IP/Optical Networks -liiketoimintaryhmän kasvaessa 4 % ja Nokia Software -liiketoimintaryhmän laskiessa 1 %.

IP/Optical Networks -liiketoimintaryhmän liikevaihdon lasku johtui IP-reitityksestä, mitä optisten verkkojen liikevaihdon kasvu osin tasoitti. IP-reitityksen liikevaihdon lasku johtui ensisijaisesti Pohjois-Amerikasta, Aasian ja Tyynenmeren alueesta sekä Kiinan alueesta. Optisten verkkojen liikevaihdon kasvu johtui ensisijaisesti edistymisestä suuryritysten vertikaalisella markkinalla ja internettoimija-asiakkaidemme keskuudessa.

Nokia Software -liiketoimintaryhmän liikevaihdon lasku johtui ensisijaisesti palveluista, verkkohallinnasta sekä digitaalisten kokemusten ja digitaalisen älykkyyden liiketoiminnasta. Kasvu uusissa tuotteissa tasoitti tätä osittain. Comptelin hankinta näkyi positiivisesti Nokia Software -liiketoimintaryhmän vuoden 2018 ensimmäisen puoliskon liikevaihdoissa.

Liikevoitto

IP Networks and Applications -segmentin bruttokatteen lasku johtui sekä IP/Optical Networks -liiketoimintaryhmästä että Nokia Software -liiketoimintaryhmästä. IP/Optical Networks -liiketoimintaryhmän bruttokatteen lasku johtui bruttokateprosentin ja liikevaihdon laskusta. IP/Optical Networks -liiketoimintaryhmän bruttokateprosentin lasku johtui ensisijaisesti IP-reitityksestä, mutta optiset verkot tasoittivat tätä osittain. Nokia Software -liiketoimintaryhmän bruttokatteen lasku johtui sekä bruttokateprosentin että liikevaihdon laskusta. Nokia Software -liiketoimintaryhmän bruttokateprosentin lasku johtui ensisijaisesti epäedullisesta tuotevalikoimasta ja alemman katteen projekteista Euroopassa ja Aasian ja Tyynenmeren alueella sekä koekäyttökustannuksista Kiinan alueella.

IP Networks and Applications -segmentin tutkimuksen ja kehityksen kulujen lasku johtui sekä Nokia Software -liiketoimintaryhmästä että IP/Optical Networks -liiketoimintaryhmästä. Nokia Software -liiketoimintaryhmän tutkimuksen ja kehityksen kulujen lasku johtui ensisijaisesti kannattavuuden paranemisesta yhteisen ohjelmistoperustan onnistuneen toteutuksen tuloksena. IP/Optical Networks -liiketoimintaryhmän tutkimuksen ja kehityksen kulujen lasku johtui ensisijaisesti nettovaikutukseltaan positiivisista valuuttakurssimuutoksista. Ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta IP/Optical Networks -liiketoimintaryhmän tutkimuksen ja kehityksen kulut olisivat kasvaneet johtuen ensisijaisesti suuremmista investoinneista seuraavan sukupolven FP4-pohjaiseen IP-reititysalustaan ja PSE-3-pohjaiseen optiseen alustaan.

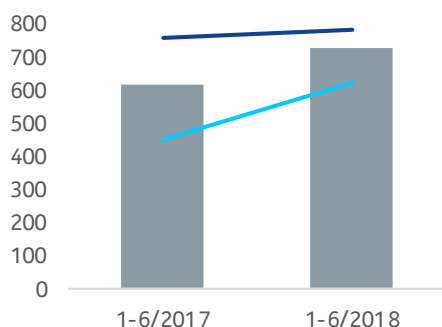
IP Networks and Applications -segmentin myynnin ja hallinnon kulujen kasvu johtui sekä IP/Optical Networks -liiketoimintaryhmästä että Nokia Software -liiketoimintaryhmästä. IP/Optical Networks -liiketoimintaryhmän myynnin ja hallinnon kulujen kasvu johtui ensisijaisesti kasvaneista investoinneista markkinaosaamiseen erityisesti suuryritysten vertikaalisen markkinan ja internettoimija-asiakkaidemme osalta. Nokia Software -liiketoimintaryhmän myynnin ja hallinnon kulujen kasvu johtui ensisijaisesti investoinneista itsenäisen myyntiorganisaation kehittämiseen erityisesti markkinaosaamisen osalta.

Muiden tuottojen ja kulujen nettovaikutukseltaan negatiivinen vaihtelu johtui ensisijaisesti valuuttakurssisuojausista ja suuremmista myyntisaamisten arvonalentamiskirjauksista.

Valuuttakurssimuutoksilla oli vuoden 2018 tammi–kesäkuussa merkittävästi negatiivinen vaikutus bruttokatteeseen, merkittävästi positiivinen vaikutus toimintakuluihin sekä lievästi positiivinen nettovaikutus liikevoittoon vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Nokia Technologies vuoden 2018 ensimmäisellä vuosipuoliskolla

Liikevaihto (EUR milj.)

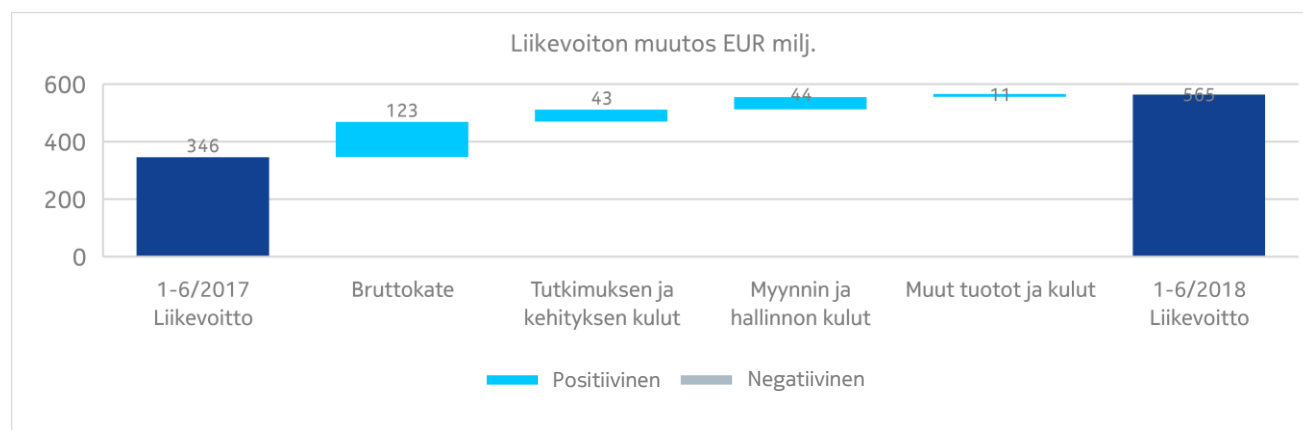

Kannattavuus

Taloudelliset pääkohdat

EUR milj.	1-6/2018	1-6/2017	Muutos 1-6/2018 vrt. 1-6/2017	Muutos ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta 1-6/2018 vrt. 1-6/2017
Liikevaihto	726	616	18 %	19 %
Bruttokate	709	586	21 %	
<i>Bruttokateprosentti</i>	<i>97,7 %</i>	95,1 %	260pp	
Tutkimus- ja kehityskulut	-78	-121	-36 %	
Myynnin ja hallinnon kulut	-64	-108	-41 %	
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-1	-12		
Liikevoitto	565	346	63 %	
<i>Liikevoittoprosentti</i>	<i>77,8 %</i>	56,2 %	2 160pp	

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Liikevaihto

Nokia Technologies -liiketoiminnan liikevaihto kasvoi 18 % vuoden 2018 tammi–kesäkuussa verrattuna vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon. Ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta Nokia Technologies -liiketoiminnan liikevaihto olisi kasvanut 19 % vuodentakaiseen verrattuna.

Vuoden 2018 tammi–kesäkuun 726 miljoonan euron liikevaihdosta 701 miljoonaa euroa liittyi patenttien, tavaramerkin ja teknologioiden lisensointitoimintaan ja 25 miljoonaa euroa digitaaliseen terveydenhuoltoon.

Nokia Technologies -liiketoiminnan liikevaihdon kasvu johtui ensisijaisesti lisensointitoiminnan kasvaneesta jatkuvasta liikevaihdosta. Nokia Technologies -liiketoiminnan aikaisempiin kausiin liittyvä kertaluonteinen liikevaihto oli vuoden 2018 tammi–kesäkuussa lähellä nollaa. Vuoden 2017 tammi–kesäkuussa kertaluonteinen liikevaihto oli lähellä nollaa.

Liikevoitto

Nokia Technologies -liiketoiminnan bruttokatteen kasvu johtui ensisijaisesti korkeammasta liikevaihdosta.

Nokia Technologies -liiketoiminnan tutkimuksen ja kehityksen kulujen lasku johtui ensisijaisesti pienentyneistä investoinneista digitaaliseen mediaan ja alhaisemmista patenttiportfolioon liittyvistä kuluista.

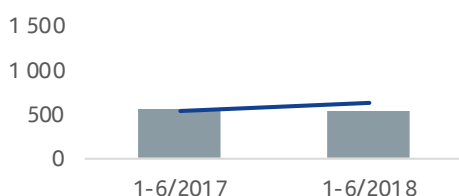
Nokia Technologies -liiketoiminnan myynnin ja hallinnon kulujen lasku johtui ensisijaisesti alhaisemmista lisensointiin liittyvistä oikeudenkäyntikuluista.

Muiden tuottojen ja kulujen nettovaikutukseltaan positiivinen vaihtelu johtui ensisijaisesti vuoden 2017 tammi–kesäkuuhun kielteisesti vaikuttaneen valuuttakurssisuojausten negatiivisen nettovaihtelun puuttumisesta.

Valuuttakurssimuutoksilla oli vuoden 2018 tammi–kesäkuussa lievästi negatiivinen vaikutus bruttokatteeseen, lievästi positiivinen vaikutus toimintakuluihin sekä lähes neutraali nettovaikutus liikevoittoon vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut vuoden 2018 ensimmäisellä puoliskolla

Liikevaihto (EUR milj.)

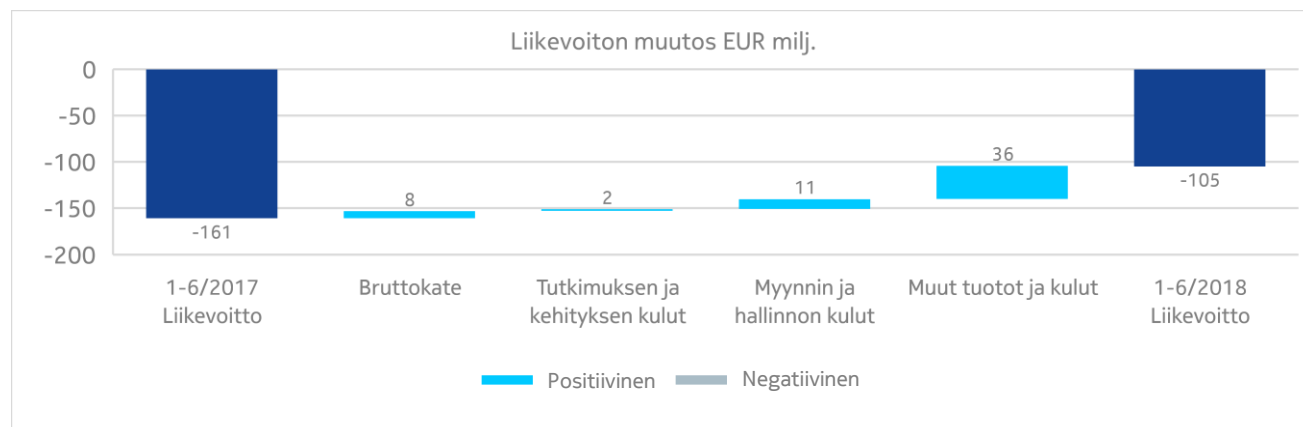

Kannattavuus

Taloudelliset pääkohdat

EUR milj.	1-6/2018	1-6/2017	Muutos 1-6/2018 vrt. 1-6/2017	Muutos ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta 1-6/2018 vrt. 1-6/2017
Liikevaihto	530	562	-6 %	-1 %
Bruttokate	89	81	10 %	
Bruttokateprosentti	16,8 %	14,4 %	240pp	
Tutkimus- ja kehityskulut	-140	-142	-1 %	
Myynnin ja hallinnon kulut	-98	-109	-10 %	
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	45	9		
Liiketappio	-105	-161	-35 %	
Liikevoittoprosentti	-19,8 %	-28,6 %	880pp	

Taloudellisten pääkohtien tarkastelu

Liikevaihto

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion liikevaihto laski 6 % vuoden 2018 tammi-kesäkuussa vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion liikevaihto olisi laskenut 1 % vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion liikevaihdon lasku johtui ensisijaisesti Alcatel Submarine Networks -yksiköstä, mitä Radio Frequency Systems -yksikkö osin tasoitti. Alcatel Submarine Networks -yksikön liikevaihdon lasku johtui ensisijaisesti kahden suuren projektin valmistumisesta, jotka vaikuttivat myönteisesti vuoden 2017 toisella neljänneksellä.

Liikevoitto

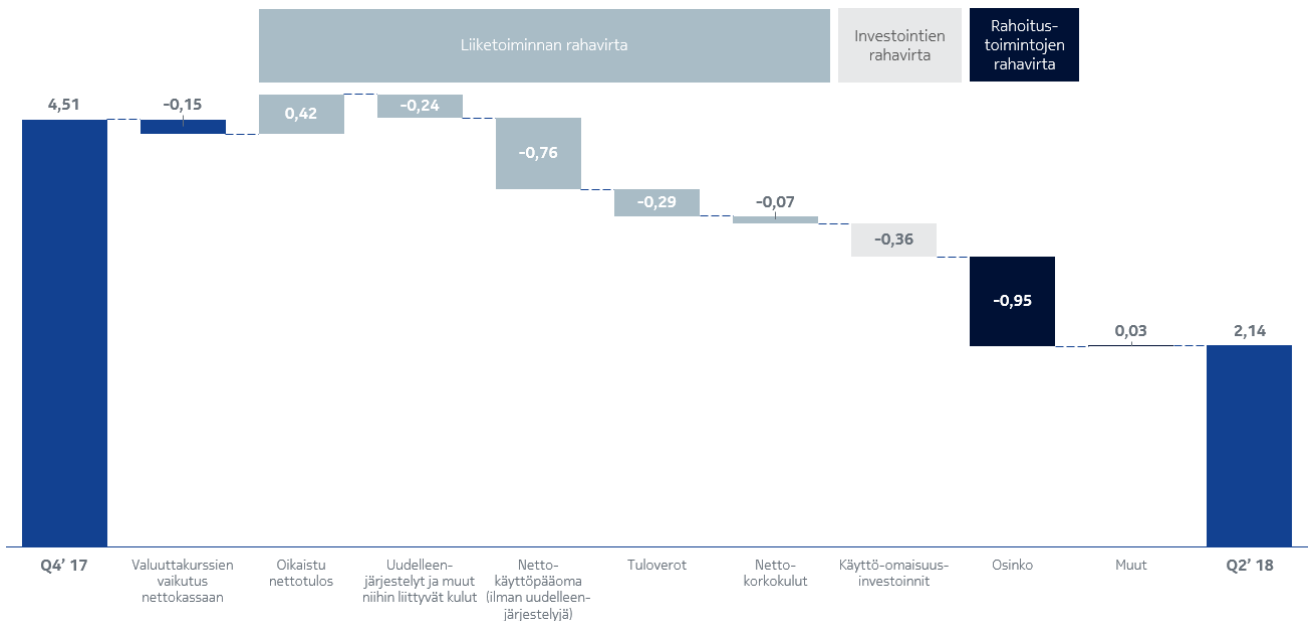
Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osion myynnin ja hallinnon kulujen lasku johtui ensisijaisesti pienentyneistä tukitoimintojen kustannuksista.

Muiden tuottojen ja kulujen nettovaikutukseltaan positiivinen vaihtelu johtui ensisijaisesti Nokian venture fund -sijoitusten voitoista, joihin sisältyi kertaluonteinen oikaisu.

Valuuttakurssimuutoksilla oli vuoden 2018 tammi-kesäkuussa lievästi negatiivinen vaikutus bruttokatteeseen, lievästi positiivinen vaikutus toimintakuluihin sekä lievästi positiivinen nettovaikutus liikevoittoon vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Kassa ja kassavirta

Nokian nettokassan ja muiden likvidien varojen muutos (miljardia euroa)

EUR milj.	30.6.2018	31.12.2017	Muutos 1-6/2018
Kassa ja lyhytaikaiset sijoitukset ¹	5 861	8 280	-29 %
Nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset ¹	2 144	4 514	-53 %

¹ Kassa ja lyhytaikaiset sijoitukset koostuvat seuraavista konsernitaseen riveistä: rahavarat ja lyhytaikaiset sijoitukset. Nettokassaan ja lyhytaikaisiin sijoituksiin sisältyvät kassa ja lyhytaikaiset sijoitukset vähennettynä pitkäaikaisilla korollisilla veloilla ja lyhytaikaisilla korollisilla veloilla. Yksityiskohtainen tarkastelu esitetään tämän taloudellisen katsauksen Tilinpäätöstiedot-osion liitetiedossa Nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset (liite 9).

Vuoden 2018 tammi–kesäkuussa Nokian kassa ja lyhytaikaiset sijoitukset laskivat 2 419 miljoonalla eurolla, ja Nokian nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset laskivat 2 370 miljoonalla eurolla. Molempien kohdalla laskuun vaikutti pääasiassa kaksi odotettua erää:

- Noin 950 miljoonan euron osingonjaot; sekä
- Vuoden 2017 kannustinpalkkioiden maksu työntekijöille, mikä vaikutti merkittävimpana tekijänä siihen, että velat pienenivät noin 740 miljoonalla eurolla.

Valuuttakurssilla oli noin 150 miljoonan euron negatiivinen vaikutus nettokassaan ja lyhytaikaisiin sijoituksiin. Valtaosa negatiivisesta vaikutuksesta liittyi eri valuuttojen määräisiin tase-eriin, ja vaikutusta tasoitti niihin liittyvät tietyt suojaustoimien positiiviset vaikutukset nettokäyttöpääomassa oleviin velkoihin.

Vuoden 2018 tammi–kesäkuussa Nokian liiketoiminnan nettorahavirta oli 940 miljoonaa euroa:

- Nokian oikaistu voitto ennen nettokäyttöpääoman muutoksia oli 420 miljoonaa euroa vuoden 2018 tammi–kesäkuussa.
- Vuoden 2018 tammi–kesäkuussa Nokian nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset pienenivät noin 1 010 miljoonaa euroa nettokäyttöpääoman muutoksista johtuen.
 - Nokian nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset pienenivät vuoden 2018 tammi–kesäkuussa noin 240 miljoonaa euroa johtuen uudelleenjärjestelykuluihin ja muihin niihin liittyviin kuluihin liittyvistä rahavirroista. Tämä pois luettuna Nokian nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset pienenivät noin 760 miljoonalla eurolla johtuen pääasiassa nettokäyttöpääomassa olevien velkojen vähenemisestä sekä vähäisemmässä määrin vaihto-omaisuuden kasvusta. Tätä osittain tasoitti saatavien pienentyminen.

- Saatavien vähenemisestä johtuva nettokassan ja lyhytaikaisten sijoitusten kasvu oli noin 280 miljoonaa euroa, ja se johtui ensisijaisesti vuoden 2017 viimeisellä neljänneksellä solmittuun lisenssisopimukseen liittyvän saatavan maksusta.
- Vaihto-omaisuuden kasvusta johtuva nettokassan ja lyhytaikaisten sijoitusten vähennys oli noin 300 miljoonaa euroa ja johtui pääasiassa päätöksestämme varmistaa riittävä joustavuus laitemyynnin kasvua varten vuoden 2018 toisella puoliskolla.
- Velkojen vähenemiseen liittyvä nettokassan ja lyhytaikaisten sijoitusten vähennys oli noin 740 miljoonaa euroa ja johtui pääasiassa Nokian vuoden 2017 tulokseen liittyvien työntekijöiden kannustinpalkkioiden maksusta sekä vähäisemmässä määrin ostovelkojen vähenemisestä. Tätä osittain tasoittivat tiettyjen suojaustoimien positiiviset vaikutukset nettokäyttöpääomassa oleviin velkoihin, mikä tasoitti noin puolet valuuttakurssien 150 miljoonan euron negatiivisesta vaikutuksesta nettokassaan ja lyhytaikaisiin sijoituksiin, sekä maksuaikojen piteneminen.
- Lisäksi Nokian nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset pienenivät noin 290 miljoonaa euroa johtuen tuloveroista, joista noin 100 miljoonaa euroa oli kertaluonteista ja liittyi Intian verokiistan päätökseen.
- Nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset pienenivät myös noin 70 miljoonaa euroa johtuen nettokoroista, joista noin 40 miljoonaa euroa oli kertaluonteista ja liittyi ensisijaisesti entisen Alcatel-Lucentin rautatiesignaalintiliiketoiminnan myyntiin Thalesille.

Vuoden 2018 tammi–kesäkuussa Nokialla oli investointitoiminnan ulosmenevää nettorahavirtaa, joka johtui ensisijaisesti noin 360 miljoonan euron käyttöomaisuusinvestoinneista, joista noin 100 miljoonaa euroa oli kertaluonteisia.

Vuoden 2018 tammi–kesäkuussa rahoituksen nettorahavirta liittyi pääasiassa 950 miljoonan euron maksettuihin osinkoihin.

Vuoden 2018 toisen neljänneksen osingonmaksusta arvioidaan maksettavan noin 130 miljoonan euron lähdevero vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä.

Osakkeet

Nokian osakkeiden kokonaismäärä 30.6.2018 oli 5 631 506 659. Näistä Nokian ja sen tytäryhtiöiden hallussa 30.6.2018 oli 43 952 325 Nokian osaketta, joiden osuus yhtiön kaikkien osakkeiden lukumäärästä ja yhteenlasketusta äänimäärästä oli noin 0,8 %.

Tilinpäätöstiedot

Konsernin tuloslaskelma (lyhennetty, tilintarkastamaton)

EUR milj.	Raportoitu 4-6/2018	Raportoitu 4-6/2017	Raportoitu 1-6/2018	Raportoitu 1-6/2017	Ei-IFRS 4-6/2018	Ei-IFRS 4-6/2017	Ei-IFRS 1-6/2018	Ei-IFRS 1-6/2017
Liikevaihto (liitteet 2, 3, 4)	5 313	5 619	10 237	10 996	5 318	5 629	10 246	11 017
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-3 453	-3 383	-6 571	-6 635	-3 279	-3 279	-6 268	-6 471
Bruttokate (liitteet 2, 3)	1 860	2 236	3 666	4 361	2 038	2 350	3 979	4 546
Tutkimus- ja kehityskulut	-1 165	-1 214	-2 332	-2 479	-1 016	-1 041	-2 027	-2 122
Myyntin ja hallinnon kulut	-813	-906	-1 660	-1 825	-695	-755	-1 427	-1 536
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-103	-162	-231	-230	7	21	48	26
Liiketappio/-voitto (liitteet 2, 3)	-221	-45	-557	-173	334	574	573	915
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-4	3	-8	-6	-4	3	-8	-6
Rahoituskulut ja -tuotot (liite 10)	-56	-287	-164	-433	-84	-63	-200	-144
Tappio/voitto ennen veroja (liite 2)	-281	-330	-729	-612	246	514	365	765
Tuloverot	10	-103	104	-256	-106	-74	-143	-122
Jatkuvien toimintojen tappio/voitto (liite 2)	-271	-433	-625	-868	139	441	223	644
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tappio/voitto	-267	-423	-618	-896	144	449	230	646
Määräysvallattomille osakkeenomistajille kuuluva osuus tappiosta/voitosta	-4	-9	-7	28	-4	-9	-7	-2
Lopetettujen toimintojen voitto/tappio (liite 6)	1	-14	163	-29	0	0	0	0
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva voitto/tappio	1	-14	163	-29	0	0	0	0
Määräysvallattomille osakkeenomistajille kuuluva osuus tappiosta/voitosta	0	0	0	0	0	0	0	0
Katsauskauden tappio/voitto	-271	-447	-462	-897	139	441	223	644
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tappio/voitto	-266	-437	-454	-925	144	449	230	646
Määräysvallattomille osakkeenomistajille kuuluva osuus tappiosta/voitosta	-4	-9	-7	28	-4	-9	-7	-2
Osakekohtainen tulos (emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvasta voitosta/tappiosta), EUR								
Laimentamaton								
Jatkuvat toiminnot	-0,05	-0,07	-0,11	-0,16	0,03	0,08	0,04	0,11
Lopetetut toiminnot	0,00	0,00	0,03	-0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
Katsauskauden tappio/voitto	-0,05	-0,08	-0,08	-0,16	0,03	0,08	0,04	0,11
Laimennettu								
Jatkuvat toiminnot	-0,05	-0,07	-0,11	-0,16	0,03	0,08	0,04	0,11
Lopetetut toiminnot	0,00	0,00	0,03	-0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
Katsauskauden tappio/voitto	-0,05	-0,08	-0,08	-0,16	0,03	0,08	0,04	0,11
Osakkeita keskimäärin (1000 osaketta)								
Laimentamaton								
Jatkuvat toiminnot	5 587 556	5 670 332	5 585 599	5 689 644	5 587 556	5 670 332	5 585 599	5 689 644
Lopetetut toiminnot	5 587 556	5 670 332	5 585 599	5 689 644	5 587 556	5 670 332	5 585 599	5 689 644
Katsauskauden tappio/voitto	5 587 556	5 670 332	5 585 599	5 689 644	5 587 556	5 670 332	5 585 599	5 689 644
Laimennettu								
Jatkuvat toiminnot	5 587 556	5 670 332	5 585 599	5 689 644	5 603 494	5 687 058	5 605 036	5 705 415
Lopetetut toiminnot	5 603 494	5 670 332	5 605 036	5 689 644	5 587 556	5 687 058	5 585 599	5 705 415
Katsauskauden tappio/voitto	5 587 556	5 670 332	5 585 599	5 689 644	5 603 494	5 687 058	5 605 036	5 705 415
Jatkuvat toiminnot:								
Poistot yhteensä (liitteet 2, 3)	-360	-407	-732	-811	-128	-146	-258	-287

Tätä lyhennettyä konsernin tuloslaskelmaa tulee lukea yhdessä oheisten liitetietojen kanssa.

Konsernin laaja tuloslaskelma (lyhennetty, tilintarkastamaton)

EUR milj.	Raportoitu 4-6/2018	Raportoitu 4-6/2017	Raportoitu 1-6/2018	Raportoitu 1-6/2017
Katsauskauden tappio	-271	-447	-462	-897
Muut laajan tuloksen erät				
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleen määrittäminen	193	70	434	297
Tuloverot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	-41	-7	-113	-113
Erät, jotka voidaan siirtää myöhemmin tulosvaikutteisiksi				
Muuntoerot	555	-991	270	-1 137
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus	-145	260	-52	276
Rahavirtojen suojaus	-51	83	-82	73
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat	-22	0	-42	0
Available-for-sale-sijoitukset	0	-29	0	-23
Muut lisäykset, netto	3	1	3	6
Tuloverot eristä, jotka voidaan siirtää myöhemmin tulosvaikutteisiksi	41	-65	33	-69
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	533	-678	451	-690
Laaja tulos	262	-1 125	-11	-1 587
Laajan tuloksen jakautuminen:				
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos	266	-1 073	-4	-1 567
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus tuloksesta	-4	-52	-7	-20
	262	-1 125	-11	-1 587
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvan laajan tuloksen jakautuminen:				
Jatkuvat toiminnot	266	-1 059	-167	-1 538
Lopetetut toiminnot	0	-14	163	-29
	266	-1 073	-4	-1 567
Määräysvallattomille omistajille kuuluvan laajan tuloksen jakautuminen:				
Jatkuvat toiminnot	-4	-52	-7	-20
Lopetetut toiminnot	0	0	0	0
	-4	-52	-7	-20

Tätä lyhennettyä konsernin laajaa tuloslaskelmaa tulee lukea yhdessä oheisten liitetietojen kanssa.

Konsernitase (lyhennetty, tilintarkastamaton)

EUR milj.	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
VASTAAVAA			
Liikearvo	5 384	5 554	5 248
Muut aineettomat hyödykkeet	3 646	4 647	3 971
Aineelliset hyödykkeet	1 782	1 863	1 853
Osuudet osakkuusyhtiöissä ja yhteisyrityksissä	122	113	128
Pitkäaikaiset sijoitukset ¹ (liitteet 10, 14)	673	949	816
Laskennalliset verosaamiset (liitteet 8, 14)	4 875	5 408	4 582
Muut rahoitusvarat (liitteet 10, 14)	345	250	215
Etuuspohjaiset eläkevarat (liite 7)	4 248	3 868	3 979
Muut pitkäaikaiset varat	307	295	368
Pitkäaikaiset varat	21 383	22 948	21 160
Vaihto-omaisuus	2 937	2 950	2 646
Myyntisaamiset (liitteet 10, 14)	4 878	6 401	6 880
Asiakassopimuksiin perustuvat omaisuuserät ² (liite 14)	1 530	0	0
Siirtosaamiset ja ennakkomaksut	1 177	1 629	1 259
Sosiaaliturvamaksusaatavat, ALV- ja muut välilliset verosaatavat	575	913	552
Divestointiin liittyvät saatavat	75	86	79
Muut (liite 14)	527	630	628
Tuloverosaamiset	492	286	475
Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat (liitteet 10, 14)	245	409	302
Lyhytaikaiset sijoitukset ¹ (liitteet 10, 14)	867	1 270	911
Rahavarat (liitteet 10, 14)	4 993	6 647	7 369
Lyhytaikaiset varat	17 119	19 593	19 841
Myyttävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät	40	41	23
Vastaavaa yhteensä	38 543	42 581	41 024

	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
VASTATTAVAA			
Osakepääoma	246	246	246
Ylikurssirahasto	417	410	447
Omat osakkeet	-417	-1 126	-1 480
Muuntoerot	-704	-384	-932
Arvonmuutosrahasto ja muut rahastot (liite 14)	1 062	709	1 094
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	15 589	15 616	15 616
Kertyneet voittovarot (liite 14)	-1 174	1 682	1 147
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	15 020	17 154	16 138
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus	70	858	80
Oma pääoma yhteensä	15 089	18 012	16 218
Pitkäaikaiset korolliset velat (liitteet 10, 12)	2 771	3 577	3 457
Laskennalliset verovelat (liitteet 8, 14)	399	392	413
Etuuspohjaiset eläkkeet ja muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet (liite 7)	4 275	4 743	4 440
Asiakassopimuksiin perustuvat velat (liite 14)	1 185	0	0
Myynnin jaksotukset ja muut pitkäaikaiset velat	1 650	2 596	2 986
Saadut ennakot ja myynnin jaksotukset (liite 14)	847	2 404	2 204
Muut (liite 10)	803	192	782
Varaukset (liite 11)	688	730	766
Pitkäaikainen vieras pääoma	10 967	12 038	12 063
Lyhytaikaiset korolliset velat (liitteet 10, 12)	946	376	309
Muut lyhytaikaiset rahoitusvelat (liite 10)	249	244	268
Tuloverovelat ³	288	520	383
Ostovelat (liite 10)	3 900	3 545	3 996
Asiakassopimuksiin perustuvat velat ² (liite 14)	3 040	0	0
Siirtovelat, myynnin jaksotukset ja muut velat	3 078	6 543	6 666
Saadut ennakot ja myynnin jaksotukset (liite 14)	460	3 309	3 513
Palkat, palkkiot ja sosiaalikulut	1 215	1 260	1 551
Muut	1 404	1 973	1 603
Varaukset ³ (liite 11)	985	1 304	1 122
Lyhytaikainen vieras pääoma	12 486	12 532	12 744
Vastattavaa yhteensä	38 543	42 581	41 024
Korolliset velat, EUR milj.	3 717	3 953	3 766
Oma pääoma/osake, EUR	2,69	3,04	2,89
Osakkeiden määrä (1 000 osaketta, ei sisällä konserniyhtiöiden omistamia osakkeita)	5 587 554	5 651 797	5 579 517

¹IFRS 9, Rahoitusinstrumentit -standardin käyttöönottoon 1.1.2018 liittyen, rahoitusinstrumentit, jotka aiemmin esitettiin erässä "Available-for-sale -sijoitukset" esitetään nyt erässä "Pitkäaikaiset sijoitukset", ja rahoitusinstrumentit, jotka aiemmin esitettiin erissä "Available-for-sale -sijoitukset, likvidit varat" ja "Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat sijoitukset, likvidit varat" esitetään nyt erässä "Lyhytaikaiset sijoitukset". Vertailutietojen esittämistavan muutoksesta huolimatta IFRS 9 -standardia ei ole otettu käyttöön takautuvasti.

²Nokia jatkaa asiakassopimuksiin perustuvien omaisuuserien ja lyhytaikaisten asiakassopimuksiin perustuvien velkojen esittämisen arvioimista. Katso lisätietoja liitetiedon 14, Uudet standardit, kohdassa Avaavan taseen oikaisu ja IFRS 15:n soveltaminen vuonna 2018.

³30.6.2017 vertailutiedot on oikaistu vastaamaan tuloveroihin liittyvien korkojen ja rangaistusluonteisten maksujen muuttunutta esittämistapaa tuloverovelkojen sijaan varauksissa. Tätä lyhennettyä konsernitasetta tulee lukea yhdessä oheisten liitetietojen kanssa.

Konsernin rahavirtalaskelma (lyhennetty, tilintarkastamaton)

EUR milj.	4-6/2018	4-6/2017	1-6/2018	1-6/2017
Liiketoiminnan rahavirta				
Katsauskauden tappio	-271	-447	-462	-897
Oikaisut				
Poistot	360	407	732	811
Uudelleenjärjestelykulut	24	155	155	205
Rahoitustuotot ja -kulut	70	250	84	358
Tuloverotuotot/-kulut	-12	102	-177	258
Muut	83	7	92	13
Nettokäyttöpääoman muutos				
Saamisten lisäys/vähennys	-131	146	277	383
Vaihto-omaisuuden lisäys	-135	-139	-303	-525
Korottomien velkojen vähennys/lisäys	-713	990	-980	612
Liiketoiminnan rahavirta	-725	1 471	-582	1 218
Saadut korot	18	16	42	34
Maksetut korot	-27	-208	-116	-356
Maksetut verot	-100	-241	-288	-331
Liiketoiminnan nettorahavirta	-834	1 038	-944	565
Investointien rahavirta				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-104	-142	-364	-292
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynti	8	25	20	28
Hankitut liiketoiminnot vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-19	-310	-31	-389
Myydyt liiketoiminnot vähennettynä luovutetuilla rahavaroilla	0	-1	0	-1
Lyhytaikaisten sijoitusten lisäys	-343	-853	-1 179	-1 624
Lyhytaikaisten sijoitusten erääntyminen ja myynti	799	1 388	1 219	2 163
Pitkäaikaisten sijoitusten lisäys	-29	-17	-48	-36
Pitkäaikaisten sijoitusten myynti	32	43	61	82
Muut	-2	-2	0	-12
Investointien nettorahavirta	342	131	-322	-81
Rahoituksen rahavirta				
Omien osakkeiden hankinta	0	-176	0	-413
Tytäryhtiöiden oman pääoman ehtoisten instrumenttien hankinta	0	-30	0	-30
Pitkäaikaisten velkojen lisäys	45	883	75	2 124
Pitkäaikaisten velkojen vähennys	-5	-1 260	-17	-2 019
Lyhytaikaisten velkojen vähennys/lisäys	-99	86	-100	19
Osingonjako ja muut maksut osakkeenomistajille	-935	-843	-950	-843
Rahoituksen nettorahavirta	-994	-1 340	-992	-1 162
Valuuttakurssioikaisu	-76	-169	-118	-172
Rahavarojen vähennys	-1 562	-340	-2 376	-850
Rahavarat tilikauden alussa	6 555	6 987	7 369	7 497
Rahavarat tilikauden lopussa	4 993	6 647	4 993	6 647

Konsernin rahavirtalaskelman eriin sisältyvät sekä jatkuviin että lopetettuihin toimintoihin liittyvät rahavirrat. Rahavirtalaskelman erät eivät ole suoraan johdettavissa taseesta mm. vuoden aikana hankittujen ja myytyjen tytäryhtiöiden ja valuuttakurssimuutosten takia.

Tätä lyhennettyä konsernin rahavirtalaskelmaa tulee lukea yhdessä oheisten liitetietojen kanssa.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista (lyhennetty, tilintarkastamaton)

EUR milj.	Osakepää- oma	Ylikurssi- rahasto	Omat osakkeet	Muuntoerot	Arvonmuu- tosrahasto ja muut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajien osuus	Määräysval- lattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
1.1.2017	246	439	-881	483	488	15 731	3 588	20 094	881	20 975
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleen määrittäminen, verojen jälkeen	0	0	0	0	181	0	0	181	0	181
Muuntoerot	0	0	0	-1 088	0	0	0	-1 088	-49	-1 137
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus, verojen jälkeen	0	0	0	221	0	0	0	221	0	221
Rahavirtojen suojaus, verojen jälkeen	0	0	0	0	58	0	0	58	0	58
Available-for-sale-sijoitukset, verojen jälkeen	0	0	0	0	-20	0	0	-20	0	-20
Muut lisäykset/vähennykset (netto)	0	0	0	0	3	0	3	6	1	7
Katsauskauden tappio	0	0	0	0	0	0	-925	-925	28	-897
Katsauskauden laaja tulos	0	0	0	-867	222	0	-922	-1 567	-20	-1 587
Osakeperusteiset maksut	0	27	0	0	0	0	0	27	0	27
Verohyöty osakeperusteisista maksuista	0	2	0	0	0	0	0	2	0	2
Tulosperusteisten ja ehdollisten osakepalkkioiden suorittaminen	0	-60	153	0	0	-115	0	-22	0	-22
Omien osakkeiden osto	0	0	-398	0	0	0	0	-398	0	-398
Osingonjako	0	0	0	0	0	0	-963	-963	-3	-966
Liiketoimintojen yhdistämisen kautta toteutuneet hankinnat	0	0	0	0	0	0	0	0	18	18
Määräysvallattomien omistajien osuuden hankinta	0	0	0	0	0	0	-21	-21	-18	-39
Muut muutokset	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1
Muut muutokset yhteensä	0	-29	-245	0	0	-114	-984	-1 373	-3	-1 376
30.6.2017	246	410	-1 126	-384	709	15 616	1 682	17 154	858	18 012
31.12.2017	246	447	-1 480	-932	1 094	15 616	1 147	16 138	80	16 218
IFRS 9- ja IFRS 15 -standardien käyttöönotto (liite 14)	0	0	0	0	-252	0	198	-54	0	-54
1.1.2018	246	447	-1 480	-932	843	15 616	1 345	16 083	80	16 163
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleen määrittäminen, verojen jälkeen	0	0	0	0	317	0	0	317	0	317
Muuntoerot	0	0	0	270	0	0	0	270	1	271
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus, verojen jälkeen	0	0	0	-42	0	0	0	-42	0	-42
Rahavirtojen suojaus, verojen jälkeen	0	0	0	0	-65	0	0	-65	0	-65
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat, verojen jälkeen (liite 10)	0	0	0	0	-36	0	0	-36	0	-36
Muut lisäykset/vähennykset (netto)	0	0	0	0	5	0	1	6	0	6
Katsauskauden tappio	0	0	0	0	0	0	-454	-454	-7	-462
Katsauskauden laaja tulos	0	0	0	229	220	0	-453	-4	-7	-11
Osakeperusteiset maksut	0	24	0	0	0	0	0	24	0	24
Verohyöty osakeperusteisista maksuista	0	3	0	0	0	0	0	3	0	3
Tulosperusteisten ja ehdollisten osakepalkkioiden suorittaminen	0	-57	63	0	0	-26	0	-21	0	-21
Omien osakkeiden mitätöinti	0	0	1 000	0	0	0	-1 000	0	0	0

Osingonjako	0	0	0	0	0	0	-1 063	-1 063	-4	-1 068
Määräysvallattomien omistajien osuuden hankinta	0	0	0	0	0	0	-1	-1	1	0
Muut muutokset yhteensä	0	-30	1 063	0	0	-26	-2 065	-1 059	-3	-1 063
30.6.2018	246	417	-417	-704	1 062	15 589	-1 174	15 020	70	15 089

Tätä lyhennettyä laskelmaa konsernin oman pääoman muutoksista tulee lukea yhdessä oheisten liitetietojen kanssa.

Liitetiedot

1. LAADINTAPERIAATTEET

Nämä Nokian tilintarkastamattomat, konsolidoidut ja lyhennetyt tilinpäätöstiedot on laadittu IAS 34, Osavuositarkastukset -standardin mukaisesti. Lyhennettyjä tilinpäätöstietoja tulee lukea yhdessä vuoden 2017 tilinpäätöksen kanssa. Tilinpäätös on laadittu IASB:n julkaisemien EU:n käyttöön hyväksymien IFRS-standardien mukaisesti. Näitä tilinpäätöstietoja laadittaessa on noudatettu samoja laskentaperiaatteita ja laskentamenetelmiä sekä käytetty harkintaa samalla tavalla kuin vuoden 2017 tilinpäätöksessä lukuunottamatta IFRS 9, Rahoitusinstrumentit ja IFRS 15, Myyntituotot asiakassopimuksista -standardien käyttöönotosta seuranneita muutoksia, jotka on kuvattu liitetiedossa 14, Uudet standardit.

Konsernin johto hyväksyi tämän taloudellisen katsauksen julkistettavaksi 25.7.2018.

Nokia esittää taloudellista informaatiota raportoitujen ja ei-IFRS-lukujen muodossa sekä ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta. Ei-IFRS-tulokset eivät sisällä Alcatel-Lucent-hankintaan ja -integraatioon liittyviä kuluja, eikä myöskään liikearvon arvonalentumiskuluja, aineettomien hyödykkeiden poistoja ja muita yrityskaupoista johtuvia hankintahinnan kohdentamiseen liittyviä eriä, uudelleenjärjestelykuluja ja muita niihin liittyviä kuluja sekä eräitä muita eriä, jotka eivät välttämättä ole merkityksellisiä Nokian liiketoiminnan toiminnallisen tuloksen arvioinnin kannalta. Täyden näkyvyyden antamiseksi ei-IFRS-tuloksen määrittelyyn, ei-IFRS-oikaisu on esitetty erikseen jokaisen tuloslaskelman komponentin osalta.

Ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta esitettävät taloudelliset tunnusluvut antavat lisätietoja tunnuslukujen muutoksesta ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta, jotta liiketoiminnan toiminnallisen tuloksen kehitys olisi paremmin nähtävissä. Tästä syystä ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta esitetty taloudellisten tunnuslukujen muutos ei sisällä euron ja muiden valuuttojen välisten valuuttakurssien muutosten vaikutusta.

Ei-IFRS-tunnuslukuja tai tunnuslukuja ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta ei pidä tarkastella erillään vastaavista IFRS-tunnusluvuista tai niiden sijasta, eivätkä Nokian käyttämät ei-IFRS-tunnusluvut välttämättä ole vertailukelpoisia muiden yhtiöiden tai henkilöiden käyttämien samankaltaisesti nimettyjen erien kanssa.

3.7.2017 Nokia ja China Huaxin Post & Telecommunication Economy Development Center ("China Huaxin") käynnistivät uuden Nokia Shanghai Bell -yhteisyrityksen ("NSB") toiminnot. NSB:n lopullinen sopimus oikeutti China Huaxinin siirtämään omistussuutensa NSB:ssä kokonaisuudessaan Nokialle myöhemmin suoritettavaa käteisvastiketta vastaan. Kuvastaakseen ehdollista velvoitettaan China Huaxinille, Nokia kirjasi odotettavissa olevan käteismaksun nykyarvon 737 miljoonaa euroa rahoitusvelaksi muihin pitkäaikaisiin velkoihin ja kirjasi NSB:n määräysvallattomille omistajille kuuluvan osuuden 772 miljoonaa euroa pois konsernitaseestaan sekä näiden kahden erotuksen omaan pääomaan. Rahoitusvelan kirjaaminen nykyarvoon lisää korkokuluja, ja muutokset arvioidun tulevan käteismaksun määrässä kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Tässä esitetyt prosenttiosuudet ja tunnusluvut voivat sisältää pyöristyseroja, joten ne eivät välttämättä vastaa täsmällisesti esitettyjä kokonaissummaa, ja ne voivat poiketa aiemmin julkaistuista taloudellisista katsauksista.

Käyttöön otetut uudet ja muuttuneet standardit ja tulkinnat

1.1.2018 Nokia otti käyttöön IFRS 9, Rahoitusinstrumentit ja IFRS 15, Myyntituotot asiakassopimuksista -standardit. Uusien standardien sisältöä, niiden käyttöönoton vaikutusta Nokian konsernitilinpäätökseen sekä käyttöönoton seurauksena laatimisperiaatteisiin tehtyjä muutoksia on kuvattu yksityiskohtaisesti liitetiedossa 14, Uudet standardit. Muilla 1.1.2018 voimaan tulleilla muutoksilla ja tulkinnoilla ei ollut olennaista vaikutusta Nokian konsernitilinpäätökseen.

Julkaistut standardit, jotka eivät vielä ole voimassa

IFRS 16, Vuokrasopimukset, julkaistiin tammikuussa 2016, ja siinä esitetään periaatteet vuokrasopimusten kirjaamiselle, arvostamiselle, esittämistavalle ja tilinpäätöksessä esitettävälle tiedoille. Standardin mukaan kaikki vuokralle ottajien vuokrasopimukset käsitellään samalla tavalla niin, että vuokralle ottaja kirjaa konsernitaseeseen omaisuuserät ja velat lähtökohtaisesti kaikista vuokrasopimuksista. Nokia tulee ottamaan IFRS 16 -standardin käyttöön sen tullessa voimaan 1.1.2019 soveltaen yksinkertaistettua lähestymistapaa, jolloin IFRS 16 -standardin käyttöönoton kumulatiivinen vaikutus kirjataan kertyneiden voittovarojen avaavan saldon oikaisuksi ja edellisten tilikausien vertailutietoja ei oikaista. Nokia analysoi parhaillaan IFRS 16 -standardin kokonaisvaikutusta, mutta alustava arvio on, että IFRS 16:n käyttöönotto tulee pääasiassa vaikuttamaan Nokian operatiivisten kiinteistövuokrasopimusten kirjaamiseen ja niistä tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin. Vuoden 2018 toisen neljänneksen konsernitilinpäätöksessä Nokialla oli ei-peruutettavissa olevia operatiivisia vuokravastuita 818 miljoonaa euroa.

IASB:n julkaisemilla muutoksilla ja olemassa olevien standardien tulkinnoilla, jotka eivät vielä ole voimassa, ei odoteta olevan olennaista vaikutusta Nokian tilinpäätökseen.

Valuuttakurssimuutosten vaikutus, arvio (tilintarkastamaton)

	4-6/2018		4-6/2017		1-3/2018	
	Liikevaihto	Liiketoiminnan kulut	Liikevaihto	Liiketoiminnan kulut	Liikevaihto	Liiketoiminnan kulut
EUR	~25 %	~30 %	~20 %	~30 %	~25 %	~30 %
USD	~45 %	~45 %	~50 %	~40 %	~45 %	~40 %
CNY	~10 %	~10 %	~10 %	~10 %	~10 %	~10 %
Muut	~20 %	~15 %	~20 %	~20 %	~20 %	~20 %
Yhteensä	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

30.6.2018 taseessa 1 EUR = 1,17 USD, 30.6.2017 taseessa 1 EUR = 1,14 USD ja 31.3.2018 taseessa 1 EUR = 1,23 USD

Valuuttakurssit

Nokia on maailmanlaajuisesti toimiva yhtiö, jonka liikevaihto syntyy useissa maissa ja jonka laskutus tapahtuu useissa eri valuutoissa. Tästä johtuen liiketoimintamme ja liiketoimintamme tulos ovat alttiita vaihteluille raportointivaluuttamme euron sekä muiden valuuttojen, kuten Yhdysvaltojen dollarin ja Kiinan yuanin, vaihtokursseissa. Vähentääksemme valuuttakurssivaihteluiden vaikutusta tulokseemme suojaamme operatiiviset ennakoidut nettorahavirrat yleensä 12 kuukauden suojaushorisontilla. Suurimpaan osaan suojauksista sovelletaan suojauslaskentaa.

2. EI-IFRS-TÄSMÄYTYS (tilintarkastamaton)

Nokia antaa raportoitujen IFRS-tietojen lisäksi tiettyjä ei-IFRS-tietoja, jotka kuvaavat liiketoiminnan jatkuvaa toiminnallista tuloksellisuutta. Ei-IFRS-tulokset eivät sisällä Alcatel-Lucent-hankintaan ja -integraatioon liittyviä kuluja, eikä myöskään liikearvon arvonalentumiskuluja, aineettomien hyödykkeiden poistoja ja muita yrityskaupoista johtuvia hankintahinnan kohdentamiseen liittyviä eriä, uudelleenjärjestelykuluja ja muita niihin liittyviä kuluja sekä eräitä muita eriä, jotka eivät välttämättä ole merkityksellisiä Nokian liiketoiminnan toiminnallisen tuloksen arvioinnin kannalta. Nokia uskoo, että ei-IFRS-tunnuslukumme antavat sekä yhtiön johdolle että sijoittajille täydentävää tietoa Nokian liiketoiminnan tuloksen kehityksestä ilman yllä kuvattuja eriä. Ei-IFRS-tunnuslukuja ei pidä tarkastella erillään vastaavista IFRS-tunnusluvuista tai niiden sijasta, vaan niitä tulee tarkastella yhdessä niitä lähinnä vastaavien raportoitujen IFRS-tunnuslukujen kanssa.

4-6/2018

EUR milj.	Liike- vaihto	Hankinnan ja valmistuksen kulut	Tutkimus- ja kehitys- kulut	Myyntin ja hallinnon kulut	Liike- toiminnan muut tuotot ja kulut	Liike- voitto/- tappio	Rahoitus- tuotot ja -kulut	Tulovero- kulut/ -tuotot	Jatkuvien toimintojen voitto/tappio	Emoyhtiön osakkeen- omistajille kuuluva tulos	Määräys- vallattomille omistajille kuuluva osuus tuloksesta
Ei-IFRS	5 318	-3 279	-1 016	-695	7	334	-84	-106	139	144	-4
Hankintaan liittyvien myyntin jaksotuksiin ja vaihto-omaisuuteen kohdistuvien käyvän arvon oikaisujen purku	-5					-5		2	-3	-3	
Hankittujen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot		-1	-142	-88		-232		51	-181	-181	
Transaktiokulut ja niihin liittyvät kulut sekä integraatiokulut		-3		-29		-32		7	-25	-25	
Uudelleenjärjestelykulut ja muut niihin liittyvät kulut					-34	-34		7	-27	-27	
Tuotevalikoimastrategiaan liittyvät kulut		-169	-7			-176		35	-141	-141	
Omaisuserien arvon alentuminen					-16	-16		4	-13	-13	
Liiketoimintojen myynti					-18	-18			-18	-18	
Aikaisempaan toimintaan liittyvän IPR-rahaston käyvän arvon muutokset					-42	-42		10	-32	-32	
NSB:n määräysvallattomien osuuksien hankintaan liittyvän rahoitusvelan muutos						0	9		9	9	
Kertyneiden kurssierojen siirto tulosvaikutteiseksi liittyen ulkomaisten yksiköiden toiminnan lopettamiseen						0	19	1	20	20	
Ei-IFRS-oikaisu yhteensä	-5	-173	-149	-117	-110	-555	28	116	-411	-411	0
Raportoitu	5 313	-3 453	-1 165	-813	-103	-221	-56	10	-271	-267	-4

4-6/2017

EUR milj.	Liike- vaihto	Hankinnan ja valmistuksen kulut	Tutkimus- ja kehitys- kulut	Myyntin ja hallinnon kulut	Liike- toiminnan muut tuotot ja kulut	Liike- voitto/- tappio	Rahoitus- tuotot ja -kulut	Tulovero- kulut/ -tuotot	Jatkuvien toimintojen voitto/tappio	Emoyhtiön osakkeen- omistajille kuuluva tulos	Määräys- vallattomille omistajille kuuluva osuus tuloksesta
Ei-IFRS	5 629	-3 279	-1 041	-755	21	574	-63	-74	441	449	-9
Hankintaan liittyvien myyntin jaksotuksiin ja vaihto-omaisuuteen kohdistuvien käyvän arvon oikaisujen purku	-11					-11		3	-7	-7	
Hankittujen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot		-2	-159	-99	-1	-261		74	-187	-186	-1
Käyttöomaisuuden myyntivoitot						0			0		
Transaktiokulut ja niihin liittyvät kulut sekä integraatiokulut		-9		-51		-60		11	-48	-48	
Uudelleenjärjestelykulut ja muut niihin liittyvät kulut				-1	-166	-167		39	-128	-128	
Tuotevalikoimastrategiaan liittyvät kulut		-93	-13		-16	-121		26	-96	-96	
Velkakirjojen ennenaikaiseen lunastukseen liittyvät kulut						0	-156	31	-125	-125	
Epävarma tuloverovelka Saksassa						0	-69	-137	-206	-206	
Laskennallisen verosaatavan alaskirjaus						0		-77	-77	-77	

Ei-IFRS-oikaisut yhteensä	-11	-103	-173	-151	-182	-620	-225	-29	-873	-873	-1
Raportoitu	5 619	-3 383	-1 214	-906	-162	-45	-287	-103	-433	-423	-9

1-6/2018

EUR milj.	Liike- vaihto	Hankinnan ja valmistuksen kulut	Tutkimus- ja kehitys- kulut	Myyntin ja hallinnon kulut	Liike- toiminnan muut tuotot ja kulut	Liike- voitto/- tappio	Rahoitus- tuotot ja -kulut	Tulovero- kulut/ -tuotot	Jatkuvien toimintojen voitto/tappio	Emoyhtiön osakkeen- omistajille kuuluva tulos	Määräys- vallattomille omistajille kuuluva osuus tuloksesta
Ei-IFRS	10 246	-6 268	-2 027	-1 427	48	573	-200	-143	223	230	-7
Hankintaan liittyvien myyntin jaksotuksiin ja vaihto- omaisuuteen kohdistuvien käyvän arvon oikaisujen purku	-9					-9		3	-6	-6	
Hankittujen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot		-3	-290	-181		-474		110	-364	-364	
Transaktiokulut ja niihin liittyvät kulut sekä integraatiokulut		-4		-51		-55		12	-43	-43	
Uudelleenjärjestelykulut ja muut niihin liittyvät kulut				-1	-187	-188		39	-149	-149	
Tuotevalikoimastrategiaan liittyvät kulut		-297	-15			-312		63	-249	-249	
Omaisuserien arvon alentuminen					-31	-31		7	-24	-24	
Liiketoimintojen myynti					-18	-18			-18	-18	
Aikaisempaan toimintaan liittyvän IPR-rahaston käyvän arvon muutokset					-42	-42		10	-32	-32	
NSB:n määräysvallattomien osuuksien hankintaan liittyvän rahoitusvelan muutos						0	16		16	16	
Kertyneiden kurssierojen siirto tulosvaikutteiseksi liittyen ulkomaisten yksiköiden toiminnan lopettamiseen						0	19	1	20	20	
Laskennallisen verosaatavan alaskirjaus						0		-12	-12	-12	
Toimintamallin yhdistäminen						0		13	13	13	
Ei-IFRS oikaisut yhteensä	-9	-304	-305	-233	-278	-1 129	36	246	-848	-848	0
Raportoitu	10 237	-6 571	-2 332	-1 660	-231	-557	-164	104	-625	-618	-7

1-6/2017

EUR milj.	Liike- vaihto	Hankinnan ja valmistuksen kulut	Tutkimus- ja kehitys- kulut	Myyntin ja hallinnon kulut	Liike- toiminnan muut tuotot ja kulut	Liike- voitto/- tappio	Rahoitus- tuotot ja -kulut	Tulovero- kulut/ -tuotot	Jatkuvien toimintojen voitto/tappio	Emoyhtiön osakkeen- omistajille kuuluva tulos	Määräys- vallattomille omistajille kuuluva osuus tuloksesta
Ei-IFRS	11 017	-6 471	-2 122	-1 536	26	915	-144	-122	644	646	-2
Hankintaan liittyvien myynnin jaksotuksiin ja vaihto- omaisuuteen kohdistuvien käyvän arvon oikaisujen purku	-21					-21		7	-14	-14	
Hankittujen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot		-3	-321	-199	-1	-525		151	-373	-373	-1
Transaktiokulut ja niihin liittyvät kulut sekä integraatiokulut		-14		-88		-101		20	-81	-81	
Uudelleenjärjestelykulut ja muut niihin liittyvät kulut				-2	-240	-242		58	-184	-184	
Tuotevalikoimastrategiaan liittyvät kulut		-146	-36		-16	-198		43	-155	-186	31
Velkakirjojen ennakaiseen lunastukseen liittyvät kulut						0	-220	44	-176	-176	
Epävarma tuloverovelka Saksassa						0	-69	-137	-206	-206	
Laskennallisen verosaatavan alaskirjaus						0		-77	-77	-77	
Toimintamallin yhdistäminen						0		-245	-245	-245	
Ei-IFRS-oikaisu yhteensä	-21	-164	-357	-289	-257	-1 088	-289	-135	-1 512	-1 542	30
Raportoitu	10 996	-6 635	-2 479	-1 825	-230	-173	-433	-256	-868	-896	28

3. SEGMENTTI-INFORMAATIO (tilintarkastamaton)

Nokiassa on kaksi liiketoimintaa: Nokian verkkoliiketoiminta ja Nokia Technologies sekä neljä raportoitavaa segmenttiä taloudellista raportointia varten: Nokian verkkoliiketoimintaan sisältyvät (1) Ultra Broadband Networks-, (2) Global Services- ja (3) IP Networks and Applications -segmentit sekä (4) Nokia Technologies. Lisäksi esitämme segmenttikohtaisia tietoja myös Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osiosta.

Nokia on yhdistänyt Mobile Networks- ja Fixed Networks -toimintasegmentit yhdeksi raportoitavaksi segmentiksi nimeltään Ultra Broadband Networks- ja IP/Optical Networks- ja Nokia Software¹ -toimintasegmentit yhdeksi raportoitavaksi segmentiksi nimeltään IP Networks and Applications. Yhdistetyillä toimintasegmenteillä on samankaltaiset taloudelliset ominaispiirteet kuten samankaltaiset katteet pidemmällä aikavälillä sekä samankaltaiset tuotteet, tuotantoprosessit, jakelussa käytettävät menetelmät ja asiakkaat. Ne myös toimivat samankaltaisessa sääntely-ympäristössä.

Toimitusjohtaja on ylin operatiivinen päätöksentekijä ja seuraa toiminta- ja raportoitavien segmenttien operatiivista tulosta tehdäkseen resurssien kohdistamiseen ja suoriutumisen arviointiin liittyviä päätöksiä. Segmenttien keskeisiin taloudellisiin tunnuslukuihin kuuluvat lähinnä liikevaihto ja liikevoitto. Segmenttien suoriutumisen arvioiminen ja resurssien kohdistaminen perustuu ei-IFRS-liikevoittoon.

Segmenttien laadintaperiaatteet ovat vuoden 2017 vuosikertomuksemme liitetiedon 2, Merkittävät laskentaperiaatteet mukaiset. Konserni käsittelee segmenttien välisiä tuottoja ja siirtoja kuin ne olisi tehty kolmannen osapuolen kanssa eli vallitsevien markkinahintojen perusteella. Ei-IFRS-oikaisu ei kohdisteta segmenteille.

Ultra Broadband Networks

Ultra Broadband Networks -segmentti sisältää Mobile Networks- ja Fixed Networks -toimintasegmentit.

Mobile Networks -toimintasegmentin toimialan johtavaan tuotevalikoimaan sisältyvät langattomien verkkojen kokonaisratkaisut mukaan lukien teleoperaattoreille ja yrityksille tarjottavat laitteet, ohjelmistot sekä palvelut ja ratkaisut keskeisten vertikaalisten toimialojen kuten yleisen turvallisuuden ja esineiden internetin alueella.

Fixed Networks -toimintasegmentti tarjoaa kupari- ja valokuituyhteyksiin pohjautuvia tuotteita, ratkaisuja ja palveluita. Tuotevalikoima mahdollistaa asiakkaille räätälöidyt eri teknologioita yhdistävät ratkaisut hyödyntämällä kuitua silloin, kun se on asiakkaalle taloudellisesti kannattavaa.

Global Services

Global Services -toimintasegmentti tarjoaa laajasti asiantuntijapalveluja eri laitetoimittajien yhteentoimivuusvaatimusten mukaisesti kattaen verkonsuunnittelun ja -optimoinnin, verkkojen integraation sekä läpi yhtiön kehitettävät verkonhallintapalvelut. Se tarjoaa myös mobiiliverkkojen toteutus- ja ylläpitopalveluja hyödyntäen maailmanlaajuisen palveluntoimitusverkostonsa vahvuuksia laadun, nopeuden ja tehokkuuden varmistamiseksi.

IP Networks and Applications

IP Networks and Applications -segmenttiin sisältyvät IP/Optical Networks- ja Nokia Software -toimintasegmentit.

IP/Optical Networks -toimintasegmentti tarjoaa keskeisiä IP-reititykseen ja optiseen siirtoon liittyviä järjestelmiä, ohjelmistoja ja palveluja erittäin suurikapasiteettisen maailmanlaajuisen internet- ja tietoliikenneverkkoinfrastuktuurin rakentamiseen.

Nokia Software -toimintasegmentti tarjoaa ohjelmistoratkaisuja käsittäen asiakaskokemuksen hallinnan, verkkotoimintojen käytön ja hallinnan, viestintä- ja yhteistyöratkaisut sekä laskutusjärjestelmät. Lisäksi Nokia Software -toimintasegmentti tarjoaa alustoja pilvipalvelujen, esineiden internetin, turvallisuuden ja analytiikan alueille. Tuotevalikoima mahdollistaa sen, että digitaalisten palvelujen toimittajat ja yritykset voivat edistää innovaatiovauhtiaan, kaupallistaa palveluitaan ja optimoida asiakaskokemustaan.

Nokia Technologies

Nokia Technologies -toimintasegmentti perustuu vuosikymmenten innovointiin ja T&K-johtajuuteen lähes kaikissa nykyisin käytössä olevissa mobiililaitteissa käytettävissä teknologioissa.

Nokia Technologies laajentaa Nokian patenttilisensointiliiketoimintaa, vauhdittaa Nokia-tavaramerkin paluuta älypuhelimien tavaramerkkilisensoinnin kautta ja rakentaa teknologialisensointiliiketoimintaa. Suurin osa Nokia Technologiesin, Nokian verkkoliiketoiminnan ja Nokia Bell Labsin erillisten patenttiportfolioiden lisensointiin ja patentointiin liittyvästä liikevaihdosta ja niihin liittyvistä kuluista kirjataan Nokia Technologiesin yhteyteen. Jokainen raportoitava segmentti jatkaa erikseen tutkimus- ja kehityskulujensa kirjaamista.

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut

Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osio sisältää Alcatel-Lucent Submarine Networks- sekä Radio Frequency Systems -liiketoiminnot, jotka toimivat erillisinä yksikköinä. Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut -osio sisältää lisäksi Nokia Bell Labsin toimintakulut sekä tietyt yhtymätasoiset ja keskitetysti hallitut toimintakulut.

¹Applications & Analytics -toimintasegmentti nimettiin uudelleen Nokia Softwareksi 1.2.2018.

4-6/2018	Ultra Broadband Networks ¹	Global Services	IP Networks and Applications ²	Nokian verkkoliiketoiminta yhteensä	Nokia Technologies	Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut	Eliminoinnit	Ei-IFRS yhteensä	Ei-IFRS- oikaisu ³	Nokia yhteensä
EUR milj.										
Liikevaihto	2 055	1 326	1 313	4 693	361	278	-15	5 318	-5	5 313
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-1 157	-1 125	-779	-3 061	-7	-226	15	-3 279	-173	-3 453
Bruttokate	898	201	533	1 632	354	53	0	2 038	-178	1 860
% liikevaihdosta	43,7 %	15,2 %	40,6 %	34,8 %	98,1 %	19,1 %		38,3 %		35,0 %
Tutkimus- ja kehityskulut	-581	-22	-309	-911	-36	-69	0	-1 016	-149	-1 165
Myyntin ja hallinnon kulut	-255	-160	-206	-621	-25	-49	0	-695	-117	-813
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-13	-9	-9	-30	-1	38	0	7	-110	-103
Liikevoitto/-tappio	49	11	10	69	292	-27	0	334	-555	-221
% liikevaihdosta	2,4 %	0,8 %	0,8 %	1,5 %	80,9 %	-9,7 %		6,3 %		-4,2 %
Poistot yhteensä	-58	-18	-39	-98	-5	-8	0	-128	-232	-360
Osuus osakkuusyritysten ja yhteisyritysten tuloksesta	-3	0	0	-3	0	0	0	-4	0	-4
EBITDA	104	28	48	164	297	-19	0	458	-323	135

¹ Mobile Networks -liikevaihto 1 565 miljoonaa euroa ja Fixed Networks -liikevaihto 490 miljoonaa euroa.

² IP Routing -liikevaihto 592 miljoonaa euroa, Optical Networks -liikevaihto 365 miljoonaa euroa ja Nokia Software -liikevaihto 356 miljoonaa euroa.

³ Ei-IFRS-tulokset eivät sisällä Alcatel-Lucent-kauppaan ja -integraatioon liittyviä kuluja. Ei-IFRS-tulokset eivät myöskään sisällä liikearvon arvonalentumiskuluja, aineettomien hyödykkeiden poistoja ja muita yrityskaupoista johtuvia hankintahinnan kohdentamiseen liittyviä eriä, uudelleenjärjestelykuluja ja muita niihin liittyviä kuluja sekä eräitä muita eriä, jotka eivät välttämättä ole merkityksellisiä Nokian liiketoiminnan toiminnallisen tuloksen arvioinnin kannalta.

4-6/2017	Ultra Broadband Networks ¹	Global Services	IP Networks and Applications ²	Nokian verkkoliiketoiminta yhteensä	Nokia Technologies	Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut	Eliminoinnit	Ei-IFRS yhteensä	Ei-IFRS- oikaisu ³	Nokia yhteensä
EUR milj.										
Liikevaihto	2 165	1 448	1 358	4 971	369	307	-18	5 629	-11	5 619
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-1 125	-1 142	-759	-3 026	-17	-253	18	-3 279	-103	-3 383
Bruttokate	1 040	305	600	1 945	352	54	0	2 350	-114	2 236
% liikevaihdosta	48,0 %	21,1 %	44,2 %	39,1 %	95,4 %	17,6 %		41,7 %		39,8 %
Tutkimus- ja kehityskulut	-581	-21	-314	-916	-60	-66	0	-1 041	-173	-1 214
Myyntin ja hallinnon kulut	-293	-159	-199	-652	-50	-53	0	-755	-151	-906
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	25	-1	6	30	-12	3	0	21	-182	-162
Liikevoitto/-tappio	191	123	91	406	230	-62	0	574	-620	-45
% liikevaihdosta	8,8 %	8,5 %	6,7 %	8,2 %	62,3 %	-20,2 %		10,2 %		-0,8 %
Poistot yhteensä	-67	-21	-42	-130	-4	-12	0	-146	-260	-407
Osuus osakkuusyritysten ja yhteisyritysten tuloksesta	3	0	0	3	0	0	0	3	0	3
EBITDA	261	144	133	539	234	-50	0	723	-359	364

¹ Mobile Networks -liikevaihto 1 619 miljoonaa euroa ja Fixed Networks -liikevaihto 546 miljoonaa euroa.

² IP Routing -liikevaihto 654 miljoonaa euroa, Optical Networks -liikevaihto 339 miljoonaa euroa ja Nokia Software -liikevaihto 365 miljoonaa euroa.

³ Ei-IFRS-tulokset eivät sisällä Alcatel-Lucent-kauppaan ja -integraatioon liittyviä kuluja. Ei-IFRS-tulokset eivät myöskään sisällä liikearvon arvonalentumiskuluja, aineettomien hyödykkeiden poistoja ja muita yrityskaupoista johtuvia hankintahinnan kohdentamiseen liittyviä eriä, uudelleenjärjestelykuluja ja muita niihin liittyviä kuluja sekä eräitä muita eriä, jotka eivät välttämättä ole merkityksellisiä Nokian liiketoiminnan toiminnallisen tuloksen arvioinnin kannalta.

1-6/2018

	Ultra Broadband Networks ¹	Global Services	IP Networks and Applications ²	Nokian verkkoliiketoiminta yhteensä	Nokia Technologies	Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut	Eliminoinnit	Ei-IFRS yhteensä	Ei-IFRS- oikaisu ³	Nokia yhteensä
EUR milj.										
Liikevaihto	3 912	2 565	2 540	9 018	726	530	-27	10 246	-9	10 237
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-2 135	-2 192	-1 510	-5 837	-17	-441	27	-6 268	-304	-6 571
Bruttokate	1 777	373	1 030	3 181	709	89	0	3 979	-313	3 666
<i>% liikevaihdosta</i>	<i>45,4 %</i>	<i>14,5 %</i>	<i>40,6 %</i>	<i>35,3 %</i>	<i>97,7 %</i>	<i>16,8 %</i>		<i>38,8 %</i>		<i>35,8 %</i>
Tutkimus- ja kehityskulut	-1 137	-44	-627	-1 808	-78	-140	0	-2 027	-305	-2 332
Myyntin ja hallinnon kulut	-520	-324	-422	-1 265	-64	-98	0	-1 427	-233	-1 660
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	13	-1	-8	4	-1	45	0	48	-278	-231
Liikevoitto/-tappio	134	4	-26	112	565	-105	0	573	-1 129	-557
<i>% liikevaihdosta</i>	<i>3,4 %</i>	<i>0,2 %</i>	<i>-1,0 %</i>	<i>1,2 %</i>	<i>77,8 %</i>	<i>-19,8 %</i>		<i>5,6 %</i>		<i>-5,4 %</i>
<i>Poistot yhteensä</i>	-117	-34	-76	-211	-10	-21	0	-258	-474	-732
<i>Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksesta</i>	-8	0	0	-8	0	0	0	-8	0	-8
EBITDA	243	38	50	315	576	-84	0	823	-656	167

¹ Mobile Networks -liikevaihto 2 978 miljoonaa euroa ja Fixed Networks -liikevaihto 935 miljoonaa euroa.

² IP Routing -liikevaihto 1 141 miljoonaa euroa, Optical Networks -liikevaihto 727 miljoonaa euroa ja Nokia Software -liikevaihto 672 miljoonaa euroa.

³ Ei-IFRS-tulokset eivät sisällä Alcatel-Lucent-kauppaan ja -integraatioon liittyviä kuluja. Ei-IFRS-tulokset eivät myöskään sisällä liikearvon arvonalentumiskuluja, aineettomien hyödykkeiden poistoja ja muita yrityskaupoista johtuvia hankintahinnan kohdentamiseen liittyviä eriä, uudelleenjärjestelykuluja ja muita niihin liittyviä kuluja sekä eräitä muita eriä, jotka eivät välttämättä ole merkityksellisiä Nokian liiketoiminnan toiminnallisen tuloksen arvioinnin kannalta.

1-6/2017	Ultra Broadband Networks ¹	Global Services	IP Networks and Applications ²	Nokian verkkoliiketoiminta yhteensä	Nokia Technologies	Konsernin yhteiset toiminnot ja Muut	Eliminoinnit	Ei-IFRS yhteensä	Ei-IFRS- oikaisu ³	Nokia yhteensä
EUR milj.										
Liikevaihto	4 401	2 809	2 663	9 873	616	562	-33	11 017	-21	10 996
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-2 230	-2 261	-1 503	-5 993	-30	-481	33	-6 471	-164	-6 635
Bruttokate	2 171	548	1 159	3 879	586	81	0	4 546	-185	4 361
<i>% liikevaihdosta</i>	<i>49,3 %</i>	<i>19,5 %</i>	<i>43,5 %</i>	<i>39,3 %</i>	<i>95,1 %</i>	<i>14,4 %</i>		<i>41,3 %</i>		<i>39,7 %</i>
Tutkimus- ja kehityskulut	-1 164	-44	-652	-1 860	-121	-142	0	-2 122	-357	-2 479
Myyntin ja hallinnon kulut	-594	-323	-403	-1 319	-108	-109	0	-1 536	-289	-1 825
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	22	-3	10	30	-12	9	0	26	-257	-230
Liikevoitto/-tappio	437	179	114	730	346	-161	0	915	-1 088	-173
<i>% liikevaihdosta</i>	<i>9,9 %</i>	<i>6,4 %</i>	<i>4,3 %</i>	<i>7,4 %</i>	<i>56,2 %</i>	<i>-28,6 %</i>		<i>8,3 %</i>		<i>-1,6 %</i>
<i>Poistot yhteensä</i>	-131	-40	-85	-256	-8	-23	0	-287	-524	-811
<i>Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksesta</i>	4	0	0	4	-10	0	0	-6	0	-6
EBITDA	572	219	199	990	343	-138	0	1 196	-564	632

¹ Mobile Networks -liikevaihto 3 353 miljoonaa euroa ja Fixed Networks -liikevaihto 1 048 miljoonaa euroa.

² IP Routing -liikevaihto 1 275 miljoonaa euroa, Optical Networks -liikevaihto 663 miljoonaa euroa ja Nokia Software -liikevaihto 724 miljoonaa euroa.

³ Ei-IFRS-tulokset eivät sisällä Alcatel-Lucent-kauppaan ja -integraatioon liittyviä kuluja. Ei-IFRS-tulokset eivät myöskään sisällä liikearvon arvonalentumiskuluja, aineettomien hyödykkeiden poistoja ja muita yrityskaupoista johtuvia hankintahinnan kohdentamiseen liittyviä eriä, uudelleenjärjestelykuluja ja muita niihin liittyviä kuluja sekä eräitä muita eriä, jotka eivät välttämättä ole merkityksellisiä Nokian liiketoiminnan toiminnallisen tuloksen arvioinnin kannalta.

4. LIIKEVAIHTO ALUEITTAIN (tilintarkastamaton)

EUR milj.	4-6/2018	4-6/2017	Muutos	1-6/2018	1-6/2017	Muutos
			4-6/2018 vrt. 4-6/2017			1-6/2018 vrt. 1-6/2017
Aasian ja Tyynenmeren alue	932	1 037	-10 %	1 842	2 093	-12 %
Eurooppa	1 548	1 676	-8 %	3 054	3 053	0 %
Kiinan alue	524	637	-18 %	1 003	1 202	-17 %
Latinalainen Amerikka	308	306	1 %	605	540	12 %
Lähi-itä ja Afrikka	447	435	3 %	878	840	5 %
Pohjois-Amerikka	1 554	1 528	2 %	2 855	3 268	-13 %
Yhteensä	5 313	5 619	-5 %	10 237	10 996	-7 %

5. HANKITUT LIIKETOIMINNAT JA LIIKETOIMINTOJEN MYYNNIT (tilintarkastamaton)

Hankitut liiketoiminnat

Vuoden 2018 aikana tehdyillä hankinnoilla ei ole merkittävää vaikutusta Nokian taseeseen, laajaan tulokseen tai kassavirtaan. Arvioidut yhteenlasketut hankintahinta, hankitut nettovarot ja liikearvo ovat 29 miljoonaa euroa, -1 miljoonaa euroa ja 30 miljoonaa euroa. Hankintojen kirjanpitoikästä on kesken ja Nokia tekee lisäanalyysyjä, jotka voivat johtaa oikaisuihin vuoden 2018 myöhempien vuosineljänneksien aikana.

Unium Inc.

Nokia hankki 100 % omistussuuden Unium Inc. -yhtiöstä 15.3.2018. Unium Inc. on yhdysvaltalainen ohjelmistoyritys, joka on erikoistunut kriittisen tärkeissä viestintäverkoissa ja kotitalouksien Wi-Fi sovelluksissa esiintyvien monimutkaisten langattomien verkkojen ongelmien ratkaisuihin. Hankintaan liittyvä liikearvo on allokoitu Fixed Networks -toimintasegmentille.

SpaceTime Insight Inc.

Nokia hankki SpaceTime Insight Inc:n liiketoiminnan 30.4.2018. SpaceTime Insight Inc. on yhdysvaltalainen ohjelmistoyritys, joka tarjoaa koneoppimiseen perustuvia analytiikkapalveluja ja IoT-sovelluksia maailman suurimpiin kuuluville logistiikka-, energia- ja yhdyskuntapalvelualojen organisaatioille. Hankintaan liittyvä liikearvo on allokoitu Nokia Software -toimintasegmentille.

Liiketoimintojen myynnit

Nokian Digital Health -liiketoiminnan myynti saatiin päätökseen 31.5.2018. Myynti käsitti 100 % Nokia Technologies (France) SA:n ja sen tytäryhtiöiden osakepääomasta. Nokia kirjasi myyntiin liittyen myyntitappiota 18 miljoonaa euroa liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

6. LOPETETUT TOIMINNOT (tilintarkastamaton)

Lopetetut toiminnot sisältävät HERE-liiketoiminnan sekä Devices & Services -liiketoiminnan jatkuvat taloudelliset vaikutukset. Näiden liiketoimintojen myynnit saatiin päätökseen HERE-liiketoiminnan osalta 4.12.2015 ja Devices & Services -liiketoiminnan osalta 25.4.2014.

Lopetettujen toimintojen tulos

EUR milj.	4-6/2018	4-6/2017	1-6/2018	1-6/2017
Liikevaihto	0	0	0	0
Hankinnan ja valmistuksen kulut	0	0	0	0
Bruttokate	0	0	0	0
Toimintakulut	2	-19	10	-28
Liikevoitto/-tappio	2	-19	10	-28
Rahoitustuotot ja -kulut	-3	5	80	1
Tappio/voitto ennen veroja	-1	-14	90	-27
Tuloverotuotto/-kulu	2	0	73	-2
Katsauskauden tavanomaisen toiminnan voitto/tappio	1	-14	163	-29
Liiketoimintojen myyntivoitto verojen jälkeen	0	0	0	0
Katsauskauden lopetettujen toimintojen voitto/tappio	1	-14	163	-29

Lopetettujen toimintojen rahavirrat

EUR milj.	Raportoitu 4-6/2018	Raportoitu 4-6/2017	Raportoitu 1-6/2018	Raportoitu 1-6/2017
Liiketoiminnan nettorahavirta	72	-1	-34	-3
Investointien nettorahavirta	7	-1	10	-1
Katsauskauden nettorahavirta	79	-2	-24	-4

Vuonna 2018 lopetettujen toimintojen tulos ja rahavirrat liittyvät pääasiassa Intian Devices & Services -liiketoimintaa koskevassa verokiistassa saavutettuun ratkaisuun. Verokiista liittyi Nokia India Private Limited:in Nokia Oyj:lle maksamien käyttöjärjestelmäohjelmistojen lähdeverotukseen.

7. ELÄKKEET JA MUUT TYÖSUHTEEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET ETUUDET (tilintarkastamaton)

Nokialla on useita työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia koskevia järjestelyjä eri maissa, ja ne sisältävät sekä etuus pohjaisia että maksupohjaisia järjestelyjä. Etuus pohjaiset järjestelyt sisältävät eläkejärjestelyjä ja eläköitymisen jälkeisiä sosiaalietuusjärjestelyjä, kuten eläköitymisen jälkeisiä työterveydenhuollon etuuksia ja henkivakuutus turvajärjestelyjä. Etuus pohjaiset järjestelyt altistavat Nokian vakuutusmatemaattisille riskeille, joita ovat muun muassa sijoitusriski, korkoriski ja odotettavissa olevaan elinikään liittyvä riski. Etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen piirteet ja niihin liittyvät riskit vaihtelevat kunkin maan lainsäädännöllisen, verotuksellisen ja taloudellisen ympäristön mukaan.

96% Nokian etuusvelvoitteesta ja 98% järjestelyihin kuuluvien varojen käyvistä arvoista uudelleenmääritettiin 30.6.2018. Nokian eläkkeet ja työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet Yhdysvalloissa on uudelleenmääritetty päivitettyillä ulkopuolisen aktuaarin arvostuksilla ja Nokian pääasialliset eläkejärjestelyt Yhdysvaltojen ulkopuolella (Saksassa, Iso-Britanniassa, Sveitsissä ja Belgiassa) on uudelleenmääritetty raportointiajankohdan diskonttauskorkomuuksien perusteella. Muiden eläke- ja työsuhteen päättymisen jälkeisten velvoitteiden uudelleenmäärittämättä jättämisen vaikutuksen ei katsota olevan olennainen.

Muutokset eläkkeiden ja työsuhteen päättymisen jälkeisten järjestelyjen kirjatuihin nettovaroissa/-veloissa

EUR milj.	30.6.2018			30.6.2017			31.12.2017		
	Eläke- etuudet ¹	Työsuhteen päättymisen jälkeen tarjottavat etuudet	Yhteensä	Eläke- etuudet ¹	Työsuhteen päättymisen jälkeen tarjottavat etuudet	Yhteensä	Eläke- etuudet ¹	Työsuhteen päättymisen jälkeen tarjottavat etuudet	Yhteensä
Kirjatut nettovarot/-velat 1.1.	1 525	-1 986	-461	1 284	-2 482	-1 198	1 284	-2 482	-1 198
Kauden työsuorituksen perustuvat menot	-90	0	-90	-88	0	-88	-180	0	-180
Korkotuotot/-kulut	26	-32	-6	22	-43	-21	44	-81	-37
Järjestelyn supistaminen	-21	0	-21	-28	-1	-29	-5	-1	-6
Eläke- ja terveydenhuollon järjestelyjen muutokset	0	0	0	0	0	0	9	0	9
Tuloslaskelmaan kirjattu yhteensä	-85	-32	-117	-94	-44	-138	-132	-82	-214
Kauden vakuutusmatemaattiset voitot/-tappiot	351	178	529	386	-1	385	823	133	956
Omaisuserän enimmäismäärän muutokset, lukuun ottamatta korkokuluihin/-tuottoihin sisältyviä eriä	-95	0	-95	-88	0	-88	-233	0	-233
Muihin laajan tuloksen eriin kirjattu yhteensä	256	178	434	298	-1	297	590	133	723
Valuuttakurssierot	77	-51	26	-151	192	41	-240	297	57
Maksusuoritukset ja maksetut etuudet	103	-5	98	137	-2	135	246	4	250
Muut muutokset ²	-1	-6	-7	0	-12	-12	-223	144	-79
Kauden päättyessä kirjatut nettovarot/-velat	1 875	-1 902	-27	1 474	-2 349	-875	1 525	-1 986	-461
joista:									
- Etuus pohjaiset eläkevarat	4 248	0	4 248	3 868	0	3 868	3 979	0	3 979
- Etuus pohjaisiin eläkkeisiin ja muihin työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvät velat	-2 373	-1 902	-4 275	-2 394	-2 349	-4 743	-2 454	-1 986	-4 440

¹Sisältää eläkkeet sekä muut eläköitymiseen ja työsuhteen päättymiseen liittyvät korvaukset.

²Sisältää Section 420 -siirtoja, medicare-korvauksia, liiketoimintojen yhdistämisen kautta toteutuneet hankinnat ja muut siirrot.

Diskonttauskorkojen painotetut keskiarvot

	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
Yhdysvallat - Eläkkeet	3,9	3,4	3,3
Yhdysvallat - Eläköitymisen jälkeinen terveydenhuolto ja muut	3,7	3,1	3,1
Yhdysvallat - Eläköitymisen jälkeinen ryhmähenkivakuutus	4,0	3,6	3,4
Euro - Eläkkeet ¹	1,5	1,7	1,3
Iso-Britannia - Eläkkeet	2,7	2,6	2,5

¹Sisältää eläkkeet sekä muut eläköitymiseen ja työsuhteen päättymiseen liittyvät korvaukset.

Rahastoitu asema

	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
Etuusvelvoitteet	(24 276)	(26 810)	(25 498)
Järjestelyn varojen käypä arvo	24 869	26 307	25 536
Rahastoitu asema	593	(503)	38
Omaisuserän enimmäismäärän vaikutus	(620)	(372)	(499)
Kauden päättyessä kirjattu nettovelka	(27)	(875)	(461)

8. LASKENNALLISET VEROT (tilintarkastamaton)

30.6.2018 Nokia oli kirjannut 4,9 miljardia euroa laskennallisia verosaamisia. Laskennalliset verosaamiset kirjataan maakohtaisesti siihen määrään saakka kuin on todennäköistä, että verotettavaa tuloa syntyy näitä tappioita, käyttämättömiä veronhyvityksiä ja vähennyskelpoisia väliaikaisia eroja kattamaan. Valtaosa kirjatusta laskennallisista verosaamisista liittyy verotuksessa käyttämättömiin tappioihin, käyttämättömiin veronhyvityksiin ja vähennyskelpoisiin väliaikaisiin eroihin Suomessa (2,5 miljardia euroa) ja Yhdysvalloissa (1,2 miljardia euroa). Perustuen viimeisten vuosien kannattavuuteen Suomessa ja Yhdysvalloissa sekä viimeisimpiin ennusteisiin tulevasta taloudellisesta tuloksesta, Nokia on pystynyt riittävästi osoittamaan olevan todennäköistä, että verotuksessa käyttämättömät tappiot, käyttämättömät veronhyvitykset ja vähennyskelpoiset väliaikaiset erot voidaan Suomessa ja Yhdysvalloissa hyödyntää ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Nokiassa oli 30.6.2018 noin 5 miljardia euroa kirjaamattomia laskennallisia verosaamisia liittyen verotuksessa käyttämättömiin tappioihin, käyttämättömiin veronhyvityksiin ja vähennyskelpoisiin väliaikaisiin eroihin. Pääosa kirjaamattomista laskennallisista verosaamisista liittyy Ranskaan (noin 4 miljardia euroa). Näitä laskennallisia verosaamisia ei ole kirjattu hyödyntämisen epävarmuuden takia. Merkittävä osa Ranskan laskennallisista verosaamisista ei vanhene ja on käytettävissä tulevia verovelkoja vastaan. Ranskassa tappioita voidaan vähentää vuosittain 50 % verotettavasta tulosta.

30.6.2018 Nokiassa oli 0,4 miljardia euroa laskennallisia verovelkoja. Suurin osa laskennallisista verovelkoista liittyy Alcatel-Lucentin hankinnan kirjanpitosäveltelyssä tehtyihin käyvän arvon oikaisuihin.

9. NETTOKASSA JA LYHYTAIKAiset Sijoitukset (tilintarkastamaton)

EUR milj.	30.6.2018	30.6.2017	31.3.2018	31.12.2017
Lyhytaikaiset sijoitukset	867	1 270	1 342	911
Rahavarat	4 993	6 647	6 555	7 369
Kassa ja lyhytaikaiset sijoitukset	5 861	7 917	7 897	8 280
Pitkäaikaiset korolliset velat	2 771	3 577	3 172	3 457
Lyhytaikaiset korolliset velat	946	376	548	309
Korolliset velat	3 717	3 953	3 721	3 766
Nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset	2 144	3 964	4 176	4 514

10. RAHOITUSINSTRUMENTTIEN KÄYPÄ ARVO (tilintarkastamaton)

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat luokitellaan arvostusmenetelmissä käytettyjen julkaisemattomien syöttötietojen määrän perusteella. Kolme hierarkiatasoa perustuvat siihen, että rahoitusvarojen ja -velkojen käypää arvoa määritettäessä syöttötietojen arviointia tarvitaan sitä enemmän, mitä ylemmälle tasolle siirrytään. Tasolla 1 arvostaminen tapahtuu pörssinoteerattujen tuotteiden markkina-arvon perusteella, tasolla 2 arvostus perustuu ensisijaisesti kolmansien osapuolten hinnoittelupalveluista saataviin noteerauksiin, ja tasolla 3 tarvitaan eniten johdon harkintaa. Katso lisätietoja arvostusmenetelmistä ja periaatteista vuoden 2017 vuosikertomuksemme liitetiedosta 2, Merkittävät laskentaperiaatteet, ja liitetiedosta 24, Rahoitusinstrumenttien käypä arvo. Lisätietoja luokittelumuutoksista IFRS 9 käyttöönottoon liittyen on esitetty liitetiedossa 14, Uudet kirjanpitosäännökset. Seuraavassa taulukossa käypään arvoon kirjattujen erien arvostus suoritetaan toistuvasti.

EUR milj.	Kirjanpitoarvo								Käypä arvo
	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti			Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta			Yhteensä	
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Taso 1	Taso 2	Taso 3		
30.6.2018									
Pitkäaikaiset sijoitukset	0	2	0	671	0	0	0	673	673
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	163	0	108	9	0	65	0	345	330
Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat sisältäen johdannaiset	21	0	96	0	0	128	0	245	245
Myyntisaamiset	0	0	0	0	0	4 878	0	4 878	4 878
Lyhytaikaiset sijoitukset	148	0	72	0	0	647	0	867	867
Rahavarat	3 840	0	1 153	0	0	0	0	4 993	4 993
Rahoitusvarat yhteensä	4 172	2	1 429	680	0	5 718	0	12 001	11 986
Pitkäaikaiset korolliset velat	2 771	0	0	0	0	0	0	2 771	2 824
Muut pitkäaikaiset velat	33	0	0	692	0	0	0	725	725
Lyhytaikaiset korolliset velat	946	0	0	0	0	0	0	946	959
Muut lyhytaikaiset rahoitusvelat sisältäen johdannaiset	0	0	249	0	0	0	0	249	249
Muut velat, osingonjakovelka	135	0	0	0	0	0	0	135	135
Ostovelat	3 900	0	0	0	0	0	0	3 900	3 900
Rahoitusvelat yhteensä	7 785	0	249	692	0	0	0	8 726	8 792

EUR milj.	Kirjanpitoarvo								Käypä arvo
	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti			Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta			Yhteensä	
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Taso 1	Taso 2	Taso 3		
31.12.2017									
Pitkäaikaiset available-for-sale-sijoitukset	119	0	0	0	16	137	544	816	816
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	108	0	99	8	0	0	0	215	195
Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat sisältäen johdannaiset	106	0	196	0	0	0	0	302	302
Myyntisaamiset	6 880	0	0	0	0	0	0	6 880	6 880
Available-for-sale-sijoitukset, likvidit varat	0	0	0	0	0	911	0	911	911
Rahavarat	5 407	0	1 962	0	0	0	0	7 369	7 369
Rahoitusvarat yhteensä	12 620	0	2 257	8	16	1 048	544	16 493	16 473
Pitkäaikaiset korolliset velat	3 457	0	0	0	0	0	0	3 457	3 574
Muut pitkäaikaiset velat	44	0	0	672	0	0	0	716	716
Lyhytaikaiset korolliset velat	309	0	0	0	0	0	0	309	309
Muut lyhytaikaiset rahoitusvelat sisältäen johdannaiset	0	0	268	0	0	0	0	268	268
Ostovelat	3 996	0	0	0	0	0	0	3 996	3 996
Rahoitusvelat yhteensä	7 806	0	268	672	0	0	0	8 746	8 863

Taso 3 Rahoitusvarat sisältävät suuren määrän sijoituksia listaamattomiin osakkeisiin sekä listaamattomiin rahastoihin, mukaan lukien kasvuvaiheen sijoituksiin erikoistuneen Nokia Growth Partnersin hallinnoimat sijoitukset ja varhaisen vaiheen mahdollisuuksiin keskittyvät BlueRun Venturesin hallinnoimat sijoitukset.

Taso 3 Rahoitusvelat sisältää ehdollisen veloitteen China Huaxinille liittyen Nokia Shanghai Belliin.

EUR milj.	Taso 3 Rahoitusvarat	Taso 3 Rahoitusvelat
Tase 31.12.2017	552	-672
IFRS 9 -standardin käyttöönotto ¹	122	0
Tase 1.1.2018	674	-672
Voitot/tappiot tuloslaskelmassa, netto	8	-15
Lisäykset	45	0
Vähennykset	-49	4
Muut muutokset	2	-9
Tase 30.6.2018	680	-692

¹Pitkäaikaiset available-for-sale-sijoitukset, joiden käyvän arvon on katsottu olevan sama kuin kirjanpitoarvo kirjattuna efektiivisen koron menetelmällä vähennettynä arvonalennuksilla IAS 39 mukaisesti, koska näille yksityisiin rahastoihin tehdyille sijoituksille ei ole luotettavaa tapaa arvioida käypää arvoa, luokitellaan IFRS 9 mukaisesti tason 3 rahoitusinstrumenteiksi arvostettuna käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Tason 3 venture fund -sijoitusten ja muiden vastaavien sijoitusten voitot ja tappiot kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin. 30.6.2018 saldoon sisältyvistä tason 3 rahoitusinstrumenteista kirjattiin Nokian tuloslaskelmaan 46 miljoonan euron nettotappio vuonna 2018 (63 miljoonan euron nettovoitto vuonna 2017).

11. VARAUKSET (tilintarkastamaton)

EUR milj.	Uudelleen- järjestelyvaraukset	Divestointiin liittyvät	Takuu- varaukset	Projekti- tappiot	Oikeuden- käynnit	Ympäristövaraus	Varaukset sitovien ostosopimusten tappioista	Muut	Yhteensä
1.1.2018	722	76	210	76	130	107	66	502	1 888
Muuntoerot	0	-5	0	1	-11	2	1	1	-10
Uudelleenluokittelu	0	0	0	0	9	0	-1	-9	-1
Kirjattu tuloslaskelmaan	155	-4	47	-5	17	-1	23	-106	125
<i>Lisäykset</i>	179	0	78	0	23	1	38	40	358
<i>Muutokset arvionvaraisissa erissä¹</i>	-24	-4	-31	-5	-6	-2	-15	-146	-233
Vuoden aikana käytetyt ²	-200	0	-53	-7	-18	-4	-15	-32	-329
30.6.2018	676	67	204	65	126	104	73	357	1 673

¹Muiden varausten muutokset arvionvaraisissa erissä sisältää varauksen purkua 110 miljoonaa euroa johtuen verokiistapäätöksestä lopetetuissa toiminnoissa.

²Uudelleenjärjestelyvarausten käyttöön sisältyy siirtoja siirtovelkoihin, joista 33 miljoonaa euroa oli siirtovelloissa 30.6.2018.

12. KOROLLISET VELAT (tilintarkastamaton)

Liikkeellelaskija/Lainaaja	Rahoitusväline	Valuutta	Nimellisarvo (Milj.)	Lopullinen eräpäivä	Kirja-arvo (EUR milj.)		
					30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
Nokia Oyj	6,75 % velkakirja	EUR	231	Helmikuu 2019	236	245	241
Nokia Oyj	5,375 % velkakirja	USD	581	Toukokuu 2019	498	517	487
Nokia Oyj	1,00 % velkakirja	EUR	500	Maaliskuu 2021	498	498	498
Nokia Oyj	3,375 % velkakirja	USD	500	Kesäkuu 2022	409	431	406
Nokia Oyj	2,00 % velkakirja	EUR	750	Maaliskuu 2024	744	743	744
Nokia Oyj	4,375 % velkakirja	USD	500	Kesäkuu 2027	399	428	404
Nokia of America Corporation	6,50 % velkakirja	USD	74	Tammikuu 2028	64	65	62
Nokia of America Corporation	6,45 % velkakirja	USD	206	Maaliskuu 2029	179	183	174
Nokia Oyj	6,625 % velkakirja	USD	500	Toukokuu 2039	434	446	424
Nokia Oyj	Luottolimiittisopimus	EUR	1579	Kesäkuu 2020	0	0	0
Nokia Oyj ja useat tytäryhtiöt	Muut velat				256	397	326
Yhteensä					3 717	3 953	3 766

Kaikki Nokian lainat ovat vakuudettomia eikä niihin liity rahoituskovenantteja.

13. VASTUUSITOUMUKSET (tilintarkastamaton)

EUR milj.	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
Omasta puolesta annetut vakuudet			
Annetut pantit	0	5	5
Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta¹			
Rahoituslaitosten antamat takaukset	1 596	1 782	1 678
Muut takaukset	504	751	487
Vastuusitoumukset kolmansien osapuolten puolesta			
Muut takaukset	28	31	27
Leasingvastuut	818	1 014	961
Rahoitussitoumukset			
Asiakasrahoitussitoumukset	468	546	495
Rahoitussitoumukset osakkuusyhtiöille	20	18	20
Venture fund -sitoumukset	375	461	396

Vastuusitoumukset on esitetty suurimpaan mahdolliseen arvoonsa.

¹Vastuusitoumuksissa samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta Nokia raportoi kolmansille osapuolille annetut takaukset, jotka liittyvät tavanomaiseen liiketoimintaan. Nämä ovat pääsääntöisesti rahoituslaitosten Nokian asiakkaille sopimusvelvoitteiden täyttämiseksi antamia takauksia, kuten rahoituslaitosten puolestamme antamia tarjoustakauksia, toimitustakauksia, ja takuuajan takauksia. Lisäksi Nokia on myöntänyt suoraan asiakkaille takauksia, joiden osalta Nokia on ensisijaisessa takausvastuussa. Tällaisten takausten määrä oli 1 052 miljoonaa euroa (1 508 miljoonaa euroa 30.6.2017 ja 1 114 miljoonaa euroa 31.12.2017). Lisäksi muissa takauksissa raportoimme Nokian liiketoimintaa tukeviin sopimuksiin liittyvät ei-kaupalliset takaukset. Takauksien antaminen on perustunut yhtiön sisäisiin ohjeistuksiin ja aktiiviseen takauskannan hallinnointiin, minkä vuoksi takauksiin liittyviä merkittäviä maksuvaatimuksia ei ole viime vuosien aikana yhtiölle esitetty.

14. UUDET STANDARDIT (tilintarkastamaton)

Nokia on ottanut käyttöön IFRS 9, Rahoitusinstrumentit ja IFRS 15, Myyntituotot asiakassopimuksista -standardit niiden tullessa voimaan 1.1.2018. Tämä liitetieto kuvaa käyttöönoton vaikutuksia Nokian konsernitiilinpäätökseen ja kertoo lisäksi käyttöönoton seurauksena Nokian laatimisperiaatteisiin tehdyistä muutoksista. IFRS 9 ja IFRS 15 -standardien siirtymäsääntöjen mukaisesti Nokia ei ole oikaissut aiempien vuosien vertailutietoja.

Seuraavassa taulukossa esitetään kullekin taseen riville tehty oikaisu. Niitä rivejä, joihin muutoksella ei ollut vaikutusta, ei ole esitetty ja tästä seuraa, että taulukossa esitettäviä summia ja välisummia ei ole mahdollista laskea esitetyillä luvuilla. Kuhunkin standardiin liittyvät oikaisut on selitetty yksityiskohtaisesti alla.

Konsernitase (ote)

EUR milj.	31.12.2017	IFRS 9	IFRS 15	1.1.2018
VASTAAVAA				
Pitkäaikaiset sijoitukset	0	679		679
Available-for-sale-sijoitukset	816	-816		0
Laskennalliset verosaamiset	4 582	9		4 591
Muut rahoitusvarat	215	132		347
Pitkäaikaiset varat	21 160	4	0	21 164
Myyntisaamiset	6 880	-46	-2 130	4 704
Asiakassopimuksiin perustuvat omaisuuserät ¹	0		1 537	1 537
Siirtosaamiset ja ennakkomaksut	1 259			1 259
Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat	302	4		306
Lyhytaikaiset sijoitukset	0	1 008		1 008
Available-for-sale -sijoitukset, likvidit varat	911	-911		0
Rahavarat	7 369	-101		7 268
Lyhytaikaiset varat	19 841	-46	-593	19 202
Vastaavaa yhteensä	41 024	-43	-593	40 389
VASTATTAVAA				
Arvonmuutosrahasto ja muut rahastot	1 094	-252		842
Kertyneet voittovarot	1 147	214	-16	1 345
Oma pääoma yhteensä	16 218	-38	-16	16 164
Laskennalliset verovelat	413	-5	-5	403
Asiakassopimuksiin perustuvat velat	0		1 087	1 087
Myyntiin jaksotukset ja muut pitkäaikaiset velat	2 986		-1 087	1 899
Pitkäaikainen vieras pääoma	12 063	-5	-5	12 053
Asiakassopimuksiin perustuvat velat ¹	0		2 660	2 660
Siirtovelat, myyntiin jaksotukset ja muut velat	6 666		-3 232	3 434
Lyhytaikainen vieras pääoma	12 744	0	-572	12 172
Vastattavaa yhteensä	41 024	-43	-593	40 389

¹Nokia jatkaa asiakassopimuksiin perustuvien omaisuuserien ja lyhytaikaisten asiakassopimuksiin perustuvien velkojen esittämisen arvioimista. Katso lisätietoja alla kohdassa Avaavan taseen oikaisu ja IFRS 15:n soveltaminen vuonna 2018.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit

IFRS 9 korvaa standardin IAS 39, Rahoitusinstrumentit: Kirjaaminen ja arvostaminen. Standardi käsittelee rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelua ja arvostamista, tuo uuden arvonalentumismallin sekä uuden suojauslaskentamallin. Nokia soveltaa standardia oikaisematta vertailutietoja, jolloin IFRS 9:ään siirtymisen kokonaisvaikutus näytetään avaavan taseen muun laajan tuloksen ja kertyneiden voittovarojen oikaisuna 1.1.2018.

IFRS 9:n käyttöönoton vaikutus Nokian tilinpäätökseen on esitetty alla.

Rahoitusvarojen luokittelu ja arvostaminen

Nokia luokittelee rahoitusvaransa kolmeen kategoriaan: jaksotettu hankintameno, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat.

Luokittelupäätöstä tehdessä huomioidaan niin rahoitusvaran sopimukseen perustuvat rahavirrat kuin Nokian liiketoimintamalli, jota käytetään kyseisen rahoitusvaran hallinnointiin. Uudet kategoriat korvaavat IAS 39:n mukaiset rahoitusvarojen kategoriat: available-for-sale-sijoitukset, johdannaiset ja muut lyhytaikaiset rahoitusvarat, lainasaamiset, myyntisaamiset, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat.

Nokia määrittää rahoitusvarojen hallinnoinnissa käytettävät liiketoimintamallit portfoliotasolla. Liiketoimintamallien tulee perustua käytännön liiketoiminnan johtamiseen. Jaksotettuun hankintamenuon arvostetaan ne rahoitusvarat, joita pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoite on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi. Kyseiset rahavirrat koostuvat pääoman ja koron maksusta. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostetaan ne rahoitusvarat, joita pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoite saavutetaan sekä keräämällä sopimukseen perustuvia rahavirtoja että myymällä rahoitusvaroja. Nämä rahavirrat koostuvat pääoman ja koron maksusta. Rahoitusvarat, joita ei arvosteta jaksotettuun hankintamenuon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Edellä mainittujen periaatteiden lisäksi suojaussuhteen osana oleminen vaikuttaa rahoitusvaran luokitteluun ja arvostamiseen.

Pitkäaikaiset sijoitukset: Sijoitukset listaamattomiin osakkeisiin, teknologiaan liittyviin julkisesti noteerattuihin osakkeisiin ja listaamattomiin venture fund –rahastoihin luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. IAS 39 mukainen luokittelu oli available-for-sale-sijoitukset. IFRS 9 käyttöönoton yhteydessä suoritettua liiketoimintamallin analysoinnin perusteella arvostustulos kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat: Käyttörajoitusten alaiset pankkitalletukset luokitellaan jaksotettuun hankintamenuon. IAS 39 mukainen luokittelu oli available-for-sale.

Lainasaamiset: Nokia pitää asiakkaille ja toimittajille myönnettyjä lainoja hallussaan sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoite saavutetaan sekä keräämällä sopimukseen perustuvia rahavirtoja, että myymällä asiakaslainoja. Tästä johtuen asiakkaille myönnetty lainat kirjataan sekä alkuperäisen kirjauksen yhteydessä että jatkossa käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. IAS 39 mukaisesti lainasaamiset arvostettiin käyttämällä efektiivisen koron menetelmää vähennettynä arvonalennuksilla.

Johdannaiset: Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, luokitellaan ja arvostetaan edelleen samoilla periaatteilla lukuun ottamatta kytkettyjä johdannaisia. IFRS 9:n mukaisesti koko sopimus arvioidaan ja arvostetaan edellä mainittujen periaatteiden mukaisesti ja luokitellaan yhtenä kokonaisuutena. IAS 39:n mukaisesti kytketyt johdannaiset arvostettiin käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Lyhytaikaiset sijoitukset: Johdannaistransaktioiden vakuuksina käytetyt määräaikaistalletukset luokitellaan lyhytaikaisiksi sijoituksiksi ja arvostetaan hankintamenuon. Aikaisemmin nämä määräaikaistalletukset luokiteltiin rahavaroihin. Kiinteätuoitoiset sijoitukset ja rahamarkkinasijoitukset luokitellaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta siinä tapauksessa, että instrumenttien rahavirrat koostuvat pääoman ja koron maksusta eivätkä ole osa strukturoitua sijoitustuotetta (aikaisemmin luokiteltu available-for-sale-sijoituksiin). Muut sijoitukset luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Myyntisaamiset: Nokia pitää myyntisaamisia hallussaan sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoite saavutetaan sekä keräämällä sopimukseen perustuvia rahavirtoja, että myymällä myyntisaamisia. Tästä johtuen myyntisaamiset arvostetaan alun perin nimellisarvoonsa ja myöhemmin käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. IAS 39:n mukaan myyntisaamiset arvostettiin jaksotettuun hankintamenuon.

Rahoitusvelkojen luokittelu ja arvostus

Nokia luokittelee johdannaisvelat käypään arvoon tulosvaikutteisesti ja muut rahoitusvelat jaksotettuun hankintamenuon arvostettaviin. Nämä ryhmät korvaavat seuraavat aikaisemmin käytössä olleet ryhmät: johdannaiset ja muut rahoitusvelat, yhdistelmäinstrumentit, rahoituslainat ja ostovelat. IFRS 9:n käyttöönotolla ei ollut merkittävää vaikutusta rahoitusvelkojen luokitteluun ja arvostukseen.

Arvon alentuminen

Uuden arvonalentumismallin mukaisesti Nokia arvioi rahoitusvarojen tulevaisuudessa odotettavissa olevia luottotappioita kun taas IAS 39:n mukainen arvonalentumistappio kirjattiin toteutuneiden luottotappioiden perusteella. Arvonalentumismallin vaatimukset koskevat asiakaslainoja ja lyhytaikaisia sijoituksia, jotka on arvostettu käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, jaksotettuun hankintamenuon arvostettuja rahoitusvaroja sekä takaussopimuksia ja luottosopimuksia.

Luottotappiota koskeva vähennyserä arvostetaan määrään, joka vastaa 12 kuukaudelta odotettavissa olevia luottotappioita, paitsi jos rahoitusvaraan liittyvä luottoriski on lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen. Myyntisaamisten ja asiakassopimuksiin perustuvien omaisuuserien arvonalentumisen määrittämiseen Nokia soveltaa yksinkertaistettua menettelyä, jonka mukaisesti luottotappiota vastaava vähennyserä arvostetaan määrään, joka vastaa koko voimassaoloajalta odotettavissa olevia luottotappioita.

Suojauslaskenta

Nokian valuuttariskin hallinnan toimintatavat ja suojauslaskentamalli on jo saatettu IFRS 9:n vaatimusten mukaisiksi, joten kaikki suojaussuhteet täyttävät jatkuvina suojaussuhteina käsittelyn edellytykset. IFRS 9 ei enää sisällä vaatimusta suojauksen 80-125 % tehokkuudesta. Suojauksen tehokkuutta arvioidaan suojauskohteen ja suojausinstrumentin välisen taloudellisen suhteen perusteella. Nokia erottaa toisistaan termiinisopimuksen korko-osuuden ja spot-osuuden ja määrittää suojausinstrumentiksi pelkästään termiinisopimuksen spot-osuuden arvonmuutoksen. Lisäksi Nokia erottaa optiosopimuksen aika-arvon sekä valuuttojen välisen viitekoronvaihtosopimuksen preemion. Nämä suojauskustannukset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin samoilla periaatteilla kuin sopimusten perusarvot. IAS 39 mukaan nämä kustannukset kirjattiin tulosvaikutteisesti tapahtumahetkellä.

Rahoitusvarojen luokittelu- ja arvostusmuutosten euromääräinen vaikutus taseeseen on esitetty rivi riviltä alla.

	IAS 39 luokittelu	IFRS 9 luokittelu	31.12.2017 (IAS 39)	1.1.2018 (IFRS 9)	Muutos luokittelussa	Muutos arvostuksessa
Pitkäaikaiset sijoitukset						
Sijoitukset listaamattomiin osakkeisiin ¹	Available-for-sale	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	679	679		
Käyttörajoitusten alaiset pankkitalletukset ²	Available-for-sale	Jaksotettu hankintameno	137		-137	
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat						
Käyttörajoitusten alaiset pankkitalletukset ²	Available-for-sale	Jaksotettu hankintameno		137	137	
Asiakasrahoitus, pitkäaikainen osuus ⁴	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	75	70		-5
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	107	107		
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	33	33		
Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat, sisältäen johdannaiset						
Johdannaiset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	196	196		
Asiakasrahoitus, lyhytaikainen osuus ⁴	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	84	84		
Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat ²	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	22	27	4	
Myyntisaamiset						
Myyntisaamiset ³	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	6 880	6 833		-46
Lyhytakaiset sijoitukset						
Available-for-sale-investoinnit, likvidit varat ⁵	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti		84	84	
Available-for-sale-investoinnit, likvidit varat ^{2, 5}	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	911	823	-88	

Jaksotettuun hankintameno arvoitetut rahoitusvarat ⁶	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	101	101	
Rahavarat					
Käypään arvoon arvoitetut rahoitusvarat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	1 962	1 962	
Jaksotettuun hankintameno arvoitetut rahoitusvarat ⁶	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	5 407	5 305	-101
Laskennalliset verosaamiset ja -velat					
Laskennalliset verosaamiset			4 582	4 591	9
Laskennalliset verovelat			413	409	-2
Oma pääoma					
Arvonmuutosrahasto ja muut rahastot ^{1, 3, 4, 7, 8}			1 094	843	-210
Kertyneet voittovarot ^{1, 7, 8}			1 147	1 361	212

¹Standardin käyttöönoton yhteydessä laajan tuloksen arvonmuutosrahastoon kirjatut nettopositiiviset arvonmuutokset Nokian venture fund -sijoituksista, yhteensä 226 miljoonaa, esitetään avaavan taseen kertyneiden voittovarojen oikaisuna. Sijoitusten arvostuksessa tai käyvässä arvossa ei ole tapahtunut muutosta.

²Tiettyt käyttörajoitusten alaiset pankkitalletukset, jotka IAS 39 mukaisesti luokiteltiin pitkäaikaisiin available-for-sale-investointeihin, on luokiteltu jaksotettuun hankintameno. Näiden pankkitalletusten kirjanpitoarvo pysyy ennallaan.

³Myyntisaamisiin liittyvä alkuperäinen käyvän arvon oikaisu, 46 miljoonan euron tappio, esitetään avaavan taseen laajaan tulokseen siirtymän yhteydessä tehtynä oikaisuna.

⁴Asiakkailla myönnettyihin lainoihin liittyvä alkuperäinen käyvän arvon oikaisu, 4 miljoonan euron tappio, esitetään avaavan taseen laajan tuloksen oikaisuna siirtymäsäännösten mukaisesti.

⁵Nokia on arvioinut tällä hetkellä lyhytaikaisiin available-for-sale-sijoitukset, likvidit varat -ryhmään luokiteltuja sijoituksia ja luokittelee ryhmään sisältyvät tietyt sijoitusrahastot käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi. Loput ryhmän sijoituksista täyttävät edellytykset sisällyttämiselle käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavien ryhmään.

⁶Eräät johdannaistransaktioiden vakuuksina käytetyt määräaikaistalletukset, jotka oli IAS 39 mukaisesti luokiteltu rahavaroihin, on luokiteltu lyhytaikaisiin rahoitusvaroihin IFRS 9 -liiketoimintamallin arvioinnin yhteydessä. Tämä siirtymän yhteydessä tehty oikaisu on esitetty konsernin rahavirtalaskelmassa investointien rahavirrassa lyhytaikaisten sijoitusten lisäyksenä.

⁷Nokia on arvioinut uuden arvonalentumismallin vaikutusta. Koska Nokian lainasaamisten ja rahamarkkinasijoitusten luottokelpoisuus on korkea, ei uudella mallilla ole merkittävää vaikutusta. Nokia on kirjannut 9 miljoonan euron arvonalentumisen asiakkaille myönnettyihin lainoihin, sillä uusi malli johtaa aikaisempaan arvonalentumisten kirjaamiseen. Arvonalentuminen esitetään siirtymän yhteydessä tehtynä avaavan taseen laajan tuloksen oikaisuna.

⁸Rahavirtojen suojauksen suojauskannassa Nokia on määrittänyt, että suojauskustannus kirjataan laajaan tulokseen, kunnes suojauskohde vaikuttaa voittoon tai tappioon. Tästä johtuen avaavan taseen muihin laajan tuloksen eriin ja voittovaroihin on kirjattu vuoden 2017 lopussa siirtymän yhteydessä 10 miljoonan euron tappio, joka on syntynyt kertyneistä termiinisopimusten spot-osuuksien arvonmuutoksista. Ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosijoitusten suojauksen suojauskannassa Nokia on määrittänyt, että suojauskustannus kirjataan laajaan tulokseen ja jaksotetaan voittoon tai tappioon suojauksen voimassaoloaikana. Ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosijoitusten suojauskannusten kirjanpitokäsittelyyn siirtymän yhteydessä tehty oikaisu ei ole merkittävä.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista

IFRS 15 korvaa IAS 18, Tuotot, ja IAS 11, Pitkäaikaishankkeet, standardit sekä sisältää uuden viisivaiheisen mallin asiakassopimuksesta saatavien myyntituottojen tuloutukseen. IFRS 15:n mukaisesti myyntituotot kirjataan siten, että ne kuvaavat luvattujen tavaroiden tai palvelujen luovuttamista asiakkaalle sellaisena rahamääränä, joka kuvastaa vastiketta, johon yhteisö odottaa olevansa oikeutettu kyseisiä tavaroita tai palveluja vastaan. Nokia otti standardin käyttöön yksinkertaistetun takautuvan lähestymistavan mukaisesti, ja esittää käyttöönoton kokonaisvaikutuksen avaavan taseen kertyneiden voittovarojen oikaisuna 1.1.2018.

Johto on analysoinut IFRS 15:n vaikutuksen konsernin tilinpäätökseen, ja päätynt siihen johtopäätökseen, että uudella standardilla ei ole ollut olennaista vaikutusta konsernitiilinpäätöksen kertyneisiin voittovaroihin. Konsernitaseen esittämisessä tapahtuneet muutokset on eritelty alla kohdassa Avaavan taseen oikaisu ja IFRS 15:n soveltaminen vuonna 2018. Johdon analysointitoimenpiteet kattoivat avointen sopimusten läpikäynnin 31.12.2017 asti, keskittyen seuraaviin aihealueisiin:

Asiakassopimukset

Johto on ottanut huomioon uuden standardin mukaisen sopimuksen määritelmän, ja todennut että ainoastaan sitovat sopimusjärjestelyt tulisi ottaa huomioon sopimusten kirjanpidossa. Tämän perusteella puitesopimukset tullaan käsittelemään kirjanpidossa tilausten, sopimuksessa sovittujen alennusten ja muiden merkityksellisten oikeuksien pohjalta. Aiemmin, laajempi sopimuksen määritelmä oli sallittu kirjanpidollisessa käsittelyssä.

Suoritevelvoitteiden yksilöiminen ja transaktiohinnan kohdistaminen

IFRS 15:n mukaisesti suoritevelvoitteiden tunnistaminen ja transaktiohinnan kohdistaminen perustuvat käyvän arvon malliin. Nokian tapa soveltaa aiempien standardien vaatimuksia on IFRS 15:n mukainen.

Laitteiston määräysvallan siirtyminen

Määräysvallan asiakkaalle siirtymisen hetki IFRS 15:n mukaisesti vastaa Nokian aiemmin tunnistamaa ajankohtaa, jolloin omistukseen liittyvät merkittävät riskit ja hyödyt ovat siirtyneet ostajalle aiemman standardin mukaisesti.

Ohjelmistosopimukset

IFRS 15 vaatii kirjaamaan ohjelmistosopimuksiin liittyvän liikevaihdon tiettyinä ajankohtina. Aiempien standardien mukaan tiettyjen järjestelyiden liikevaihto kirjattiin sopimuksen keston ajan, jolloin asiakkaalle annettiin käytettäväksi valikoima ohjelmistotuotteita. IFRS 15:n käyttöönoton myötä tämä muutos voi johtaa liikevaihdon suurempaan vuosineljännesten väliseen vaihteluun kuin aiemman standardin alla.

Patenttilisensointisopimukset Nokia Technologies -liiketoimintaryhmässä

Nokian aiemmat tulotuskäytännöt lisensointisopimuksille, jotka sisältävät velvoitteen suorittaa tulevaisuudessa, ovat yhteensopivia IFRS 15:n ehtojen kanssa, ja tuloutus jatkuu IFRS 15:n alla ajan kuluessa. Lisäksi, Nokia on tunnistanut yhden sopimuksen, joka IFRS 15:een siirryttäessä on kokonaan toteutettu, sillä se ei sisällä tämänkaltaisia velvoitteita (katso siirtymäsääntöjen soveltaminen).

Siirtymäsääntöjen soveltaminen

Huhtikuussa 2014, Nokia solmi konsernin omistamien tiettyjen teknologiapatenttien (ja patenttisovellusten) lisensointisopimuksen. Kyseistä lisenssiä ei ole myönnetty lisenssin ostajalle yksinoikeudella, ja se on voimassa sopimuksen voimaantulosta eteenpäin kymmenen vuoden ajan ("Lisenssisopimus"). Samanaikaisesti, ja Lisenssisopimuksen ehtojen mukaisesti, Nokia antoi lisenssin ostajalle option jatkaa lisenssijaksoa lisensoitujen patenttien eliniän loppuun. Nokia vastaanotti koko kauppasumman kymmenvuotisesta lisenssistä ja jatko-optiosta Lisenssisopimuksen allekirjoitushetkellä. Johto on päättänyt siihen johtopäätökseen, että IFRS 15:een siirryttäessä Lisenssisopimus on kokonaan toteutettu sopimus. Tämän vuoksi, standardin siirtymäsääntöjen mukaisesti, Nokia tulee soveltamaan aiempaa tulotuskäytäntöä, joka pohjautuu IAS 18, Tuotot -standardiin. Näiden käytäntöjen mukaisesti, Nokia kirjaa liikevaihtoa Lisenssisopimuksen kauden aikana.

Nokian 30.6.2018 kirjaama Lisenssisopimuksen myynnin jaksotus on 902 miljoonaa euroa, jonka odotetaan kirjattavan liikevaihdoksi vuoteen 2024 mennessä. Erä on kirjattu konsernitaseessa erään siirtovelat, myynnin jaksotukset ja muut velat.

Avaavan taseen oikaisu ja IFRS 15:n soveltaminen vuonna 2018

IFRS 15:n vaatimusten mukaisesti, Nokia on esittänyt asiakassopimuksensa konsernitaseessaan joko asiakassopimuksiin perustuvana omaisuuseränä tai velkana, Nokian suoritteen ja asiakkaan maksujen välisen suhteen mukaisesti jokaisen yksittäisen sopimuksen kohdalla. Silloin, kun nettona esitetään asiakassopimukseen perustuva omaisuuserä, on Nokia toimittanut suoritteen luovuttamalla asiakkaalle tavaroita tai palveluita ennen kuin asiakas maksaa vastikkeen tai maksu erääntyy. Toisaalta, asiakassopimukseen perustuvan velan esittäminen tarkoittaa, että asiakas maksaa vastikkeen tai Nokialla on vastikemäärään ehdoton oikeus, mutta Nokia ei ole vielä luovuttanut asiakkaalle maksua vastaavia tavaroita tai palveluita. Laskutetut saamiset ovat ehdottomia oikeuksia vastikkeeseen, ja ne esitetään konsernitaseessa erikseen. IFRS 15:n mukaiset oikaisut vuoden 2017 konsernitaseeseen, ja näistä seuraava vuoden 2018 avaava tase on esitetty tämän liitetiedon ensimmäisessä osassa. Konsernitaseessa esitettävät asiakassopimukseen perustuvat omaisuuserät ovat luonteeltaan lyhytaikaisia, kun taas asiakassopimukseen perustuvat velat voivat olla joko lyhyt- tai pitkäaikaisia.

Vuoden 2018 toisen vuosineljänneksen aikana johto on jatkanut asiakassopimuksiin perustuvien omaisuuserien ja -velkojen esittämisen arvioimista keskittyen nettotamisprosessiin, jonka lopputulema eroaa siitä riippuen, millä tasolla sopimusdataa analysoidaan. Tämän seurauksena johto on todennut, että asiakassopimuksiin perustuvat omaisuuserät ja lyhytaikaisiin asiakassopimuksiin perustuvat velat saattavat olla olennaisesti väärin esitetty konsernitaseessa 1.1., 31.3. ja 30.6. Mikäli tarkennettu prosessi antaa olennaisesti eri lopputuloksen, johto tulee 30.9.2018 oikaisemaan 1.1.2018, 31.3.2018 sekä 30.6.2018 konsernitaseita. Huomioitavaa on, että tällä ei ole vaikutusta yhteenkään tuloslaskelmariviin eikä muihin taseriveihin kuin asiakassopimuksiin perustuvat omaisuuserät ja lyhytaikaiset asiakassopimuksiin perustuvat velat. Lisäksi johto arvioi sisäisen kontrolliympäristönsä rakennetta liittyen tähän tilinpäätöksessä esitettävään tietoon.

Standardin käyttöönotto johti kertyneiden voittovarojen vähenemiseen verojen jälkeen 16 miljoonalla eurolla vuoden 2018 avaavassa taseessa, vastakirjausten ollessa myyntisaamisissa ja myynnin jaksotuksissa, jotka myöhemmin esitettiin nettomääräisinä asiakassopimuksiin perustuvina omaisuuserinä tai -velkoina.

Vuoden 2018 kahdella ensimmäisellä neljänneksellä, ero IFRS 15:n mukaisen tuloutuksen ja IAS 11:n ja IAS 18:n ja ja niihin liittyvien tulkintojen mukaisen tuloutuksen välillä on epäolennainen.

15. TUNNUSLUVUT (tilintarkastamaton)

Nokia käyttää taloudellisessa raportoinnissaan erilaisia tunnuslukuja historiallisen tai tulevan taloudellisen suorituskyvyn, aseman tai rahavirtojen esittämiseen, eivätkä nämä tunnusluvut sisälly IFRS-standardissa mainittuihin tai määriteltyihin tunnuslukuihin. IFRS-standardit eivät määrittele näitä tunnuslukuja, mistä syystä ne eivät välttämättä ole suoraan vertailukelpoisia muiden, vaikkakin saman toimialan, yhtiöiden käyttämien taloudellisten tunnuslukujen kanssa. Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenvedonomaaisesti tietoja tähän osavuositarkastukseen sisältyvistä taloudellisista tunnusluvuista.

Tunnusluku	Määritelmä	Tarkoitus
Keskeiset tunnusluvut		
Ei-IFRS-tunnusluvut	Ei-IFRS-tunnusluvut eivät sisällä Alcatel-Lucent-hankintaan ja -integraatioon liittyviä kuluja, eikä myöskään liikearvon arvonalentumiskuluja, aineettomien hyödykkeiden poistoja ja muita yrityskaupoista johtuvia hankintahinnan kohdentamiseen liittyviä eriä, uudelleenjärjestelykuluja ja muita niihin liittyviä kuluja sekä eräitä muita eriä, jotka eivät välttämättä ole merkityksellisiä Nokian liiketoiminnan toiminnallisen tuloksen arvioinnin kannalta. Katso lisätietoja liitetiedosta 2, Ei-IFRS-täsmäytys.	Uskomme, että ei-IFRS-tunnuslukumme antavat sekä yhtiön johdolle että sijoittajille täydentävää tietoa Nokian liiketoiminnan tuloksen kehityksestä ilman ei-IFRS eriä, jotka eivät välttämättä ole merkityksellisiä Nokian liiketoiminnan toiminnallisen tuloksen arvioinnin kannalta. Ei-IFRS-liikevoittoa käytetään johdon palkitsemisen määrittelyssä.
Ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta esitetyt luvut	Kun taloudellisia tunnuslukuja esitetään ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta, lukujen paikallisesta valuutasta euroon, raportointivaluuttaamme, muuntamisessa käytetyt valuuttakurssit ovat vertailukauden toteutuneita keskimääräisiä kurssseja. Näin ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta esitetyt luvut eivät sisällä euron ja muiden valuuttojen välisten valuuttakurssimuutosten vaikutusta.	Kerromme lisätietoja ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta antaaksemme paremman kuvan liiketoiminnan toiminnallisesta tuloksesta.
Muut tunnusluvut		
Jatkuva/kertaluonteinen liikevaihto	Jatkuva liikevaihto sisältää tuotot, joiden jatkuminen tulevaisuudessa on todennäköistä. Jatkuvaan liikevaihtoon ei sisälly esimerkiksi aiempiin kausiin liittyviä patenttilisenssisopimusten tuottoja. Kertaluonteinen liikevaihto sisältää tuotot, joiden jatkuminen tulevaisuudessa ei ole todennäköistä.	Käytämme jatkuvaa/kertaluonteista liikevaihtoa parantaaksemme vertailukelpoisuutta tilikausien välillä.
Nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset	Nettokassaan ja lyhytaikaisiin sijoituksiin sisältyvät kassa ja lyhytaikaiset sijoitukset vähennettynä pitkäaikaisilla ja lyhytaikaisilla korollisilla veloilla. Katso lisätietoja liitetiedosta 9, Nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset.	Nettokassa ja lyhytaikaiset sijoitukset -tunnuslukua käytetään kertomaan Nokian likviditeettiasemasta sen jälkeen, kun rahavaroista on maksettu korolliset velat.
Kassa ja lyhytaikaiset sijoitukset	Kassa ja lyhytaikaiset sijoitukset koostuvat seuraavista konsernitaseen riveistä: rahavarat ja lyhytaikaiset sijoitukset.	Kassa ja lyhytaikaiset sijoitukset -tunnuslukua käytetään kertomaan niiden varojen määrää, joita Nokia voi käyttää nykyisten liiketoimintojensa tarpeisiin ja tuleviin liiketoimintoihin investoimiseen sekä tuoton maksamiseen arvopaperien haltijoille.
EBITDA	Liikevoitto/-tappio ennen poistoja oikaistuna osuudella osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksesta.	Käytämme EBITDA-lukua Nokian liiketoiminnan toiminnallisen tuloksellisuuden mittarina.
Oikaistu voitto/tappio ennen nettokäyttöpääoman muutoksia	Katsauskauden voitto/tappio oikaistuna sellaisten erien muutoksilla, joihin ei liity rahavirtavaikutusta ja ennen nettokäyttöpääoman muutoksia.	Käytämme oikaistu nettovoitto/-tappio ennen nettokäyttöpääoman muutoksia -lukua esittääksemme rahavirrat jäsenneityllä esitystavalla.
Vapaa kassavirta	Liiketoiminnan nettorahavirta - investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin (käyttöomaisuusinvestoinnit) + aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynti - pitkäaikaisten sijoitusten lisäys + pitkäaikaisten sijoitusten myynti	Vapaa kassavirta on se kassavirta, jonka Nokia tuottaa aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin sekä pitkäaikaisiin sijoituksiin tehtyjen nettoinvestointien jälkeen ja kuvaa Nokian arvopaperien haltijoille jaettavissa olevaa rahamäärää. Luku mittaa liiketoiminnan rahavarojen tuottokykyä, käyttöomaisuuden tehokkuutta ja pääomien hallinnan kurinalaisuutta.
Käyttöomaisuusinvestoinnit	Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin (ilman yritysten yhteenliittymien kautta hankittuja omaisuusseriä).	Käytämme käyttöomaisuusinvestointeja tulevaisuuden tuottoja kerryttävään toimintaan tehtyjen sijoitusten mittarina.
Jatkuvat vuotuiset kustannussäästöt	Kustannussäästöohjelman myötä tapahtunut kustannusten vähennys, jonka vaikutuksen odotetaan olevan luonteeltaan jatkuvaa.	Käytämme jatkuvia vuotuisia kustannussäästöjä kuvaavaa lukua seurattessamme Alcatel-Lucent-kaupan jälkeen aloitetun kustannussäästöohjelmamme edistymistä verrattuna suunniteltuun.
Uudelleenjärjestelykulut ja muut niihin liittyvät kulut, velvoitteet ja ulosmenevät rahavirrat	Kulut, velvoitteet ja ulosmenevät rahavirrat, jotka liittyvät toimintaan, joka joko täyttää IFRS:n uudelleenjärjestelyn tiukan määritelmän tai liittyy läheisesti sellaiseen toimintaan.	Käytämme uudelleenjärjestelykuluja ja muita niihin liittyviä kuluja, velvoitteita ja ulosmeneviä rahavirtoja kuvaavia lukuja mitatessamme integraatioon ja uudistamistoimintaan liittyvän toiminnan edistymistä.

Kulut ja ulosmenevät
rahavirrat liittyen
verkkolaitteiden vaihdoksiin

Kulut ja ulosmenevät rahavirrat, jotka liittyvät avainasiakkaiden tuotevalikoimaintegraatioon.

Käytämme kuluja ja ulosmeneviä rahavirtoja liittyen verkkolaitteiden vaihdoksiin kuvaavia lukuja mitatessamme integraatioon ja uudistamistoimintaan liittyvän toiminnan edistymistä.

RISKIT JA TULEVAISUUTTA KOSKEVAT LAUSUMAT

Nokiaan ja sen liiketoimintoihin liittyy erilaisia riskejä ja epävarmuustekijöitä, ja tietyt tässä esitetyt lausumat, jotka eivät koske jo toteutuneita seikkoja, ovat tulevaisuutta koskevia lausumia. Näitä ovat esimerkiksi: A) kykymme integroida hankitut liiketoiminnat toimintoihimme sekä toteuttaa liiketoimintasuunnitelmat ja saavuttaa tavoitellut hyödyt, mukaan lukien tavoitellut synergiaedut, kustannussäästöt ja tehokkuustavoitteet; B) odotukset, suunnitelmat tai hyödyt, jotka liittyvät strategioihimme ja kasvun hallintaan; C) odotukset, suunnitelmat tai hyödyt, jotka liittyvät liiketoimintojemme tulevaan tulokseen; D) odotukset, suunnitelmat tai hyödyt, jotka liittyvät muutoksiin toiminnallisissa rakenteessamme ja toimintamallissamme; E) odotukset markkinoiden kehitymisestä, yleisestä taloudellisesta tilanteesta ja rakenteellisista muutoksista; F) odotukset ja tavoitteet, jotka koskevat tuloskehitystämme, tulostamme, liiketoiminnan kuluja, veroja, valuuttakursseja, suojauksia, kustannussäästöjä ja kilpailukykyä sekä liiketoiminnan tulosta, mukaan lukien tavoitellut synergiat ja tavoitteet, jotka koskevat markkinaosuuksia, hintoja, liikevaihtoa ja katteita; G) odotukset, suunnitelmat tai hyödyt, jotka liittyvät mahdollisiin tuleviin yhteistyömahdollisuuksiin, yhteistyösopimuksiin, patenttisisenssisopimuksiin tai välimiesmenettelyihin, mukaan lukien tulo, joka tultaisiin saamaan yhteistyöstä, kumppanuudesta, sopimuksesta tai välimiesmenettelyn nojalla; H) tuotteidemme ja palveluidemme toimitusten ajoitus; I) oletukset ja tavoitteet, jotka koskevat yhteistyö- ja kumppanuusjärjestelyitä, yhteisyrityksiä tai niiden perustamisja ja niihin liittyvät hallinnolliset, oikeudelliset, viranomais- ja muut ehdot, sekä odotettu asiakaskuntamme; J) vireillä olevien ja mahdollisesti tulevien oikeudenkäyntien, välimiesmenettelyiden, riita-asoiden, hallinnollisten menettelyjen ja viranomaistutkimusten lopputulokset; K) oletukset, jotka koskevat uudelleenjärjestelyitä, investointeja, pääomarakenteen optimointitavoitteita, yritysjärjestelyistä saatavien tuottojen käyttöä, yrityskauppoja ja divestointeja, ja kykymme saavuttaa uudelleenjärjestelyjen, investointien, pääomarakenteen optimointitavoitteiden, divestointien ja yrityskauppojen yhteydessä asetetut taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet; ja L) lausumat, jotka sisältävät tai joita edeltävät "uskoa", "odottaa", "ennakoida", "ennustaa", "näkee", "tavoitella", "arvioida", "on tarkoitettu", "tähdätä", "suunnitella", "aikoa", "keskittyä", "jatkaa", "arviomme mukaan", "pitäisi", "tulisi", "tulee" tai muut vastaavat ilmaisut. Tällaiset lausumat perustuvat johdon parhaaseen arvioon ja käsitykseen niiden tietojen valossa, jotka sillä on kyseisellä hetkellä ollut saatavilla. Koska tällaisiin lausumiin sisältyy riskejä ja epävarmuuksia, todelliset tulokset voivat poiketa olennaisesti niistä tuloksista, joita tällä hetkellä odotamme. Riskejä, epävarmuustekijöitä ja muita tekijöitä, jotka saattavat aiheuttaa tällaisia poikkeamia, voivat olla esimerkiksi: 1) strategiaamme on alttiina erilaisille riskeille ja epävarmuuksille ja on mahdollista, että emme välttämättä onnistu toteuttamaan menestyksekkäästi strategisia suunnitelmiamme, ylläpitämään tai parantamaan liiketoimintojemme operatiivista ja taloudellista tulosta, tunnistamaan oikein tai tavoittelevaan menestyksekkäästi liiketoimintamahdollisuuksia tai muuten kasvattamaan liiketoimintaamme; 2) yleinen taloustilanne, markkinaolosuhteet ja muu kehitys maissa joissa toimimme; 3) kilpailu sekä kykymme panostaa tehokkaasti ja kannattavasti uusiin kilpailukykyisiin ja korkealaatuisiin tuotteisiin, palveluihin, uudistuksiin ja teknologioihin sekä tuoda näitä markkinoille oikea-aikaisesti; 4) riippuvuutemme toimialojemme kehityksestä, mukaan lukien informaatioteknologia- ja televiestintäalojen syklisyys ja vaihtelu; 5) riippuvuutemme rajallisesta asiakasmäärästä ja laajoista monivuotisista sopimuksista; 6) kykymme säilyttää olemassa olevat aineettomaan omaisuuteemme liittyvät tulonlähteemme, luoda uusia tulonlähteitä ja suojata aineetonta omaisuuttamme loukkauksilta; 7) globaali liiketoimintamme ja altistumisemme lainsäädäntöön liittyvälle, poliittiselle tai muulle kehitykselle eri maissa tai alueilla, myös kehittyvillä markkinoilla, sekä muun muassa verotukseen ja valuuttasääntelyyn liittyville riskeille; 8) kykymme hallita ja parantaa taloudellista ja toiminnallista suoritus- ja kilpailukykyämme sekä saavuttaa kustannussäästöjä ja synergiaetuja yleisesti sekä Alcatel Lucentin hankinnan jälkeen, ja kykymme toteuttaa tehokkaasti muutoksia toiminnallisissa rakenteessamme ja toimintamallissamme; 9) kykymme saavuttaa hankituista liiketoiminnoista, mukaan lukien Alcatel Lucentin hankinnasta, odotetut hyödyt, synergiaedut, kustannussäästöt ja tehokkuustavoitteet, sekä kykymme toteuttaa organisaatio- ja liiketoimintarakenteemme tehokkaasti; 10) valuuttakurssien vaihtelut sekä suojaustoimenpiteet; 11) kykymme saavuttaa onnistuneesti odotukset, suunnitelmat tai hyödyt, jotka liittyvät yhteistyömahdollisuuksiin, yhteistyösopimuksiin, patenttisisenssisopimuksiin tai välimiesmenettelyihin, mukaan lukien tulo, joka tultaisiin saamaan yhteistyöstä, kumppanuudesta, sopimuksesta tai välimiesmenettelyn nojalla; 12) Nokia Technologiesin kyky suojata immateriaalioikeuksiaan ja ylläpitää sekä luoda uusia patentti-, tavaramerkki- ja teknologialisensointitulonlähteitä ja IPR-liitännäisiä tuloja erityisesti älypuhelinmarkkinoilla, jotka eivät välttämättä toteudu suunnitelmien mukaisesti; 13) riippuvuutemme immateriaalioikeuksilla suojatuista teknologioista, mukaan lukien itse kehittämämme ja meille lisensoidut teknologiat, sekä immateriaalioikeuksiin liittyvien oikeudellisten vaatimusten, lisensointikustannusten ja käyttörajoitusten riskit; 14) altistumisemme suoralle ja epäsuoralle sääntelylle ja talous- tai kauppapolitiikalle, sekä käyttämiemme prosessien luotettavuus liiketoimintamme tai yhteisyritystemme hallinnossa, sisäisessä valvonnassa ja säädösten noudattamisen varmistamisessa estääksemme oikeudellisia seuraamuksia; 15) tukeutumisemme kolmansien osapuolten ratkaisuihin tietojen tallennuksessa ja palvelujen jakelussa, mikä altistaa meidät tietoturva-, sääntely- ja kyberturvallisuusriskeille; 16) tietoteknisten järjestelmien tehottomuus, tietoturvaloukkaukset, toimintahäiriöt tai -katkokset; 17) altistumisemme erilaisille sääntökehityksille, jotka sääntelevät korruptiota, petosrikoksia, kauppapolitiikkaa ja muita riskialueita, sekä mahdollisesti sakkoihin, seuraamuksiin tai pakotteisiin johtaviin menettelyihin tai tutkimuksiin; 18) asiakasrahoituksen epäsuotuisa kehitys tai pidennetyt maksuehdot, joita tarjoamme asiakkaillemme;

19) mahdolliset eri lainkäyttöalueilla kohdattavat monitahoiset veroihin liittyvät seikat sekä verokiistat ja -velvoitteet, joiden perusteella meille voidaan määrätä maksettavaksi lisää veroja; 20) kykymme hyödyntää laskennallisia verosaamisia muun muassa todellisen tai oletetun tuloksemme perusteella; 21) kykymme sitouttaa, kannustaa, kehittää ja rekrytoida osaavia työntekijöitä; 22) häiriöt valmistus-, palvelutuotanto-, toimitus-, logistiikka- ja toimitusketjuprosessejamme sekä maantieteellisesti keskittyneisiin tuotantolaitoksiimme liittyvät riskit; 23) liiketoimintaamme liittyvien oikeudenkäyntien, välimiesmenettelyjen, sopimusriitojen tai tuotevastuita koskevien väitteiden vaikutus; 24) kykymme palauttaa luottoluokituksemme investment grade -tasolle tai säilyttää luottoluokituksemme; 25) kykymme saavuttaa yritysjärjestelyistä odotetut hyödyt tai toteuttaa yritysjärjestelyt onnistuneesti, sekä niihin liittyvät odottamattomat vastuut; 26) osallistumisemme yhteisyrityksiin ja yhteisessä hallinnassa oleviin yhtiöihin; 27) liikearvomme kirjanpitoarvo saattaa olla kerrytettävissä olevia rahamääriä matalampi; 28) osakkeenomistajille kultakin tilikaudelta jaettavien osinkojen ja pääomanpalautusten määrän epävarmuus; 29) eläkekustannukset, työntekijärahastoihin liittyvä kustannukset, ja terveydenhuoltokustannukset; 30) merenalaiseen infrastruktuuriin liittyvät riskit, sekä ne riskitekijät, jotka mainitaan Nokian 22.3.2018 jättämässä Yhdysvaltojen arvopaperisäännösten mukaisessa asiakirjassa (Form 20-F) sivuilla 71-89 otsikon "Operating and financial review and prospects-Risk factors" alla sekä muissa Yhdysvaltain arvopaperiviranomaiselle (US Securities and Exchange Commission) jätetyissä asiakirjoissa. Muut tuntemattomat tai odottamattomat tekijät tai vääriksi osoittautuvat oletukset voivat aiheuttaa todellisten tulosten olennaisen poikkeamisen tulevaisuutta koskevissa lausumissa esitetyistä odotuksista. Nokia ei sitoudu julkisesti päivittämään tai muuttamaan tulevaisuutta koskevia lausumia uuden tiedon, tulevaisuuden tapahtumien tai muun syyn johdosta, paitsi siltä osin kuin sillä on siihen lainmukainen velvollisuus.

Konsernin johto hyväksyi tämän taloudellisen katsauksen julkistettavaksi 25.7.2018.

Lehdistö- ja sijoittajatiedustelut:

Viestintä, puh. +358 10 448 4900, sähköposti: press.services@nokia.com

Sijoittajasuhteet, puh. +358 4080 3 4080, sähköposti: investor.relations@nokia.com

- Nokia suunnittelee julkistavansa vuoden 2018 kolmannen neljänneksen ja tammi-syyskuun katsauksensa 25.10.2018.